UNIVERSITETET I BERGEN

Styre: Fakultetsstyret ved Det juridiske fakultet
Styresak: 31/15
Møtedato: 5. mai 2015

ORIENTERINGS- OG REFERATSAKER

---

a) Protokoll fra Studieutvalget
Protokoll fra møte 10. mars, 14. april og 21. april følger vedlagt

b) Protokoll fra Forskningsutvalget
Protokoll fra møte 4. mars følger vedlagt

c) Protokoll fra Tilsettingsutvalget
Ingen protokoll

d) Personalia
Marie Holm er tilsatt som stipendiat for perioden 25.02.2015 til og med 24.02.2019.

Toger Kielland er midlertidig tilsatt som rådgiver i 80% stilling for perioden 19. januar 2015 til og med 30. juni 2015. Stillingen er knyttet til digitaliseringsarbeidet ved fakultetet samt oppgaver knyttet til DigUib.

Ellen Vikersveen er tilsatt i vikariat som førstekonsulent i studieseksjonen for perioden 1. februar 2015 til og med 31. januar 2016.

Ingrid Straume er tilsatt i fast 100% stilling som konsulent med virkning fra 1. mai 2015.

e) Oppnevning av komiteer
Oppnevning av bedømmelseskomité i forbindelse med 2 utlyste stillinger som forsker knyttet til forskningsprosjektet Strafferettens funksjonalitet. Komiteen består av professor Jørn Øyrehagen Sunde (Universitetet i Bergen), professor Jørn Jacobsen (Universitetet i Bergen) og professor Petter Asp (Stockholms Universitet).

f) Utlysninger

Utlysning av to forskerstillinger (hvorav en er 80%) knyttet til forskningsprosjektet Strafferettssystemets funksjonalitet(15/3090). Utlysningstekst følger vedlagt.

Intern utlysning på MiSide av 1-2 stillinger som universitetslektor (15/4361). Utlysningstekst følger vedlagt.

Intern utlysning på MiSide av ledige stillinger som arbeidsgruppeledere for studieåret 2015/2015 (15/43361. Utlysningstekst følger vedlagt.

g) Orienteringssak – høringssvar sensurordninger UHR
Saksnotat og høringssvar følger vedlagt

h) Saker i Den sentrale klagenemnden (unntatt offentlighet)
Vedtak fra den sentrale klagenemnden 13. november og 18. desember 2014: sak 68/14, 70/14, 72/14, 73/14, 74/14 og 75/14følger vedlagt i elektronisk utgave

Asbjørn Strandbakken
Dekan

Øystein Lunde Iversen
Fakultetsdirektør

27. 04.2015
Vedlegg

Protokoll fra møte i Studieutvalget ved Det juridiske fakultet

Tirsdag 10. mars 2015 kl. 09:15 – 11:05.
Møterom 546

Til stede:
Bjørnar Borvik (leder) (a)
Bjørn Henning Østenstad – vara for Anneken Sperr (a)
Jonas Jensen (b)
Kjersti Bakke Sørensen (c)
Emilie Melbø Kristoffersen (d)
Hanna Lundby – vara for Sandra Guderud (d)

Forfall: Magne Strandberg (a)

Sekretær: johanne.spjelkavik@jurfa.uib.no

Neste møte: tirsdag 21. april

Sak 19/15	**Godkjenning av innkalling og dagsorden**
	Innkalling: Ingen merknader Dagsorden: Sak 21/15 – 4 utsettes.
Sak 20/15	**Orienteringssaker**
1	Protokoll fra SU 17. februar 2015. Godkjent på sirkulasjon 19. februar 2015. ***OBS – ekstern lenke – må lastes ned separat.***
2	Fullmaktsvedtak a) JUS112 Arve- og familierett Innføringslitteratur Fullmaktsvedtakene fås ved henvendelse til Johanne.spjelkavik@jurfa.uib.no De publiseres også sammen med innkallingen og protokollen på Studieutvalgets nettside: http://www.uib.no/jur/24968/studieutvalget
3	Vedtak fra Den sentrale klagenemnden **13. november 2014:** 2014/6639 Sak 68: Klage over vedtak om tap av studierett. **Ikke medhold.** 2014/4114 Sak 70: Klage over avslag på søknad om eksamensmelding etter fristen for frivillig gjentak. **Ikke medhold.** 2014/10287 Sak 71: Klage over avslag på søknad om å levere skriftlig arbeid i EXFAC Juridisk forprøve etter fristen. **Ikke medhold.** **18. desember 2014:** 2014/6698 Sak 72: Klage over delvis avslag på søknad om godskriving av eksterne emner. **Ikke medhold.** 2014/10046 Sak 73: Tekstsammenfall JUS131. **Kursgodkjenning og eksamen annullert.** 2014/10104 Sak 74: Klage over delvis avslag på søknad om godskriving av eksterne emner. **Ikke medhold.** 2014/10006 Sak 75: Klage over avslag på søknad om dispensasjon fra tregangersregelen. **Ikke medhold.** *Vedtakene har vært tilgjengelig i ekstern lenke før møtet.*
4	Statistikk over saker om tekstsammenfall studieåret 2013/2014.
Sak 21/15	**Saker til drøftelse/høring/uttalelse**
1	Utdanningsmelding 2014.
SU uttaler	Utdanningsmeldingen for 2014 tas til etterretning. Den anses å gi et dekkende

	bilde av realitetene, og oversendes fakultetsstyret uten ytterligere merknader.
2 ***SU uttaler***	Årsplan for utdanning 2015. Årsplan for utdanning 2015 tas til etterretning, Den anses å gi et realistisk bilde av ambisjonene for inneværende år, og oversendes fakultetsstyret uten ytterligere merknader.
3 ***SU uttaler***	Eksternfinansiering av forskningsprosjekter ved Det juridiske fakultet. Forslag om frikjøp fra undervisning i søknadsperioden. Studieutvalget slutter seg til forslaget om å åpne for frikjøp i overensstemmelse med skissen i notatet.
4 ***SU uttaler***	Årsplan for digitalisering 2015. **Utsatt.**
	Vedtakssaker
Sak 22/15 **Vedtak**	JUS122 Erstatningsrett Emneansvarlig studieåret 2015/2016 Jan-Ove Færstad oppnevnes som emneansvarlig for JUS122 Erstatningsrett studieåret 2015/2016, inkludert kontinuasjonseksamen. Fra studieåret 2016/2017 gjenopptar Askeland/Frøseth emneansvaret.
Sak 23/15 **Vedtak**	Innarbeidelser i hjelpemidler til eksamen. Forslag fra administrasjonen. § 3-7 nr. 2 i Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet, Universitetet i Bergen skal lyde: I alle medbrakte hjelpemiddel kan det dessuten være innarbeidet henvisninger innbyrdes i hjelpemidlet og henvisninger til andre tillatte hjelpemiddel. Dette gjelder likevel ikke i og til lister, registre, ordbøker og lignende. Henvisningene kan bare innledes med ord som se/sjå, jf., cfr., contra, sammenlign (sml.), oppheva (opph.), endret. Henvisninger til lover, kgl. res., forskrifter og reglement kan bare inneholde tittel og/eller data (eventuelt nummer), paragraf og/eller ledd, **avsnitt,** punktum, **setning**, nummer eller litra. Vanlige forkortelser som grl., strl. og lignende, kan brukes. Eksempel: Sml. FAL § 18-1; opph. ved lov 13. februar 1976; jf. lov nr. 261969 § 2-1.
Sak 24/15 **Vedtak**	Begrunnelse av sensurvedtak, jf. Universitets- og høyskoleloven § 5-3 nr. 1. Forslag fra JSU. Studieadministrasjonen legger fram for Studieutvalget - en gjennomgang av eksisterende rutiner for begrunnelse av sensurvedtak - en oversikt over hvordan sensorene orienteres om rutiner for begrunnelse - en vurdering av om dette oppfyller formålet med JSU sitt forslag - eventuelt forslag til endring/bedring av rutiner og/eller endring av informasjonen til sensorene
Sak 25/15 **Vedtak**	JUS399 Masteroppgave (30 studiepoeng). Endringer i emnebeskrivelsen. Forslag fra emneansvarlige Halvard Haukeland Fredriksen og Jon Petter Rui. Emnebeskrivelsen for JUS399 Masteroppgave (30 studiepoeng) endres som foreslått.
26/15 **Vedtak**	Eksamensplan studieåret 2015/2016. Oppdatert fra studieadministrasjonen. Eksamensplanen for 2015/2016 vedtatt med mindre endringer. Oppdatert plan inngår i protokollen her. Det vedtas som fast ordning at eksamenstiden for JUS134 Rettshistorie og komparativ rett forlenges med seks timer for studenter som tar eksamen i både JUS134 Rettshistorie og komparativ rett og JUS243 Alminnelig formuerett, og som ikke har bestått eksamen fra før i noen av dem.

Bjørnar Borvik
Leder

Johanne Spjelkavik
Sekretær

Statistikk over tekstsammenfall studieåret 2013/2014

Saker om tekstsammenfall forberedes på fakultetet av «fuskekomiteen» som ble nedsatt av SU i et vedtak 24. november 2006 (sak 35-06/07)[1]. Det er Den sentrale klagenemnden som behandler saker om fusk.

Tall fra studieåret 2012/2013 i parentes. Se eventuelt SU-sak 59/13-3 fra 5. november 2013.

20504 (22294) tekster er kontrollert.

Bare to (seks) saker førte til utestengelse – det gjelder JUS121 Norske og internasjonale rettslige institusjoner og JUS399 Masteroppgave 30 studiepoeng.

I alt 13 (13) saker førte til annullering av kursgodkjenning og eksamen. Det innebærer fellende vedtak i alle saker som ble oversendt nemnden. Vi ser det som uttrykk for at vi undertiden har utviklet en praksis som er i god overensstemmelse med de signalene som har kommet fra Den sentrale klagenemnden og Felles klagenemnd. I sakene som oversendes, er det gjort grundige avveiinger av de hensynene som anses relevante i vurderingene. Som følge av at få saker har endt med utestengelse, er det ingen saker som har blitt påklaget til Felles klagenemnd i perioden.

I alt fire (syv) saker har endt med lokal annullering. Det er viktig å være klar over at dette gjelder utelukkende saker der det *ikke* foreligger skjellig grunn til mistanke om fusk – fakultetet har ikke kompetanse til å behandle saker om fusk! Det er tilfeller der det er avdekket at krav til selvstendighet ikke er oppfylt, typisk ved at besvarelsen omfatter store mengder sitater som er oppgitt i henholdt til retningslinjer for sitering.

Vi har hatt 19 (21) møter med studenter. Slike møter er en verdifull arena for å veilede studenter som har etablert eller er i ferd med å etablere en uheldig praksis for sine skriftlige arbeider. Møtene har flere formål: Vi vil høre studentens versjon av «hvordan det gikk til» at besvarelsen ble som den ble, det er helt sentralt i opplysningen av saken. Like viktig er at vi vil veilede om bedre praksis. Det later til å være et vellykket tiltak – vi har ennå til gode å se tilfelle nr. to av tekstsammenfall fra en student. I dette arbeidet har vi veldig god hjelp i notatet «Krav til skriftlige arbeider på masterstudiet i rettsvitenskap ved Det juridiske fakultet i Bergen» som tidligere studiedekan Knut Martin Tande skrev nettopp for dette formålet – det er publisert på fakultetets nettsider, med lenker til MiSide. Vi nytter også møtene til å gjøre tydelig for studentene hva som er hensynene bak kravene til skriving og hvorfor kravene håndheves så vidt strengt som tilfellet er. Det gjøres i håp om å bidra til motivasjonen for å legge flid i dette arbeidet. Til slutt redegjør vi selvsagt for den videre saksbehandlingen.

Det er grunn til en viss optimisme med hensyn til at antallet saker det er behov for å følge opp, synes å være for nedadgående. Vi noterer også at studenter som kommer til møter om disse sakene, virker mer forberedt og opplyst enn før – de er bedre kjent med kravene til skriving, og de er oftere enn før kjent med reaksjonsmåter.

---

[1] «Studieutvalget utpeker studieutvalgets leder, studieutvalgets sekretær og studieseksjonens leder som kontaktpersoner for fuskesaker.»

Vi ser at fakultetets modell for behandling av slike saker har blitt retningsgivende også for andre enheter ved UiB og for andre institusjoner. Det tar vi som en indikasjon på at vi har funnet en heldig måte å håndtere et uheldig fenomen. Vi arbeider fortløpende med kvalitetssikring og forbedring av rutiner og prosedyrer, for tiden har vi oppmerksomheten rettet på rutinene for å få utestengte studenter inn igjen i studiet etter utestengelsesperioden så «sømløst» som mulig. Her er flere instanser involvert, derfor krever dette litt mer koordinering.

Fra flere hold har det vært uttrykt ønske om at statistikker – eventuelt også vedtak – i disse sakene skal gjøres kjent for studentene på en mer offensiv måte, i den hensikt å støtte opp under den allmennpreventive effekten. Det som har holdt oss borte fra det, er hensynet til personvern. En fuskesak er en svært sensitiv affære for den det gjelder, og særlig nå som antallet involverte studenter er så lavt som det er, vil det lett kunne generere uheldige spekulasjoner blant andre studenter. Vi har ikke konkludert endelig med hensyn til dette – foreløpig henviser vi til Den sentrale klagenemndens årsmeldinger. Disse publiseres imidlertid (for tiden) bare i tilknytning til universitetsstyrets behandling av dem[2], og det oppfyller ikke vårt formål.

[2] Årsmeldingen fra 2013 fins her: http://www.uib.no/filearchive/2014-027a.pdf 2012: http://www.uib.no/filearchive/2013-027a.pdf 2011: http://www.uib.no/filearchive/2012-021a.pdf 2010: http://www.uib.no/filearchive/2011-021.pdf 2009: http://www.uib.no/filearchive/2010-025.pdf 2008: http://www.uib.no/filearchive/2009-040.pdf (Her omtales «den store fuskesaken» fra vårt fakultet og det vises til «en vurdering fra det juridiske fakultet». Det er et notat, datert 27. juni 2008, som ble forfattet av daværende studiedekan Asbjørn Strandbakken, arkiv: 2008/5819-34. Det har dannet grunnlag for vårt videre arbeid med saker om tekstsammenfall.) «Førhistorisk» årsmelding, 2007: http://www.uib.no/ust/dokumenter/saklister/2008/04-24/2008-039.pdf

2013/ 2014	Sendt inn antall	Rapporter tilbake	Brev		Møter										
			Advarsel	Møte-innkalling	Møter avholdt	Henleggelse		Advarsel	Lokal annullering			Nemnd			
						Før møte	Etter møte		Kursgodkj holder	Kursgodkj holder ikke	Sendt nemnden	Henleggelse	Annullering		Utestengelse
													Kursgodkj holder	Kursgodkj holder ikke	
EXFAC	633	6	1												
JUS111	2148	41	3	4	4						4			4	
JUS112	1727	28	1	2	2		1				1			1	
JUS113	1483	19		7	6	1	1			1	4			4	
JUS114	870	7	3	1	1			1							
JUS121	2239	16	8	1	1						1			1	1
JUS122	1797	36	3	3	2	1			2						
JUS123	2149	61	2	2	0	1		1							
JUS124	619		3	1	1				1						
JUS131	1635	12	1	0											
JUS132	1294	24	1	2	2						2			2	
JUS133	1043	32													
JUS134	298	0													
JUS135	1366	13		2				2							
JUS241	319	1													
JUS242	315	0													
JUS243	308	0													
JUS399	108	66		1	0						1			1	1
JUS399	145	5	2												
JUS398	8	3													
Til samn	20504	370	28	26	19	3	2	4	3	1	13	0	0	13	2

Tilbake til sakslisten

Sak 21/15 – 1

UTDANNINGSMELDING 2014
DET JURIDISKE FAKULTET

1. Planer og prioriteringer for 2015.

I løpet av 2015 vil det avklares om arbeidet med å utvikle ny studiemodell skal videreføres. Dersom fakultetsstyret bestemmer at vi skal gå videre med planene, vil fortsatt utredning av ny studiemodell være sentralt også i 2015. I tillegg vil fakultetet prioritere arbeidet med implementering av fullskala digital eksamen, kvalitetssikring av sensur og klagesensur, og fortsatt arbeid med internasjonalisering.

1.1 Implementering av fullskala digital eksamen

Fakultetsstyret vedtok i februar 2015 å gå over til digital eksamen (styresak 10/15). I april 2015 gjennomføres den første digitale eksamenen i full skala, og vårens eksamen i JUS133 Rettskilde og metodelære er pilot. Dersom gjennomføringen av denne eksamenen blir vellykket, er målet at det innføres digital eksamen på alle de obligatoriske emnene fra og med høsten 2015.

1.2 Kvalitetssikring av sensur og klagesensur

Etter en endring i universitets- og høyskoleloven, gjennomføres all klagesensur f.o.m. 1.8.2014 som blindsensur. Erfaringene så langt viser at det gjøres flere endringer nå enn under systemet der klagekommisjonen hadde kunnskap om opprinnelig karakter. Situasjonen overvåkes nøye, og det vil i samråd med de kursansvarlige bli vurdert om ytterligere tiltak må settes inn for å sikre kvaliteten både på sensur og klagesensur. I dette arbeidet vil vi ha tett dialog med JSU.

1.3 Internasjonalisering

I 2015 vil vi arbeide med å opprette et spesialemne om utvalgte temaer i kinesisk rett, undervist av vitenskapelig ansatte ved Renmin University School of Law og Shandong University School of Law. Oppstart av dette spesialemnet vil trolig skje først i 2016. Videre vil vi utrede mulige modeller for å gjøre bedre bruk av undervisningskreftene og -kompetansen som kommer til fakultetet på lærerutvekslingsopphold gjennom Erasmus+ programmet. I tillegg vil utvikling av samarbeid med National Law University Delhi være sentralt.

2. Oppfølging av prioriteringer omtalt i utdanningsmeldingen for 2013: Studiekvalitets- eller læringsmiljøtiltak fakultetet har hatt særlig oppmerksomhet om i 2014

2. 1 Ny studiemodell?

I 2014 har en komité nedsatt av fakultetsstyret utredet en potensiell deling av dagens femårige mastergrad i en treårig bachelorgrad og en toårig mastergrad. Studieordningskomitéen overleverte sin delinnstilling 1 i februar 2015. Komiteen anbefaler ikke en deling av dagens femårige mastergrad nå, men foreslår likevel store endringer i oppbyggingen av masterprogrammet i rettsvitenskap.

2.2 Digitalisering

2014 har først og fremst blitt benyttet til utprøving av nytt utstyr, testing av nye typer opptak ved fakultetet og eksternt, og kvalitetsheving av eksisterende opptaksformer. Fakultetet tilbyr filmopptak (podcast) av alle forelesninger på emner på 1. – 4. studieår og flere spesialemner. Filmopptakene legges ut på en egen emneblogg (Edublogs), som kun er tilgjengelig for studenter som tar emnet. Det arbeides også med å trekke digital forskningsformidling tettere inn i undervisningen.

2.3 Andre studiekvalitets- eller læringsmiljøtiltak i 2014

Gjennomgang av alle kurs

I perioden november 2014 til januar 2015 gjennomførte fakultetet en bredere gjennomgang av samtlige emner på de fire første studieårene, i tillegg til den vanlige kursevalueringen. Formålet var å kartlegge de sterke sidene ved emnene, identifisere utfordringer og synliggjøre gode undervisningstiltak. En rekke observasjoner fra gjennomgangen vil bli fulgt opp i 2015.

Masteroppgaver

I 2013 og 2014 ble det vedtatt endringer i undervisningsstrukturen for JUS399 Masteroppgave for

å styrke den faglige oppfølgingen av studentene. Fagansvarlige gir nå veiledning om valg av problemstilling i fagmøter og i en egen emnebank. Studentene blir plassert i faggrupper basert på temaet de skriver om, og må delta på en obligatorisk workshop i sin faggruppe. Studentene skal skrive et eget workshop-notat, og i tillegg lese medstudenters notater som forberedelse til obligatorisk workshop i faggruppene.

Internasjonalisering

I 2014 har fakultetet utarbeidet ny handlingsplan for internasjonal virksomhet for perioden 2014-2015 der fortsatt samarbeid med Russland, Kina, USA og Canada har prioritet. Fakultetet har i 2014 inngått nye utvekslingsavtaler i Kina, USA og Canada, og fått innvilget søknader om tre samarbeidsprosjekt finansiert av SIU. I 2014 var det 289 som oppnådde graden master i rettsvitenskap, og 149 av disse (51,6 %) hadde utvekslingsopphold som del av graden. Slike tall tilskrives fakultetets mangeårige og kontinuerlige satsing på internasjonalisering og god tilrettelegging for inn- og utveksling.

I årene som kommer kan vi likevel vente en nedgang i andelen som har hatt et utenlandsopphold, ettersom vi ser en relativt stor nedgang i totaltallet for utvekslingsstudenter fra 2013 til 2014. Nedgangen er størst blant de utreisende studentene, fra 192 til 127 studenter (33 % nedgang). Fakultetet har ingen god forklaring på denne nedgangen. Søknadstallene for utveksling studieåret 2015/2016 er de nesthøyeste i fakultetets historie, dermed kan vi anta at de lave tallene i 2014 kun er uttrykk for tilfeldig variasjon.

3. Utfordringer i studiekvalitets- eller læringsmiljøarbeidet i 2014

Rehabilitering av Dragefjellet skole har ført til at fakultetet har måttet bruke lokaler andre steder på Nygårdshøyden til både undervisning og lesesalsplasser. Kompensasjonslokalene har fungert tilfredsstillende.

Et høyt antall studenter på masterprogrammet i rettsvitenskap har behov for tilrettelegging ved eksamen på grunn av fysiske plager. En del av plagene kan avhjelpes ved at studentene bruker PC på eksamen. Overgangen til digital eksamen vil derfor redusere behovet for tilrettelegging til eksamen, og er dermed også et læringsmiljøtiltak.

4. Studieprogramevalueringer. Gjennomføring i 2014 og planer for 2015

Masterprogrammet i rettsvitenskap som helhet ble sist evaluert i 2013. Som nevnt i punkt 2.3 ovenfor, har fakultetet i 2014 hatt en gjennomgang av samtlige emner på 1. -4. studieår. Videre har fakultetet gjennomført en større undersøkelse blant studentene på 1. og 2. studieår om arbeidsgruppene og arbeidsgruppeledernes rolle.

I 2015 vil evaluering av innføring av digital eksamen være sentralt, i tillegg til de jevnlige referansegruppemøtene på 1.-3. studieår og spørreundersøkelser og/eller referansegruppemøte på 4. og 5. studieår.

5. Planer for opprettinger/nedlegginger av studieprogram, fordeling av studieplasser for 2016

I juni 2014 vedtok universitetsstyret oppretting av et midlertidig toårig masterprogram i rettsvitenskap med 30 studieplasser, og fakultetet tok opp 30 studenter til programmet. Opptak til dette studieprogrammet i 2015 forutsetter at fakultetet tilføres friske midler fra departementet som dekker utgiftene ved de nye studieplassene. Det er ikke avklart om departementet stiller nødvendige midler til disposisjon for videreføring av programmet.

Avhengig av hva som blir bestemt videre om en mulig omlegging av masterprogrammet i rettsvitenskap, kan det bli aktuelt å opprette et treårig bachelorprogram og et toårig masterprogram i rettsvitenskap. Dette vil i så fall være aktuelt tidligst høsten 2016.

6. Vurdering av styrken i fagmiljøet

Fakultetet har fortsatt en underdekning på undervisningsressurser, og dette gjør det vanskelig å realisere ytterligere kvalitetshevende tiltak. Situasjonen bedrer seg noe fra år til år. I 2014 tilsatte vi to nye i førsteamanuensistilling, i tillegg til at to førsteamanuenser tiltrådte etter å ha blitt formelt tilsatt tidligere år. Dette førte til at forholdstallet mellom antall studenter på masterprogrammet i rettsvitenskap og fast vitenskapelig ansatte i undervisningsstillinger sank fra 44,1 til 39,1 studenter.[3]

7. Aktivitet i etter- og videreutdanning. Status i 2014 og planer for 2015

I 2014 ble JUR640 Planrett (15 studiepoeng) tilbudt som etter- og videreutdanningskurs ved fakultetet. Emnet tilbys i 2015 også, og i dialog med de kursansvarlige vil det i løpet av 2015 arbeides med å utvikle en modell for nettbasert videreutdanning som kan prøves ut for deler av dette emnet tidligst fra våren 2016.

Fakultetet hadde eget alumniarrangement knyttet til UiB sine alumnusdager i 2014 og videreutvikler sitt lokale tilbud i 2015. Fakultetet vil fortsette å bidra med relevante juridiske foredrag på Faglig-pedagogisk dag.

Tilbake til sakslisten

[3] 1853 studenter på masterprogrammet i rettsvitenskap og 42 førsteamanuenser/professorer i 2013 mot 1811 studenter på masterprogrammet og 46 førsteamanuenser/professorer i 2014. Tall fra DBH.

Sak 21/15 – 2

ÅRSPLAN FOR UTDANNING 2015

1. INNLEDNING

Det juridiske fakultetets overordnete og langsiktige mål for utdanningsvirksomheten er i følge strategiplanen (2011-2015)[4] å:

> *«(…) videreutvikle sitt studieprogram faglig, pedagogisk og administrativt med sikte på å gi utdanningsvirksomheten en klar forskningsbasert profil, et bevisst fokus på forholdet mellom det nasjonale og det internasjonale, og studiekvalitet på internasjonalt høyt nivå».*

Nytt av året er at fakultetet også utarbeider en egen årsplan for det digitale arbeidet ved fakultetet, knyttet til både utdanning, forskning og formidling. Årsplanene må leses i sammenheng ettersom studiekvalitetstiltak som knyttes til fakultetets arbeid med digitalisering, omtales nærmere i årsplan for digitalisering.

2. STUDIEKVALITETSTILTAK

2.1 Utredning av ny studieordning

Studieordningskomiteen som har utredet spørsmålet om en deling en potensiell deling av dagens femårige integrerte masterprogram i en treårig bachelorgrad og en toårig mastergrad overleverte sin innstilling 11. februar 2015.[5] Komiteen anbefaler ikke en deling, men foreslår likevel en studiemodell som innebærer store endringer i dagens masterprogram. I løpet av 2015 må det avklares om, og eventuelt på hvilken måte, forslaget fra studieordningskomiteen skal følges opp.

2.2 Studiekvalitetsseminar

De siste tre årene har det blitt avholdt et studiekvalitetsseminar tidlig i januar. I 2015 vil seminaret bli avholdt i september. Målgruppen for seminaret er de kursansvarlige for obligatoriske emner, studieseksjonen og representanter fra Juridisk studentutvalg (JSU). Hovedtemaet på seminaret vil være bruk av digitale verktøy i undervisningen. I tillegg vil seminaret være en arena for å følge opp momenter fra kursgjennomgangen på obligatoriske emner, som ble gjennomført i perioden november 2014 – januar 2015.

2.3 Masteroppgave

I 2013 og 2014 ble det vedtatt endringer i undervisningsstrukturen for JUS399 Masteroppgave.[6] Noen av endringene ble iverksatt allerede våren 2014 mens de øvrige ble iverksatt fra høsten 2014. Ytterligere endringer ble iverksatt fra våren 2015. I 2015 vil vi

---

[4] http://www.uib.no/jur/22517/strategiplan-det-juridiske-fakultet-2011-2015
[5] http://www.uib.no/jur/62628/utredning-av-ny-studieordning-2014%e2%80%932016
[6] Sak 95/13 i fakultetsstyremøte 10.12.2013: http://www.uib.no/jur/22021/m%c3%b8teinnkallinger-og-protokoller-2013 og sak 86/14 i fakultetsstyremøte 16.12.2014: http://www.uib.no/jur/50495/m%c3%b8teinnkallinger-og-protokoller-2014

videreutvikle rutiner og prosedyrer, samt høste erfaringer fra de iverksatte tiltakene. På grunnlag av erfaringene vil vi vurdere behovet for justeringer.

Fakultetet har i samarbeid med UiT og UiO utarbeidet nye læringsmål, retningslinjer til veileder, retningslinjer til sensorene og karakterbeskrivelser for masteroppgaver. Disse vil bli fremlagt for fakultetsstyret til realitetsbehandling i løpet av våren 2015.

2.4 Rekruttering av studenter

I mars 2015 arrangeres det for første gang åpen dag ved Universitetet i Bergen for elever i videregående skole. Fakultetet har utarbeidet et eget program som gir god informasjon om masterprogrammet i rettsvitenskap, og som kan bidra til at elevene i videregående skole gjør et informert valg.[7] Dette arrangementet er et tiltak som kan bidra til at vi rekrutterer de riktige studentene.

2.5 Godkjenning og oppfølging av sensorer samt tildeling av oppdrag

Det er studiedekanen som står for den fortløpende godkjenningen av nye sensorer i henhold til vedtatte retningslinjer.[8] Det er behov for en gjennomgang av retningslinjene for godkjenning av sensorer og rutinene for oppfølgingen av disse. Det må også utarbeides en rutine for hvordan man formelt skal informere sensorer om at de tas ut av sensorregisteret. Arbeidet er påbegynt og forslag til reviderte retningslinjer og rutiner vil bli lagt frem for de formelle fakultetsorganene i løpet av 2015.

2.6 Kvalitetssikring av sensur og klagesensur

Etter at endring i Universitets- og høyskoleloven trådte i kraft 1.8.2014, gjennomføres nå klagesensur som blindsensur.[9] Erfaringene så langt viser at det gjøres flere endringer nå enn under systemet hvor klagekommisjonen hadde kunnskap om opprinnelig karakter. Endringene skjer både til gunst og ugunst. I tillegg har vi sett noen få tilfeller av større avvik, det vil si at karakterspriket mellom ordinær sensur og klagesensur er på to karakterer eller mer. Andre fakulteter og andre institusjoner[10] gjør de samme erfaringene og saken er allerede under debatt[11]. Fakultetet har allerede fulgt opp med tiltak som at klagesensor får tilsendt et utvalg oppgaver fra ordinær sensur som kan danne referanse for nivået i sensuren. Avvikene mellom ordinær sensur og klagesensur overvåkes nøye, og det vil i samråd med de kursansvarlige bli vurdert om ytterligere tiltak må settes inn for å sikre kvaliteten både på sensur og klagesensur. Også i dette arbeidet vil vi ha tett dialog med JSU.

2.7 Undervisningsregnskap og undervisningsplanlegging

Hvert år rapporterer alle vitenskapelig ansatte om gjennomført undervisning i foregående år. I rapporten bes det også om undervisningsønsker/-planer for de kommende to år. Fakultetet

[7] Mer info om Åpen dag ved Det juridiske fakultet: http://www.uib.no/jur/85339/%C3%A5pen-dag-ved-det-juridiske-fakultet
[8] Retningslinjer for valg og godkjenning av eksterne hjelpelærere og sensorer: http://www.uib.no/jur/23644/retningslinjer-valg-og-godkjenning-av-eksterne-hjelpel%c3%a6rere-og-sensorer
[9] LOV-2014-06-20-55 Lov om endringer i universitets- og høyskoleloven: https://lovdata.no/dokument/LTI/lov/2014-06-20-55
[10] http://universitas.no/nett/60283/gikk-fra-b-til-stryk og
[11] http://universitas.no/kronikk/60104/blind-klagesensur-fra-c-til-f

planlegger nå å bruke informasjonen fra disse rapportene mer aktivt for å sikre en bedre ressursutnyttelse ved planleggingen av undervisningen

Arbeidet med registrering av gjennomført og planlagt/ønsket undervisning er administrativt forankret i forsknings- og stabsseksjonen. Utviklingen av rutiner for hvordan disse rapportene best kan brukes i planleggingen av undervisningen, må likevel foretas i samarbeid mellom ledelsen, forsknings- og stabsseksjonen og studieseksjonen.

2.8 Gjennomgang av kursansvar og godskrivingssatser

Fakultetet ønsker at digitale læringsverktøy skal tas i bruk i større utstrekning enn i dag. Dette aktualiserer behovet for en gjennomgang av innholdet i kursansvaret. Videre må satsen for godskriving av kursansvar vurderes på nytt. Det er viktig at denne ligger på et nivå som avspeiler den reelle arbeidsbelastningen som følger med kursansvaret, og at den samtidig er utformet på en slik måte at kursansvarlige gis insentiver for å ta i bruk digitale læringsverktøy. Innholdet i kursansvaret ventes å bli berørt også i en eventuell videre utredning av ny studieordning.

2.9 Implementering og evaluering av digital skoleeksamen

I april 2015 gjennomføres den første digitale eksamenen i full skala, og eksamen i JUS133 Rettskilde og metodelære er pilot.[12] Dersom gjennomføringen av denne eksamenen blir vellykket, vil eksamen på de resterende obligatoriske emnene våren 2015 også gjennomføres digitalt. Fra høsten 2015 innføres digital eksamen på alle de obligatoriske emnene (1. - 4. studieår). Se også årsplan for det digitale arbeidet ved Det juridiske fakultet. Etter hvert som digital eksamen innføres vil det bli gjort fortløpende evalueringer med sikte på å avdekke behov for endringer. Fakultetet har her en god dialog med sentraladministrasjonen og med Juridisk studentutvalg.

Innføring av digital eksamen innebærer en grunnleggende endring av hvordan eksamen gjennomføres rent praktisk. Dette kan for eksempel åpne for endringer i ordningen med studentrepresentanter og i rutinene for bokkontroll. Innføring av digital eksamen åpner også for nye prøvingsformer. Slike forsøk vil bli gjort i samråd med de kursansvarlige, og i prosessen vil vi hente inn kompetanse fra Program for universitetspedagogikk.

3. LÆRINGSMILJØTILTAK

3.1 Oppussing av Dragefjellet skole

Dragefjellet skole har vært under oppussing siden juni 2014. Oppussingsarbeidene ferdigstilles i april 2015. Oppussingen har muliggjort montering av teknisk utstyr som åpner for at det kan gjennomføres fullskala digital skoleeksamen. Dette er et viktig fremskritt, men fører samtidig til at bygget vil måtte for stenges for annen bruk de dagene det skal benyttes til eksamen. Det får nødvendigvis konsekvenser for bruken av lesesalene og undervisningslokalene. Fakultetet vil i samråd med JSU utarbeide retningslinjer for bruken av lesesalene og undervisningsrommene på Dragefjellet skole som sikrer at disse lokalene også kan brukes som eksamenslokaler.

[12] Se fakultetsstyresak 10/15 3.2.2015 http://www.uib.no/jur/85666/m%c3%b8teinnkallinger-og-protokoller-2015 og nyhetssak om digital eksamen: http://www.uib.no/jur/85765/digital-eksamen-blir-hovedregel

3.2 Digital eksamen

I tillegg til å være et studiekvalitetstiltak, er innføring av digital eksamen også et læringsmiljøtiltak. Gjennom mange år har et høyt antall studenter på masterprogrammet i rettsvitenskap hatt behov for tilrettelegging ved eksamen på grunn av fysiske plager. En del av disse fysiske plagene (for eksempel senebetennelse) er av en slik art at de kan avhjelpes ved at studentene bruker PC på eksamen. Ved innføring av digital eksamen antar vi at antall søknader om tilrettelegging til eksamen vil gå ned. Etter hvert som digital eksamen innføres, vil det bli gjort fortløpende evalueringer med sikte på å avdekke behov for endringer.

3.3 Oppfølging av studentenes trivsel og arbeidsmiljø

Fakultetet får jevnlig tilbakemeldinger gjennom referansegruppemøter på 1.-3. studieår og spørreundersøkelser på 4. og 5. studieår. De kursansvarlige på 4. studieår får tilbud om å avholde referansegruppemøte i tillegg til spørreundersøkelse, hvis de ønsker det. Pr. dags dato er det kun på JUS241 Strafferett det avholdes slike møter. I tillegg gjennomfører arbeidsgruppelederne hvert år samtaletimer med studentene i sine arbeidsgrupper på 1. og 2. studieår. I etterkant av samtaletimene leverer arbeidsgruppelederne en kort rapport. Videre har det siden 2014 blitt gjennomført en spørreundersøkelse blant studentene på 1. og 2. studieår som gir arbeidsgruppelederne tilbakemelding på arbeidet de gjør. Samlet sett representerer samtaletimerapportene og spørreundersøkelsen gode informasjonskilder om studentenes trivsel og arbeidsmiljøet. Denne informasjonen inngår i fakultetets løpende arbeid med forbedring av studenthverdagen.

3.4 Nytt informasjonsmateriell om undervisningsrom og lesesaler

Studieseksjonen holder på å utvikle nytt informasjonsmateriell og nye oversikter over undervisningsrom og lesesaler i samarbeid med Kommunikasjonsavdelingen. Dette informasjonsmateriellet skal inngå i infopakken til nye studenter ved semesterstart i august, og gjøre det lettere for studentene å orientere seg på Dragefjellet. Dette vil gjøre at studentene finner seg fortere til rette på Det juridiske fakultet og at fasilitetene utnyttes bedre. Informasjonsmateriellet utarbeides både på norsk og engelsk.

3.5 Internt opplæringstilbud for ansatte i studieseksjonen

Det vil bli gitt tilbud om opplæring til de ansatte i studieseksjonen for å styrke og utvikle støtteapparatet til studentene. I løpet av mars 2015 vil alle ansatte i administrasjonen delta på e-læringskurset «Får Walter Lov?» som tilbys av Direktoratet for forvaltning og IKT.[13] Videre vil det påbegynte arbeidet med internt opplæringsprogram for studieveilederne videreføres i 2015.

[13] http://www.difi.no/artikkel/2014/12/far-walter-lov-e-laeringskurs-i-forvaltningsloven

4. ETTER- OG VIDEREUTDANNING

4.1 Utvikling og utprøving av nettkurs

Fakultetet tilbyr pr i dag JUR640 Planrett som et etter- og videreutdanningskurs.[14] De kursansvarlige har i sin kursrapport for 2014 foreslått at første del av dette kurset kan egne seg som nettkurs. Dette er en spennende ide som kan være en nøkkel til å kunne utvide fakultetets videreutdanningstilbud. I samarbeid med de kursansvarlige vil det bli arbeidet med å utvikle en modell for nettbasert videreutdanning. Denne vil trolig kunne prøves ut våren 2016. Se også årsplan for det digitale arbeidet ved Det juridiske fakultet.

4.2 Alumni og Faglig-pedagogisk dag

Fakultetet lager et eget faglig opplegg for sine alumner på alumnusdagen 11. september 2015. Fakultetet er i dialog med Advokatforeningen om annonsering og om godskriving av etterutdanningstimer for arrangementet.

Fakultetet vil fortsatt bidra med juridiske foredrag som er relevant for deltakerne på Faglig-pedagogisk dag.

5. INTERNASJONALISERING

Handlingsplan for internasjonal virksomhet ved Det juridiske fakultet 2014-2015 ble vedtatt av fakultetsstyret i juni 2014.[15] Fortsatt styrking og konsolidering av samarbeid med juridiske fakultet i Kina, Russland, USA og Canada er prioritert i handlingsplanen, og dette arbeidet vil bli fulgt opp videre i 2015. I tillegg har fakultetet fått tildelt midler fra Senter for internasjonaliering av utdanning (SIU) over en treårsperiode for utvikling av samarbeid med National Law University Delhi, India. Se mer om dette i punkt 5.5 nedenfor. Av konkrete tiltak utover det som er nedfelt i handlingsplanen, kan vi nevne følgende:

5.1 Utvikling av spesialemne om utvalgte temaer fra kinesisk rett

Det arbeides med å opprette et spesialemne om utvalgte temaer i kinesisk rett ved fakultetet i Bergen. Undervisningen på dette emnet skal gis av vitenskapelig ansatte ved Renmin University School of Law og Shandong University School of Law, og skal være en motytelse for den undervisning som førsteamanuensis Bjørnar Borvik og professor Jon Petter Rui gjennomfører i Kina i mai og oktober.

5.2 Endring av praksis for forhåndsgodkjenning av delstudier

Forskrift om tildeling av utdanningsstøtte er endret fra at det gis studiestøtte til delstudier i utlandet som *kan* inngå i studentens grad, til at det gis studiestøtte til delstudier i utlandet som *skal* inngå i studentens grad. Fakultetets praksis for forhåndsgodkjenning har frem til i dag vært denne: I masterprogrammet i rettsvitenskap kan inntil 60 studiepoeng i graden avlegges i utlandet (spesialemner og/eller masteroppgave). Så fremt spesialemner og/eller masteroppgave gjenstår i studentens utdanningsplan, gis det pr i dag forhåndsgodkjenning

[14] Emnebeskrivelse: http://www.uib.no/emne/JUR640
[15] http://www.uib.no/jur/79802/handlingsplan-internasjonal-virksomhet-2014-2015#

for hhv 30 eller 60 studiepoeng etter studentens ønske, uten at det differensieres mellom hvilke universitet det faktisk vil være mulig å gjennomføre skriftlige arbeider som i hovedsak tilsvarer masteroppgave, og hvor det kun er mulig å gjennomføre spesialemner. Dagens praksis samsvarer med studentenes ønske om å stå fritt i valg av studiested og å kunne være utenlands i et helt studieår, men kan altså ikke videreføres etter forskriftsendringen. En utredning av nødvendig praksisendring og følgene av dette, samt forslag til justeringer i kapittel 5 i Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet[16] vil bli lagt frem for studieutvalget og fakultetsstyret første halvdel av 2015.

5.3 Utrede muligheten for spesialemne(r) undervist gjennom Erasmus+ lærerutveksling

Fakultetet får jevnlig henvendelser fra vitenskapelig ansatte ved partnerfakultet i Europa som ønsker å komme til fakultetet på lærerutvekslingsopphold gjennom Erasmus+ programmet. Oppholdet kan vare fra to dager til to måneder, og gjesten skal undervise i minimum åtte timer. Dersom oppholdet varer mer enn én uke, skal gjesten undervise minimum åtte timer *pr uke*. Undervisningstimene som tilbys er et gratis tilbud for vårt fakultet. Alle utgifter ved utvekslingsoppholdet dekkes av gjestens hjemfakultet, og gjesten mottar sin ordinære lønn fra sitt fakultet. Det har vist seg å være utfordrende å finne relevante undervisningsoppgaver for gjestene, og å få brukt undervisningskompetansen de tilbyr på en konstruktiv måte. Dette har blitt en enda større utfordring etter at timekravet i Erasmus+ programmet ble økt fra 5 til 8 timer. Ved en rekke andre fakultet i Europa brukes undervisningskreftene som tilbys gjennom Erasmus+ programmet til å undervise ad-hoc intensive spesialemner innenfor gjestens spesialfelt. Dette er en modell som kan være aktuell også for oss. For at dette skal kunne bli en realitet må vi finne frem til gode løsninger for hvordan ad-hoc emner kan gjennomføres rent praktisk, herunder også hensynet til de frister som ellers gjelder for etablering og drift av emner, og for hvordan vi kan kvalitetssikre emner som skal tilbys av gjestelærere som er ukjente for fakultetet. Vi vil i løpet av 2015 utrede mulige modeller for hvordan utenlandske lærere som er gjester hos oss gjennom Erasmus+ programmet kan undervise intensive spesialemner, men også fortsatt brukes som et tilskudd i undervisningen på ordinære emner. Forslag vil legges frem for studieutvalget og fakultetsstyret til drøfting og eventuelt vedtak.

5.4 Forbedring av fakultetets nettsider om utvekslingsmuligheter

Høsten 2014 ble det gjennomført et stort arbeid ved hele UiB for å bedre informasjonen om eksisterende utvekslingsavtaler. De nye avtalenettsidene[17] utgjør en betydelig kvalitetsheving og forbedring av informasjonen om utvekslingsmuligheter, men utløser samtidig et behov for oppdatering og videreutvikling av fakultetets nettsider med mer generell informasjon om utveksling (altså ikke avtalespesifikk informasjon). Dette arbeidet vil bli prioritert i 2015 og forbedrede nettsider skal være klare i god tid før søknadsfristen for utveksling for studieåret 2016/2017.

[16] Kapittel 5 Rett og plikt til godskriving og faglig godkjenning: http://www.uib.no/jur/21684/utfyllende-regler-studier-ved-det-juridiske-fakultet-universitetet-i-bergen
[17] http://www.uib.no/utvekslingsavtale

5.5 Utvikling av samarbeid med National Law University Delhi

Fakultetet arbeider kontinuerlig for å kunne tilby studenter utveksling ved gode institusjoner i utlandet. De senere år har fakultetet arbeidet for flere utvekslingsavtaler i Asia. Fakultetet fikk innvilget SIU-søknad om finansiering og utvikling av samarbeid med India, og starter våren 2015 et samarbeid med særlig National Law University Delhi (NLUD). Støtten fra SIU gis over en periode på tre år, og vår indiske samarbeidspart får økonomisk støtte fra indiske myndigheter. Første delegasjon fra fakultetet avlegger NLUD besøk i slutten av mars 2015. I 2015 vil vi gjøre oss kjent med utdanningstilbudet ved NLUD og bli enige om avtaleverket som skal danne grunnlaget for gjensidig utveksling av studenter. Forhåpentligvis kan første utveksling finne sted fra og med 2016.

Tilbake til sakslisten

Sak 21/15 – 3

Notat
Til: SU
Fra: Birgit Falch
Dato: 06.03.15

Eksternfinansiering av forskningsprosjekter ved Det juridiske fakultet
Forslag om frikjøp fra undervisning i søknadsperioden

- Drøfting i FU: 04.03.15 og SU: 10.03.15
- Vedtak i fakultetsstyret: 19.03.15

Saken ble behandlet i FU 04.03.2015.

FU fattet følgende vedtak:

Under overskriften «forutsetning for frikjøp» s.2, settes det inn et ekstra kulepunkt:

- **For andre vesentlige bidrag i forskningsprosjekter (som f.eks. bidrag i samarbeidsprosjekter som ikke fakultetet koordinerer), kan det innvilges frikjøp fra undervisning etter særskilt avtale med dekanatet.**

Eksternfinansiering av forskningsprosjekter ved Det juridiske fakultet
Forslag om frikjøp fra undervisning i søknadsperioden

Fakultetet ønsker å legge til rette for at forskere som planlegger å søke eksterne midler til forskningsprosjekter skal få frikjøp fra undervisning for deler av søknadsperioden. Det er første gangen fakultetet prøver en slik ordning. Sammen med forskningsadministrativ og økonomisk bistand fra Forsknings- og utviklingsavdelingen, er dette ment å skulle bidra til å avhjelpe arbeidet for søkeren.

Bakgrunn
Antall eksternt finansierte forskningsprosjekter på fakultetet viser nedadgående trend, og det er behov for å øke den eksterne prosjektporteføljen. Ved inngangen til 2015 hadde fakultetet 17 eksternt, finansierte forskningsprosjekter; 12 med finansiering fra Norges Forskningsråd (NFR), 2 med finansiering fra Bergen forskningsstiftelse(BFS) og 3 med andre finansieringskilder. I tillegg har fakultetet fått 2 nye NFR-prosjekter i 2015; (Maja Janmyr og Jon Petter Rui). I løpet av 2015 fases 5 av de igangværende NFR-prosjektene ut, 1 av BFS-prosjektene og 2 med annen finansiering. I 2016 fases ytterligere 4 av de igangværende NFR-prosjektene ut.

- **Ekstern finansiering gir resultatmidler til fakultetet**. For hver kr.1000 vi får i finansiering fra EU, får fakultetet ca.kr.1012 i resultatmidler. For hver kr.1000 vi får i finansiering fra NFR, får fakultetet ca.kr.108 i resultatmidler. For hver uteksaminert ph.d. får fakultetet kr.300.000 i resultatmidler.
- **Ekstern finansiering** gir også fakultetet finansiering til å kunne **tilsette stipendiater og postdocs**. Dette bidrar til å bygge opp **kritisk masse** i forskergruppene og i forskerutdanningen.

Modell for å stimulere flere av forskerne til å søke om ekstern finansiering av forskningsprosjekter:
- Det foreslås at forskere som skal jobbe med søknader om ekstern finansiering kan få frikjøp fra undervisning tilsvarende 3 uker. Dette utgjør til sammen 45 timer frikjøp fra undervisning (til sammenligning får forskergruppeledere 10 timer frikjøp pr. år). Antall undervisningstimer pr. år er 775.

Frikjøpet gjelder søknader til:
- Norges Forskningsråd – omfatter alle typer programmer
- EU (HORIZON2020) – omfatter alle typer programmer
- Andre eksterne finansieringskilder som Bergen forskningsstiftelse, NordForsk mm.

Forutsetning for frikjøp:
- Som hovedregel skal frikjøpet gjelde for prosjekter som fakultetet koordinerer og der søker har status som ***prosjektleder*** i forskningsprosjektet.
- Prosjektleder må lage en plan for gjennomføring av søknadsprosessen (fra utlysning til deadline). Denne skal godkjennes av fakultetsledelsen før søknaden igangsettes og avtale om frikjøp godkjennes.
- Forsknings- og stabsseksjonen skal involveres i søknaden fra oppstart, slik at seksjonen kan bidra med forskningsadministrativ og økonomisk kompetanse.
- Søker skal forplikte seg til å følge fakultetets interne rutiner for eksternt finansiert forskning.
- Søker skal involvere andre forskere til gjennomlesning av prosjektbeskrivelsen.

Tilbake til sakslisten

Sak 21/15 – 4

Saken utsettes

Tilbake til sakslisten

Sak 22/15

JUS122 Erstatningsrett Emneansvarlig studieåret 2015/2016

Emneansvarlige professor Bjarte Askeland og førsteamanuensis Anne Marie Frøseth har bedt om at Jan-Ove Færstad oppnevnes som emneansvarlig for JUS122 Erstatningsrett studieåret 2015/2016. Begrunnelsen er at Bjarte Askelands sønn skal ta emnet dette året og Anne Marie Frøseth har forskningstermin. Færstads funksjonsperiode omfatter også kontinuasjonseksamen i august 2016.

Jan-Ove Færstad har sagt seg villig til å påta seg oppgaven.

Tilbake til sakslisten

Sak 23/15

Innarbeidelser i hjelpemidler til eksamen

I § 3-7 i Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet, Universitetet i Bergen er det gitt uttømmende regler for hvilke innarbeidelser som er tillatt i hjelpemidler til eksamen.

I andre ledd heter det:

> I alle medbrakte hjelpemiddel kan det dessuten være innarbeidet henvisninger innbyrdes i hjelpemidlet og henvisninger til andre tillatte hjelpemiddel. Dette gjelder likevel ikke i og til lister, registre, ordbøker og lignende. Henvisningene kan bare innledes med ord som se/sjå, jf., cfr., contra, sammenlign (sml.), oppheva (opph.), endret. Henvisninger til lover, kgl. res., forskrifter og reglement kan bare inneholde tittel og/eller data (eventuelt nummer), paragraf og/eller ledd, punktum, nummer eller litra. Vanlige forkortelser som grl., strl. og lignende, kan brukes.
> Eksempel: Sml. FAL § 18-1; opph. ved lov 13. februar 1976; jf. lov nr. 261969 § 2-1.

Vi får nå henvendelser med spørsmål om «setning» kan nyttes i stedet for «punktum». Det må åpenbart kunne gjøres. Fordi opplistingen av henvisningene er uttømmende, er det nødvendig å skrive dette inn i regelen.

På denne bakgrunnen foreslås følgende vedtak:

§ 3-7 nr. 2 i Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet, Universitetet i Bergen skal lyde:

I alle medbrakte hjelpemiddel kan det dessuten være innarbeidet henvisninger innbyrdes i hjelpemidlet og henvisninger til andre tillatte hjelpemiddel. Dette gjelder likevel ikke i og til lister, registre, ordbøker og lignende. Henvisningene kan bare innledes med ord som se/sjå, jf., cfr., contra, sammenlign (sml.), oppheva (opph.), endret. Henvisninger til lover, kgl. res., forskrifter og reglement kan bare inneholde tittel og/eller data (eventuelt nummer), paragraf og/eller ledd, punktum, **setning**, nummer eller litra. Vanlige forkortelser som grl., strl. og lignende, kan brukes.
Eksempel: Sml.FAL § 18-1; opph. ved lov 13. februar 1976; jf. lov nr. 261969 § 2-1.

Tilbake til sakslisten

Sak 24/15

01.03.15

Ringetid sensor

I mangel på konkrete retningslinjer angående ringetid på sensur ønsker JSU at SU formulerer noen generelle retningslinjer for ringetiden på sensur.

Vi er av den oppfatning at sensorene ikke er pliktige til å avsette en viss tid til ringetid, men er innforstått med at praksis ligger på alt fra 1-6 timer. Dette vil så klart variere ut ifra antall kandidater per kommisjon.

Vi etterspør om det er mulig å ha en rettledende/tvungen tid per student på for eksempel 10 minutter. På den måten sikres alle studentene en ringetid der det vil være tilstrekkelig tid til begrunnelse.

Vi har også opplevd at studenter kun har trefftid i helger. Vi ønsker at det skal deles på minst to dager slik at flest mulige studenter har mulighet til å møte trefftiden. Dette trenger for øvrig ikke gå på bekostning av antall timer med trefftid.

I tillegg til dette har vi fått informasjon om at studenter har hatt trefftid samme dag som karakteren ble lagt ut på StudentWeb. Vi håper reglementet også kan inkludere en oppfordring til at første mulige ringetid er virkedagen etter sensuren faller.

Studentutvalget ser på forslaget som rent praktiske retningslinjer uten noen endringer i kostnader, og retter derfor forespørselen til Studieutvalget.

Forslag til retningslinjer:
- Avsettes 10 minutter per student
- Første mulig ringetid er en virkedag etter sensuren har falt
- Ringetiden deles på to dager. Fortrinnsvis ikke i helgene

Med vennlig hilsen

Juridisk Studentutvalg i Bergen
Ved Sandra Guderud og Emilie Kristoffersen

Tilbake til sakslisten

Sak 25/15

Endringer i emnebeskrivelsen for JUS399 Masteroppgave (30 sp)

De kursansvarlige for JUS399 Masteroppgave Halvard Haukeland Fredriksen og Jon Petter Rui foreslår flere endringer som gjelder emnebeskrivelsen for JUS399 Masteroppgave. Det er ønskelig at samtlige endringer gjøres gjeldende fra høsten 2015. Informasjon om endringene følger nedenfor, og vedlagt følger emnebeskrivelse for JUS399 Masteroppgave med revisjonsmerker.

1) Endring av faggrupper

Følgende endringer foreslås for faggruppene:

- Faggruppen *Immaterialrett, markedsrett og konkurranserett* deles i to, og det opprettes nye grupper kalt *Immaterialrett* og *Markedsrett og konkurranserett*. Fagansvarlig for gruppen *Immaterialrett* vil være Knut Martin Tande, og fagansvarlig for fagansvarlig for faggruppen *Markedsrett og konkurranserett* vil være Ronny Gjendemsjø.

- Det opprettes en ny faggruppe med tittelen *EU- og EØS-rett*. Fagansvarlig for denne gruppen vil være Christian Franklin og Halvard Haukeland Fredriksen.

2) Presisering vedrørende påmelding i emnebeskrivelsen

Ny ordning for masteroppgave har vært i drift siden høsten 2014, og vi ser behov for å tilføye en presisering som gjelder påmeldingen for JUS399 Masteroppgave (30 sp). Følgende setning foreslås inkludert i emnebeskrivelsen for JUS399 Masteroppgave (30 sp):

Valg av faggruppe ved påmelding er bindende. Problemstillingen som er meldt inn ved påmelding kan likevel avgrenses og tilpasses i ettertid forutsatt at endringene gjøres i samråd med veileder.

Under overskriften «*Frister for påmelding, bekreftelse og innlevering med mer:*» endres formuleringen av punktet som gjelder påmelding fra «*generell påmelding med innmelding av prosjektskisse*» til «*påmelding med levering av prosjektskisse*».

Begrunnelse for endringen

Fram til og med våren 2014 hadde fakultetet en praksis som åpnet for at studenter kunne endre hovedtema og problemstilling for masteroppgave også etter at de hadde meldt seg på og fått tildelt veileder. Studenter som endret hovedtema og/eller problemstilling i løpet av skrivesemesteret, måtte selv skaffe ny veileder dersom den nye oppgaven ikke falt inn under den opprinnelig tildelte veilederens fagområde.

Etter at fakultetet høsten 2014 innførte flere kvalitetshevende tiltak, er det behov for å stramme inn tidligere praksis. Fakultetet har investert betydelige ressurser for å gi studentene veiledning i forkant av påmeldingen. Det er utviklet en emnebank der de fagansvarlige legger inn forslag til aktuelle problemstillinger. I tillegg holder de fagansvarlige fagmøter der studentene tilbys veiledning og informasjon ved valg av problemstilling. Ved påmelding skal studentene velge faggruppe og leverer en prosjektskisse der de formulerer problemstilling for oppgaven.

Prosjektskissen og problemstillingen studentene leverer ved påmelding er viktige for planleggingen før skrivesemesteret starter. For det første plasseres studentene workshop med utgangspunkt i faggruppen som er valgt ved påmelding. For det andre brukes prosjektskissen når den fagansvarlige skal tildele eller foreslå en veileder for studentens oppgave. Dersom det er flere enn 10 studenter i en faggruppe, deles tar den fagansvarlige utgangspunkt i problemstillingen og prosjektskissen som ble levert ved påmelding ved inndeling i mindre grupper. Dersom studentene etter påmelding skal

kunne velge å gjøre vesentlige endringer som fører til bytte av faggruppe, betyr merarbeid for de fagansvarlige. Det kan i tillegg føre til forsinkelser i tildeling av veileder og forsinke studentens eget arbeid med oppgaven.

Hensikten med prosjektskissen er at studentene tidlig skal bestemme seg for fagområde og problemstilling og komme i gang med å skrive. Studentene har imidlertid lite erfaring med å avgrense og tilpasse juridiske problemstillinger tilpasset masteroppgavens omfang, derfor vil det bli nødvendig å gjøre avgrensninger og tilpasninger av den opprinnelige problemstillingen underveis i skrivesemesteret. Det må følgelig være åpning for å gjøre slike endringer, men da i samråd med veileder.

3) Endring i omfang for Workshop-notat og krav om faglig godkjenning

Det foreslås å øke omfang av workshop-notatet som skal leveres ved semesterstart fra 800 ord til 1 500 ord. Innleverte workshop-notater skal godkjennes av den fagansvarlige som skal holde workshop i den aktuelle faggruppen.

Begrunnelsen for å øke omfanget av workshop-notatet er å sørge for at studentene kommer ordentlig i gang med skriveprosessen tidlig i semesteret. De foreløpige erfaringene med workshop-notatene er at enkelte av dem er temmelig enkle og overfladiske. Ved å øke kravet til omfang, tvinges studentene til å trenge noe dypere inn i materien.

Det er ikke forventet betydelig utvidelse av de økonomiske rammene som konsekvens av at det legges til to nye faggrupper. Dette fordi de fagansvarlige honoreres for oppgaven de har som fagansvarlige (holde fagmøte og oppdatere emnebanken) basert på antallet studenter som melder seg på for å skrive oppgave innenfor den aktuelle faggruppen.

Kommentar vedrørende mulige økonomiske konsekvenser

Det er ikke forventet at de foreslåtte endringene vil føre til betydelige endringer i de økonomiske rammene for JUS399 Masteroppgave.

Når det gjelder tilføyelsen av to nye faggrupper, forventes det ikke betydelige økonomiske konsekvenser. Dette fordi de fagansvarlige mottar variabel godskriving for oppgaven som fagansvarlig tilsvarende 2 timer per påmeldte student hvert semester. Følgende oppgaver inngår: å utarbeide og oppdatering emnebank, oppdatere edublogs for faggruppen, holde fagmøter ifm påmeldingsfrister høst og vår, å tildele veiledere og å svare på henvendelser fra studenter.

Det er noe uvisst hvilke konsekvenser tilføyelsen av nye faggrupper kan få for antallet workshops som skal avholdes hvert semester. Det ble i fakultetsstyremøte 16. desember 2014 vedtatt (sak 86/14) at det skal være maksimalt 10 studenter i hver workshopgruppe. Noen nedre grense for antall studenter i workshop for en faggruppe er ikke vedtatt. Dermed vil det totale antallet workshops hvert semester være avhengig av hvilke faggrupper studentene velger ved påmelding og hvordan det totale antallet studenter fordeler seg i de ulike faggruppene.

Når det gjelder endring i omfang av workshop-notatet, er økningen fra mellom 800-1200 ord til 1500 ord såpass liten at det ikke forventes å ha vesentlig innvirkning på forberedelsestiden de fagansvarlige har for hver workshop. Workshop honoreres på samme måte som seminargrupper på 4. studieår, med forberedelsesfaktor 4,5.

Vedlegg I

JUS399 Masteroppgåve
Undervisningsspråk
Norsk
Undervisningssemester
Vår og høst
Vurderingssemester
Vår og høst
Studienivå (studiesyklus)
I løpet av mastergradsstudiets fjerde og femte år skal studenten levere et selvstendig skriftlig arbeid tilsvarende 30 studiepoeng.
Krav til studierett
MAJUR
Mål og innhald
Masteroppgaven skal være et selvstendig arbeid, som skrives under veiledning, hvor studenten selv har ansvaret for progresjonen i arbeidet.
Før skrivesemesteret inviterer fakultetet studenter på 3. og 4. studieår til orienteringsmøte om masteroppgave.
De fagansvarlige vil avholde fagmøter om skrivetilbudet innen sitt fagfelt. Studentene kan delta på flere fagmøter. Møtene er ikke forpliktende og de er ikke obligatoriske, men de er et svært nyttig grunnlag for beslutningen om fagområde for masteroppgaven.
Fakultetet har disse faggruppene:

1. Dynamisk tingsrett, pant og konkurs
2. Strafferett og straffeprosess
3. Arbeidsrett og diskrimineringsrett
4. Arverett, familierett og barnerett
5. Erstatningsrett og forsikringsrett
6. Folkerett, havrett og ressursrett
7. Forvaltningsrett og velferdsrett
8. Immaterialrett~~,~~
~~8.~~9. ~~m~~Markedsrett og konkurranserett
~~9.~~10. Alminnelig og spesiell kontraktsrett
~~10.~~11. Menneskerettigheter, internasjonal strafferett og flyktningerett
~~11.~~12. Sivilprosess og konfliktløsning
~~12.~~13. Rettskultur, rettsfilosofi og metode
~~13.~~14. Selskapsrett og skatterett
15. Tingsrett, planrett og kommunalrett
~~14.~~16. EU- og EØS-rett

Ved påmelding skal studentene oppgi fagområde, problemstilling og prosjektskisse for sin masteroppgave. Valg av faggruppe ved påmelding er bindende. Problemstillingen som er meldt inn ved påmelding kan likevel avgrenses og tilpasses i ettertid forutsatt at endringene gjøres i samråd med veileder.
Faggruppene vil avholde en obligatorisk workshop for dem som skriver innen det aktuelle feltet - se under "Obligatoriske arbeidskrav".
Læringsutbyte
Kunnskap
Studenten skal gjennom arbeidet med masteroppgaven utvikle kunnskap om et selvvalgt juridisk fagområde, med tilhørende problemstillinger, juridisk metode, analyser og konklusjoner.
Studenten skal danne en dypere forståelse for hvordan rettsvitenskapelige problemstillinger kan utformes og analyseres, og hvilke forskningstradisjoner som gjør seg gjeldende.

Studenten skal utvikle innsikt i grunnleggende vitenskapsidealer, og hvordan disse påvirker gjennomføringen av vitenskapelig virksomhet. I tillegg skal studenten få forståelse for etiske problemstillinger man kan stilles overfor i praktisk forskningsvirksomhet, særlig når det gjelder bruk av andres materiale og kildehenvisninger.

Ferdigheter

Gjennom arbeidet med masteroppgaven skal studenten ha utviklet evne til å utforme og analysere rettsvitenskapelige problemstillinger i samsvar med vitenskapelige idealer.

Studenten skal særlig ha utviklet selvstendighet i valg av metode for å belyse de rettsvitenskapelige problemstillingene masteroppgaven omhandler.

Studenten skal også ha styrket evnen til å foreta gode valg knyttet til forskingsetiske problemstillinger i praktisk forskingsvirksomhet.

Generell kompetanse

Studenten skal opparbeide en generell evne til å gjennomføre et selvstendig arbeid innenfor rammen av de eksisterende forskningstradisjoner. Studenten skal også ha opparbeidet evne til å analysere juridiske problemstillinger ut fra en dypere forståelse av juridisk metode og analyse, med høyere kvalitet på de juridiske vurderingene som resultat.

Krav til forkunnskapar

Emner på tredje studieår (JUS131, JUS132, JUS133, JUS134, JUS135) må være fullført før man begynner på fjerde eller femte studieår.

Tilrådde forkunnskapar

Studenter som skriver masteroppgave innen emner som ikke er en del av de obligatoriske emnene på studieprogrammet, kan ha stor nytte av å velge spesialemner eller emner i løpet av utvekslingsopphold på 5. studieår som er relevante for tematikken i masteroppgaven.

Undervisningsformer og omfang av org.und

Det avholdes forelesninger hvert semester for studenter som skriver masteroppgave. Forelesningene skal være et supplement til den individuelle veiledningen.

Se også under "Obligatorisk undervisningsaktivitet" - der orienteres det om flere undervisningstiltak.

Obligatorisk undervisningsaktivitet

Ved påmelding til masteroppgave skal studentene oppgi fagområde, problemstilling og levere prosjektskisse for masteroppgaven. **Prosjektskisse** skrives etter en gitt mal.

Ved semesterstart i skrivesemesteret avholdes en **obligatorisk workshop** på to timer, for de ulike fagområdene.

Utgangspunktet for workshopene er et eget **workshopnotat** etter oppgitt mal på minst ~~800~~ 1 500 ord ~~og maks 1200 ord~~ pluss kildeliste, med obligatorisk innlevering til oppgitt frist. Workshop-notatet skal godkjennes av fagansvarlig. Det stilles krav om 100 % deltakelse i workshopen. Dokumentasjon av gyldig forfall (se Forskrift om opptak, studier, eksamen og grader ved Universitetet i Bergen § 6.10.1 og § 6.10.2 og § 6.10.3) til ordinær workshop, gir adgang til å delta på en etterfølgende "oppsamlingsworkshop" litt senere.

Bestemmelsen i § 2-4 nr 3 om at 25 % avvik fra full deltakelse i obligatoriske arbeidskrav aksepteres, gjøres ikke gjeldende for masteroppgave.

Studentene har rett og plikt til **veiledning** under arbeidet med masteroppgaven. Det blir gitt 10 timers veiledning per student. Timetallet omfatter tiden veilederen bruker til lesing av utkast, utarbeiding av kommentarer og samtale med studenten. Rammene for veiledning presiseres ytterligere i Studieplanen om *Undervisningsmetodar* og *Obligatorisk rettleiiing for masteroppgåva* .

Hovedordningen er at den fagansvarlige tilordner veiledere til de ulike masteroppgavetemaene. Eksterne veiledere må vurderes og godkjennes av fakultetet i henhold til Retningslinjer for valg og godkjenning av eksterne hjelpelærere og sensorer.

Det er studentens eget ansvar å oppsøke og nyttiggjøre seg veiledning samt sørge for fremdrift i arbeidet.

Frister for påmelding, bekreftelse og innlevering med mer:

Skrivesemester høst:

15. mai - ~~generell~~ påmelding og ~~innmelding~~ levering av prosjektskisse
uke 34 (onsdag) - innleveringsfrist workshopnotat
uke 35 eller 36 - workshop i faggruppene
uke 37 (fredag) - innlevering nytt workshopnotat (hvis 1. versjon ble underkjent)
uke 39 - oppsamlingsworkshop
10. november - studentene bekrefter innlevering
10. desember - innlevering

Skrivesemester vår:

15. november - ~~generell~~ påmelding og ~~innmelding~~ levering av prosjektskisse
uke 5 (fredag) - innleveringsfrist workshopnotat
uke 7 eller 8 - workshop i faggruppene
uke 9 (fredag) - innlevering nytt workshopnotat (hvis 1. versjon ble underkjent)
uke 10 - oppsamlingsworkshop
1. mai - studentene bekrefter innlevering
1. juni – innlevering

Vurderingsformer

Ordgrense

For masteroppgave på 30 studiepoeng er veiledende ordgrense 12 000 ord. Oppgaver over 15 000 ord blir ikke sensurert. Fot- og sluttnoter skal medregnes i ordgrensen. Forord, forside, innholdsfortegnelse, registre, litteraturliste og vedlegg medregnes ikke. Besvarelser som avvises som følge av overskridelse av ordgrensen, må omarbeides og leveres et senere semester. Det gis ikke ekstra veiledning ved slik omarbeidelse.

Innlevering

Masteroppgaven innleveres elektronisk i Mi side. Innlevert oppgave skal være anonymisert, paginert og av forsiden skal tittel på oppgaven, kandidatnummer samt antall ord inkl. fot- og sluttnoter fremgå.

Bedømmelse

Når det gjelder skriftlig sensur av masteroppgaven, vises det til Utfyllande regler om rettleiing og vurdering - masteroppgåver.

Karakterskala

Ved sensur av emnet benyttes karakterskalaen A til E for bestått og F for ikke bestått.

Undervisningsstad

Det juridiske fakultet

Institutt

Det juridiske fakultet

Kontaktinformasjon

Kursansvarlige: professor Halvard Haukeland Fredriksen og professor Jon Petter Rui
Administrativt ansvarlige: førstekonsulent Sigrid Haugros og seniorkonsulent Eli Tjerandsen
masteroppgave@jurfa.uib.no

Tilbake til sakslisten

Sak 26/15

EKSAMENSPLAN

DET JURIDISKE FAKULTET, STUDIEÅRET 2015/2016

inkludert obligatoriske kursoppgaver

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
33 (10. – 14.8)	OPPSTART: EXPHIL EXFAC	14.00: ÅPNING AV DET AKADEMISKE ÅR **MUSÉPLASS?** OPPSTART JUS122 OG JUS241		OPPSTART JUS131	
34 (17. – 21.8)					
35 (24.8. – 28.8)	E K S A M E N S F R I U K E (S A)				
36 (31.8. – 4.9)					
37 (7. – 11.9)	JUS122 PUBL. OBLIG.				JUS122 INNLEV. OBLIG.
38 (14. – 18.9)	JUS131 PUBL. OBLIG.			JUS131 INNLEV. OBLIG.	JUS241 PUBL. OBLIG.
39 (21. – 25.9)					JUS241 INNLEV. OBLIG.
40 (28.9 – 2.10)					KUNNSKAPSTEST EXFAC
41 (5. – 9.10)	JUSETIKK	JUSETIKK		JUS122 EKSAMEN	
42 (12. – 16.10)	OPPSTART JUS124				JUS131 EKSAMEN
43 (19. – 23.10)	OPPSTART JUS132				
44 (26. – 30.10)	E K S A M E N S F R I U K E (S A)				
45 (2. – 6.11)	JUS124 PUBL. OBLIG.	OPPSTART JUS111		EXPHIL – JUEKS EKSAMEN	JUS124 INNLEV. OBLIG. JUS241 EKSAMEN
46 (9. – 13.11)	JUS132 PUBL. OBLIG.			JUS132 INNLEV. OBLIG.	
47 (16. – 20.11)				E K S A M E N S D A G E R S P E S I A L E M N E R	
48 (23. – 27.11)	E K S A M E N S U K E S P E S I A L E M N E R				

49 (30.11. – 4.12)	EKSAMENSUKE SPESIALEMNER[18]				
					JUS111 PUBL. OBLIG JUS132 EKSAMEN
50 (7. – 11.12)	EKSAMENSUKE SPESIALEMNER				
	OPPSTART JUS135		JUS124 EKSAMEN	JUS111 INNLEV. OBLIG INNLEVERING MASTER	OPPSTART JUS121
51 (14. – 18.12)					
JUL OG NYTTÅR					
2 (11. – 15.1.)					
3 (18. – 22.1.)	INTERNASJONAL UKE				
				INTERNASJONAL DAG	JUS111 EKSAMEN
4 (25. – 29.1.)	JUS242 PUBL. OBLIG. OPPSTART JUS114		JUS121 PUBL. OBLIG.		JUS242 INNLEV. OBLIG.
5 (1. – 5.2.)	EKSAMENSFRI UKE (SA)[19]				
	JUS135 PUBL. OBLIG.		JUS121 INNLEV. OBLIG.	JUS135 INNLEV. OBLIG.	
6 (8. – 12.2.)					FAGLIG-PEDAGOGISK DAG[20]
7 (15. – 19.2.)				DAVID DOUBLET-SEMINAR[21]	DAVID DOUBLET-SEMINAR
8 (22. – 26.2.)					JUS114 EKSAMEN
9 (29.2. – 4.3.)					JUS242 EKSAMEN
10 (7. – 11.3.)	JUSETIKK JUS135 EKSAMEN OPPSTART JUS243	JUSETIKK OPPSTART JUS133			
11 (14. – 18.3.)				JUS121 EKSAMEN JUS113 PUBL. OBLIG	OPPSTART JUS123

[18] Ikke eksamen i spesialemner fredag i uke 49 og torsdag i uke 50 grunnet overlapp med eksamen i hhv JUS132 og JUS124
[19] Endelige datoer for de eksamensfrie ukene våren 16 er ikke avklart fra SAs side pr. februar 2015.
[20] Endelig dato er ikke avklart pr. 4.3. 2015
[21] Endelige datoer er ikke avklart pr. 4.3.2015

12 (21. – 25.3.)			JUS113 INNLEV. OBLIG	SKJÆRTORSDAG	LANGFREDAG
13 (28.3 – 1.4.)	2. PÅSKEDAG				
14 (4. – 8.4.)	JUS133 PUBL. OBLIG[22]			JUS133 INNLEV. OBLIG	
15 (11. – 15.4.)					
16 (18. – 22.4.)	E K S A M E N S F R I U K E (S A)				
					JUS113 EKSAMEN
17 (25. – 29.4.)	JUS243 PUBL. OBLIG OPPSTART JUS112				JUS133 EKSAMEN
18 (2. – 6.5.)	JUS123 PUBL. OBLIG OPPSTART JUS134 JUS243 INNLEV. OBLIG			KRISTI HIMMELFARTSDAG	
19 (9. – 13.5.)	JUS123 INNLEV. OBLIG				
20 (16. – 20.5.)	2. PINSEDAG	17. MAI	JUS112 PUBL. OBLIG		
21 (23. – 27.5.)	E K S A M E N S U K E S P E S I A L E M N E R				
			JUS112 INNLEV. OBLIG		
22 (30.5 – 3.6.)	E K S A M E N S U K E S P E S I A L E M N E R				
			INNLEVERING MASTER		
23 (6. – 10.6.)	E K S A M E N S U K E S P E S I A L E M N E R				
24 (13. – 17.6.)	JUS123 EKSAMEN		JUS243 EKSAMEN[23]		JUS112 EKSAMEN
		JUS134 HJEMMEEKSAMEN[24]			

KONTINUASJONSEKSAMENER VÅREN 2016

	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
UKE 31 (1. – 5.8.)		HJEMMEEKSAMEN JUS134 RETTSHISTORIE OG KOMPARATIV RETT publiseres tirsdag 2.8. kl. 9.00. Leveringsfrist er fredag 5.8. kl. 9.00.			
UKE 32 (8. – 12.8.)	EXFAC JUS121 JUS131 JUS241	JUS111 JUS122 JUS132 JUS242	JUS112 JUS123 JUS133 JUS243	JUS113 JUS124 JUS135	JUS114

Tilbake til sakslisten

[22] Tentativ plassering.
[23] Eksamenstiden for JUS134 Rettshistorie og komparativ rett tilpasses for studenter som har kontinuasjonseksamen i både JUS134 Rettshistorie og komparativ rett og JUS243 Alminnelig formuerett i utdanningsplanen sin.
[24] Oppgaven publiseres tirsdag 14.6. kl. 9.00. Leveringsfrist er fredag 17.6. kl. 9.00.

Protokoll fra møte i Studieutvalget ved Det juridiske fakultet

Tirsdag 14. april 2015 kl. 09:15 – 10:10.
Møterom 546

Innkalles:
Bjørnar Borvik (leder) (a)
Magne Strandberg (a)
Bjørn Henning Østenstad – vara for Anneken Sperr (a)
Jonas Jensen (b)
Eli Tjerandsen – vara for Kjersti Bakke Sørensen (c)
Emilie Melbø Kristoffersen (d)
Sandra Guderud (d)

Sekretær: johanne.spjelkavik@jurfa.uib.no

Neste møte: 21. april 2015

Sak 27/15	**Godkjenning av innkalling og dagsorden**
	Innkalling: Ingen merknader Dagsorden: Ingen merknader
	Vedtakssaker
Sak 28/15	Høringssak fra UHR om sensurordninger. Notat med lenker til høringssak.
Vedtak	Fakultetet leverer høringssvar som foreslått, redigert av studiedekanen på bakgrunn av merknader i møtet. [Det endelige høringssvaret inngår til slutt i protokollen her.] ***Protokollen ble godkjent i møtet.***

Eventuelt

Bjørnar Borvik
Leder

Johanne Spjelkavik
Sekretær

Sak 28/15

UHR: Vurdering av sensurordningene innen høyere utdanning – HØRING

20150408/JOSP

Fra SA, UiB har vi mottatt en henvendelse om høring[1] av en rapport[2] fra UHR om sensurordningene. Forslaget til høringssvar begynner midt på side 6 i notatet her.

En sentral del av bakgrunnen for UHRs tiltak er den såkalte SØF-rapporten[3] fra 2013, som avdekker til dels store avvik mellom sektorenes enheter i bruk av karakterskalaen.

UHRs arbeidsgruppe har også støttet seg til en rapport fra NIFU-Step fra 2009: «Hva er viktige kvaliteter ved god sensur?»[4]

UHRs målsetning er «å få til en sterkere samordning av karakterbruken på tvers av fag og institusjoner»[5].

MERKNAD: For dette formålet anbefaler de en rekke tiltak for harmonisering av selve sensuraktiviteten. De underliggende realitetene – emnets læringsmål, undervisningen, betingelsene for studentens prestasjoner og så videre, vies bare indirekte oppmerksomhet. Det er ikke tvilsomt at det er av betydning å kalibrere bruken av en karakterskala som framstår som ensartet over hele sektoren, men det er nødvendig å gå dypere inn i de underliggende forutsetningene, og kalibrere også disse, før en tilfredsstillende samordning kan finne sted.

Den nasjonale karakterskalaen har visse kvalitative egenskaper:

A **Fremragende**
Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Kandidaten viser svært god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.

B **Meget god**
Meget god prestasjon. Kandidaten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet.

C **God**
Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Kandidaten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene.

D **Nokså god**
En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Kandidaten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet.

E **Tilstrekkelig**
Prestasjonen tilfredsstiller minimumskravene, men heller ikke mer. Kandidaten viser liten vurderingsevne og selvstendighet.

F **Ikke bestått**
Prestasjon som ikke tilfredsstiller de faglige minimumskravene. Kandidaten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet.

Arbeidsgruppens anbefalinger med merknader

I rapportens kapittel 6 (fra side 21) presenteres et sett konkrete forslag til tiltak:

---

[1] http://www.uhr.no/aktuelt_fra_uhr/rapport_om_sensurordningene_innen_hoyere_utdanning_-_horing
[2] http://www.uhr.no/documents/Endeleg_sluttrapport_1612_sensurordninger.pdf__L__39337_.pdf
[3] https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kd/karakterbruk_og_kvalitet_i_hoyere_utdanning.pdf
[4] http://www.nifu.no/files/2012/11/NIFUrapport2009-21.pdf
[5] Rapporten, side 21.

- Felles regler om sensurordninger. Bør iverksettes fra og med H16 ved felles forskrift eller ved at institusjonene innarbeider reglene i lokale forskrifter.
    - Sensorveiledninger:
        - Arbeidsgruppen anbefaler at det utarbeides sensorveiledninger til alle eksamener. *MERKNAD*: *Hos oss har vi ikke praksis for sensorveiledninger for eksamener i spesialemner (og masteroppgave). Unntaket har vært begrunnet i at det ofte bare er én kommisjon i hvert emne, og hensynet til samordning av sensuren faller bort. Etter gjeldende satser honoreres utarbeidelse av sensorveiledning med 9 timer. I 2014 hadde vi eksamen i 37 spesialemner hvert av semestrene – det gir 74 eksamener, som etter gjeldende sats for godtgjørelse, ville krevd 666 timer for å skrive sensorveiledning. Vi har heller ikke praksis for sensorveiledninger til kontinuasjonseksamen. Sensorveiledninger til kontinuasjonseksamen i 15 emner pr år, koster ytterligere 135 timer.* ***Det vil altså være svært kostnadskrevende for oss å utarbeide sensorveiledninger for alle emner – de ressursmessige konsekvensene vil langt overstige de mulige positive konsekvensene av et slikt krav. Selv om dette utvilsomt er et godt tiltak, vil det etter vår oppfatning bare være realistisk for de største eksamenene.***
    - Kvalifikasjonskrav for sensorer.
        - Arbeidsgruppen anbefaler at kvalifikasjonskravet til sensorer blir det samme som kravet for å undervise i emnet, og at også særlig relevant yrkeserfaring kan godkjennes som kvalifikasjon. *MERKNAD: Hos oss har vi fastsatt kvalifikasjonskrav til hjelpelærere og sensorer; karakterkravet er «overvekt av karakteren B eller bedre. I vurderingen kan det også legges vekt på spesialisering, yrkespraksis og undervisningserfaring, samt "egnethet".»* ***Forslaget er allerede realisert hos oss.*** *Det kan eventuelt være aktuelt å foreslå – enten i høringssvaret, eller som lokal regulering – at sensorer må tjenestegjøre med undervisning og fortrinnsvis også kommentering før de rekrutteres som sensorer. Denne tjenesten skal underlegges en reell vurdering før de engasjeres som sensorer. [Dette kan innebære svært uheldige konsekvenser for rekrutteringen av sensorer?]*
    - Minstekrav til antallet sensorer. Arbeidsgruppen anbefaler:
        - Det bør være to sensorer på muntlig eksamen og på andre eksamener som ikke lar seg etterprøve. *(MERKNAD: Sensuren på slike eksamener kan ikke påklages.)*
        - Det bør være to sensorer på bachelorarbeid.
        - I andre eksamener bør en medsensor oppnevnes. Når det er over 40 besvarelser i et emne, bør medsensor vurdere minst 25 % av besvarelsene, og denne vurderingen bør legges som normgrunnlag for vurdering av de resterende besvarelsene. I emne med flervalgsprøver eller sammenlignbare prøvingsformer, kan bruken av medsensor begrenses til utarbeidelse av eksamensoppgaver. *MERKNAD: Denne ordningen tilsvarer vår nivåkontroll på de obligatoriske emnene, men forslaget tar med noen flere besvarelser. Det kan være gode grunner til å utvide antallet besvarelser som går til nivåkontroll, men hvis vi skal operere med 25 % av besvarelsene, vil det være tale om rundt 100 besvarelser – det utelukker seg selv. Det er heller ikke et alternativ å ha to nivåkontrollører, ettersom selve ordningen vel baseres på at nettopp ett par øyne skal se over det hele. For våre spesialemner, ville det i 2014 ha omfattet ett emne i vårsemesteret og fem i høstsemesteret. I seg*

selv er det overkommelig, men det kan representere en utfordring å finne kvalifisert nivåkontrollør i de tilfellene emneansvarlig selv er sensor – alternativet er å utelukke emneansvarlig som sensor i de største emnene. Konklusjon: ***For oss vil det ikke være realistisk å operere med 25 % til nivåkontroll på de obligatoriske emnene. For spesialemner vil vi sannsynligvis kunne gjøre nødvendige tilpasninger for å få det til.***

- Definisjon av ekstern sensor. Arbeidsgruppen tilrår følgende definisjon:
  - Ekstern sensor kan ikke være tilsatt i hovedstilling eller bistilling og heller ikke ha hatt engasjement som timelærer i det aktuelle emnet for eksamenskullet. *MERKNAD: Vi har trolig ikke hatt noen definisjon av ekstern sensor, og spørsmålet har sjelden kommet på spissen.* ***Det er neppe noen grunn til at vi ikke uten videre skulle kunne slutte oss til forslaget.***
- Minstekrav til ekstern sensur. Arbeidsgruppen anbefaler:
  - Det bør nyttes ekstern sensor på muntlig eksamen og på andre eksamener som ikke lar seg etterprøve.
  - Det bør nyttes ekstern sensor på bachelorarbeid/-gradsarbeid
  - I andre eksamener bør det hvert år nyttes ekstern sensor på 1/3 av emnene sånn at alle emnene i løpet av en treårsperiode har hatt ekstern sensur. Når det er over 40 besvarelser i et emne, bør ekstern sensor vurdere minst 25 % av besvarelsene, og denne vurderingen bør legges som normgrunnlag for vurderingen av de resterende besvarelsene.
  - Vurdering av praksisopplæring bør skje i samarbeid mellom praksisveileder og faglærer/emneansvarlig i tråd med etablert praksis.

  MERKNAD: Det er ikke åpenbart hva arbeidsgruppen søker å oppnå med denne delen av forslaget. En underliggende hypotese synes å være at ekstern sensur representerer «kvalitetssikringen». Hvorfor det er bedre å ha ekstern sensor enn intern på eksamener der sensuren ikke kan påklages, synes ikke opplagt. Nå er et tidligere forslag at slike eksamener alltid skal ha to sensorer – da er det likevel ikke urimelig at den ene av dem er ekstern.

  Det tredje punktet i dette forslaget, innebærer at nivåkontrollen blir ekstern. Det er neppe i god overensstemmelse med våre tanker om hvor ansvaret for kvalitet og nivå skal ligge – jf. Universitets- og høyskoleloven § 3-9 nr. 1 andre punktum: «Vurderingen skal også sikre det faglige nivå ved vedkommende studium.» Siden institusjonen har dette ansvaret, vil en ekstern sensor i alle tilfeller måtte underlegges nokså nitid instruksjon, og da vil mye av poenget formodentlig forsvinne.

  I den grad vi har noen synspunkter på dette punktet, er de kritiske.

- Oppnevning av sensorer. Arbeidsgruppen anbefaler:
  - Interne og eksterne sensorer oppnevnes av styret ved institusjonen eller av det organet som oppnevningen eventuelt er delegert til. *MERKNAD:* ***Det er vanskelig å se hva som er nytt her – jf. Universitets- og høyskoleloven § 3-9 (2).***
- Håndtering av uenighet mellom sensorer. Arbeidsgruppen anbefaler:
  - Hovedregelen bør være at ekstern sensor avgjør når det er uenighet mellom intern og ekstern sensor. Dersom det nyttes bare en sensor på en del av besvarelsene, bør tvilstilfeller drøftes med ekstern sensor. I særlige tilfeller bør det oppnevnes en tredje sensor. *MERKNAD: Dette forslaget utfordrer vår*

ordning for nivåkontroll. Vi har praksis for at «tvilstilfeller» drøftes med nivåkontrolløren – som altså er intern, siden han/hun er emneansvarlig. Det framstår ikke som klart hva man tar sikte på med dette forslaget, eller hvordan det er tenkt i praksis. (Tenker man at også ekstern sensor skal drøfte tvilstilfeller med ekstern sensor? Når/hvor kommer den tredje sensoren inn i bildet?) Her ser vi igjen antakelsen om at det er ekstern sensor som representerer kvalitetssikringen – for vårt vedkommende er det neppe entydig.

- Ekstern evaluering av vurderingen eller vurderingsordningen. Arbeidsgruppen foreslår ingen tiltak her – hvis de øvrige forslagene med hensyn til ekstern sensur blir fulgt, er det ikke behov for noen særskilte tiltak – utover å vise til lovens krav til ekstern evaluering (§ 3-9 (1) tredje punktum). *MERKNAD: Det er neppe grunn til å dvele ved dette punktet i denne sammenhengen, men det kan være av interesse å merke seg at de tre begrepene ekstern sensor/sensur, «ekstern evaluering av vurderingen eller vurderingsordningene» og programsensor ikke framstår som entydig over hele sektoren.*

- Sensurordninger og kvalitetssystem
  - Arbeidsgruppen anbefaler at følgende innarbeides i institusjonenes kvalitetssystemer:
    - Minstekrav om tallet på sensorer og omfanget av ekstern sensur
    - Deltakelse i nasjonal samordning av karakterbruk og sensurarbeid
    - Evaluering av vurderingsordningene

    MERKNAD: Dette forslaget er svært vidtrekkende. Det forutsetter omfattende materielle regler om sensurordninger, og omfattende nyordninger. At slike ordninger – hvis de innføres – innarbeides i institusjonenes kvalitetssystemer, er neppe kontroversielt. Ordningene selv, er det imidlertid all mulig grunn til å drøfte – det gjøres i de følgende punktene.

- Samordning av sensurarbeidet
  - Rapporten (side 12) viser til en rekke tiltak som allerede er gjennomført.
  - Arbeidsgruppen anbefaler at det i 2016 blir holdt fire årlige nasjonale sensorsamlinger med hovedvekt på konkret sensurarbeid, karakterbeskrivelser i forhold til læringsutbyttebeskrivelser og retningslinjer for sensurering. Målgruppen for sensorsamlingene vil være
    - Sensorer
    - Lærere, sekretærer og medlemmer i institusjonenes studieutvalg
    - Ledere, sekretærer og medlemmer i nasjonale rådsorgan

    Samlingene kan organiseres med deltakere fra fagområder med felles eller nært beslektede problemstillinger, og de kan eventuelt ha en kombinasjon av plenums- og fag/fagområdesamlinger.

    De nasjonale samlingene bør følges opp med samlinger ved den enkelte institusjon eller for flere institusjoner innenfor regionene. UHR i samråd med institusjonene bør utarbeide en felles mal for de lokale oppleggene.

    Kostnadene ved de nasjonale samlingene «kan dekkes ved deltakeravgift, alternativt ved […] prosjektkostnader fra Kunnskapsdepartementet», kostnadene for lokale samlinger bør finansieres innenfor institusjonenes ordinære budsjett – det vises til at dette er et kvalitetssikringstiltak og bør som sådan ha budsjettdekning i utgangspunktet.

I utredningen er sensorsamlinger omtalt som ett av flere tiltak for samordning og harmonisering av sensurarbeidet. I oppfølgingen av SØF-rapporten har man foreslått å organisere «samlinger der sensorer innenfor fag eller fagområder møtes og drøfter bruken av karakterskalaen i egne fag»[6]. På side 13 i rapporten er det gjort nærmere rede for hva arbeidsgruppen ser for seg, et sentralt tiltak er: «Fra og med 2016 blir det holdt årlige nasjonale sensorsamlinger med hovedvekt på diskusjon av konkret sensurarbeid, karakterbeskrivelser i forhold til læringsutbyttebeskrivelser og retningslinjer for sensurering.»

MERKNAD: Dette tiltaket vil være helt nytt for oss – det kan eventuelt sammenlignes med sensormøter som fant sted midtveis i sensuren av avdelingseksamener før 2003. Det vil utvilsomt være kostnadskrevende. Videre vil det innebære et praktisk problem for oss som nytter hovedsakelig eksterne sensorer som er beskjeftiget med jobb andre steder.

På den annen side er det sannsynlig at dette ville kunne bidra adskillig til kvalitetssikring av sensuren; bevisstgjøringen om forbindelsen til læringsmålene er viktig, det samme er «assimileringen» av nye sensorer inn i den faglige tenkingen som kreves av sensorer. Problemstillingen er akutt aktualisert ved resultatene av blind klagesensur, og studentenes reaksjoner i noen av de tilfellene.

Det er ikke tvil om at tiltaket vil virke til å trekke ressurser til eksamensaktiviteten – i strid med vår og Kvalitetsreformens målsetning. Det kan likevel godt være at dette er et kvalitetstiltak det (av flere grunner) kan være verd å se nærmere på.

De fire årlige nasjonale samlingene tenkes antakelig å gå på omgang mellom fagområdene – det innebærer at jus vil involveres med flere års mellomrom. Lokale samlinger bør kunne tilpasses det behovet og de rammene fagmiljøene selv har.

- Nasjonale sensorkorps.
    - Rapporten viser til en ordning med nasjonale sensorkorps for ergoterapiutdanningen i Danmark (side 13).
    - Arbeidsgruppen anbefaler at det som en prøveordning opprettes nasjonale sensorkops innenfor tre fagområder:
        - Fakultetsmøtene og de nasjonale rådsorganene inviteres til å melde inn fag som kan være med i et sensorkorps på lavere grad, totalt tre fag med virkning fra 2016
        - Sensorkorpset skal stå for ekstern sensur innenfor to til tre sentrale emner i de aktuelle fagene
        - Sensorkorpset utarbeider en kort karakterrapport for hvert semester
        - Ordningen søkes finansiert med prosjekttilskudd fra Kunnskapsdepartementet
        - Ordningen evalueres etter to semester

    MERKNAD: Dette kan være en velegnet arena for oss til å sikre at de ulike utdanningene innen jus – som for en stor del godskrives hos oss – faktisk holder samme nivå. Vi må imidlertid være på det rene med at «nivå» i denne sammenheng forutsetter at også en lang rekke andre variable er kalibrert – læringsmål, underveisprøving, eksamensordninger og så videre. Det skal også nevnes at akkurat for de juridiske gradsstudiene har vi allerede en ikke ubetydelig utveksling av

[6] Rapporten, side 12.

sensorer, sånn at formålet i en viss grad er dekket. Det er likevel en utvilsom gevinst å hente i en institusjonalisering av et slikt «nivelleringstiltak».

- Nasjonale deleksamener
  Arbeidsgruppen **setter ikke fram noe forslag**, men viser til at NOKUT har fått et oppdrag fra KD om å gjennomføre et pilotprosjekt med nasjonale deleksamener. Erfaringene fra piloten kan få betydning for hele sektoren. Planen er å gjennomføre piloten i løpet av 2015 for
  - Matematikk i grunnskolelærerutdanningene, trinn 1-7 og trinn 5-10
  - Antatomi og fysiologi i bachelorgradsstudiet i sykepleie
  - Revisjonsfag i bachelorgradsstudiet i regnskap og revisjon

  MERKNAD: Alle disse er rammeplanregulerte utdanninger. Det kan være grunn til å vente en debatt om rammeplaner i forbindelse med evalueringen av pilotene.

Budsjettmessige konsekvenser. Det vises til kapittel 6.5 og vedlegg 2 i rapporten.

Forslag til høringssvar fra Det juridiske fakultet

Vi viser til henvendelse datert 23. mars 2015. med oversendelse fra UHR datert 9. mars 2015. Fakultetets frist er satt til 17. april.

Først vil vi beklage at fristen er så vidt kort – i de fire ukene høringsfristen omfatter, inngår påsken. Saken er svært viktig og bør ideelt ha en bred behandling i fagmiljøet. Tidsrammen gir lite rom for å forberede en slik behandling og samordne resultatet til et høringssvar fra fakultetet.

Vi har i stedet behandlet saken i Studieutvalget, og vil bemerke:

1. Vi ser behovet for kvalitetssikring av sensurarbeidet.
2. Vi ser behovet for samordning og «kalibrering» av bruken av karakterskalaen. Når vi har en nasjonal skala som framstår som ensartet, er det av betydning at den faktisk er det – både innen og på tvers av fagområdene.
3. Vi anser at erfaringene sektoren i disse dager gjør med klagesensur etter de nye reglene i universitets- og høyskoleloven, aktualiserer en drøftelse av forståelsen og bruken av karakterskalaen.
4. Vi ville ønske en tydeligere vektlegging av sammenhengen mellom læringsmål og vurdering/karaktersetting. Rapporten går meget nøye inn på instrumenter for å samordne selve karaktersettingen, mens de underliggende realitetene – som vi mener har den avgjørende rollen – får mindre oppmerksomhet.
   Vi anser at en god kvalitetssikring av sensur/vurdering forutsetter en felles forståelse av læringsmålene og deres betydning for nivået et emne eller en studentprestasjon befinner seg på.
5. Konkret til rapporten og forslagene der:
   a. Felles regler om sensurordninger
      i. Sensorveiledninger. For alle obligatoriske emner i masterstudiet i rettsvitenskap har vi sensorveiledninger til ordinær eksamen. Vi har det ikke til eksamen i spesialemner, og heller ikke til utsatt prøve. Det henger sammen med at disse eksamenene normalt har bare én kommisjon, og behovet for samordning er ikke til stede. For oss ville et pålegg om sensorveiledninger til alle eksamener, representere en merbelastning på mer enn et årsverk undervisning. **Vi er i tvil om nytten av et slikt pålegg for eksamener med bare én kommisjon, i forhold til kostnadene ordningen vil representere.**

ii. Kvalifikasjonskrav for sensorer. Vi har allerede samme krav til sensorer som til undervisere, og **har ingen merknad til forslaget**. Et eventuelt krav om *erfaring fra undervisning i det aktuelle emnet* vil i mange tilfeller være et godt kvalitetssikringstiltak. En slik ordning kan gjerne anbefales i en eventuell nasjonal norm, men bør neppe gjøres obligatorisk.

iii. Minstekrav til antallet sensorer. Ordningen med nivåkontroll som skisseres, praktiseres allerede hos oss. Vi har imidlertid ca 12,5 % av besvarelsene til kontroll. Vi har eksamenskull på rundt 400 kandidater – 25 % av dette ville utgjøre 100 besvarelser, og det er ikke realistisk at en slik mengde skulle kunne få en grundig gjennomgang av nivåkontrollør på rimelig tid. Hvis vi måtte ha to nivåkontrollører, faller poenget bort etter vår mening. **Vi støtter forslag om nivåkontroll, men omfanget må begrenses til det som er realistisk overkommelig.**

iv. Definisjon av ekstern sensor. **Vi har ingen innvendinger til forslaget, og mener at det kan være fornuftig med en slik definisjon.**

v. Minstekrav til ekstern sensur. **Vi er kritiske til at den «endelige» nivåfastsettelsen skal tillegges ekstern sensor.** Universitets- og høyskoleloven tillegger institusjonen ansvaret for det faglige nivået på eksamen (§ 3-9 (1)). Videre heter det i universitets- og høyskoleloven § 1-5 (4): «Den som gir undervisning ved institusjon under denne lov har et selvstendig faglig ansvar for innhold og opplegg av denne innenfor de rammer som institusjonen fastsetter eller som følger av lov eller i medhold av lov.» Emneansvarlig har altså et velfundert ansvar for innhold og nivå i sitt emne; det forutsettes å komme til uttrykk i læringsmålene og konkret i sensorveiledningen for eksamen.

Det framstår som dårlig i samsvar med dette, at «siste ord» med hensyn til nivå og kvalitet skal tilligge en ekstern sensor; dersom institusjonen utøver streng instruering overfor den eksterne, faller poenget i alle fall bort – dersom den eksterne opptrer relativt fritt, sitter institusjonen med ansvar på et område der de er fratatt instrumentene.

Det framstår for øvrig som uklart hva som er formålet med denne delen av forslaget fra UHRs arbeidsgruppe, og hvilke forutsetninger som er lagt til grunn for forslaget.

vi. Oppnevning av sensorer. Dette forslaget synes å være i god overensstemmelse med bestemmelsen i universitets- og høyskoleloven § 3-9 (2). Vi kan ikke se hva som er nytt i dette forslaget, og har ingen merknader til det.

vii. Håndtering av uenighet mellom sensorer. Se merknaden til punkt v over. For øvrig framstår det som uklart for oss hva dette forslaget egentlig går ut på, og hvilket problem det tar sikte på å løse.

viii. Ekstern evaluering av vurderingen eller vurderingsordningene. Vi har ingen merknader til forslaget, men anser at det kan være av interesse å avklare begrepsbruken – det kan virke som begrepene <u>ekstern sensor/sensur</u>, <u>ekstern evaluering av vurderingen eller vurderingsordningene</u>, <u>programsensor</u> og eventuelt også <u>tilsynssensor</u> ikke har noen entydig anvendelse i sektoren.

b. Sensurordninger og kvalitetssystem. Dette framstår som et nokså vidtrekkende forslag. Vi har ingen innvendinger til at de tiltakene som vedtas, også innarbeides i

kvalitetssikringssystemet. Vi tar imidlertid noen **forbehold når det gjelder innholdet i det som foreslås** – se de følgende punktene.

c. Samordning av sensurarbeidet – nasjonale og lokale sensorsamlinger.
Dette forslaget har omfattende konsekvenser, både praktiske og budsjettmessige. Våre innvendinger er knyttet til kostnadssiden, og til det praktiske: De aller fleste av våre sensorer er eksterne og de er i annet fast arbeid. Det vil naturlig begrense i hvor stor grad de har anledning til å delta i slike samlinger. Videre stiller vi spørsmål ved at det ikke er problematisert i rapporten at tiltakene – og kanskje særlig dette – vil trekke ressurser fra undervisning til prøving, i strid med en av retningslinjene fra Kvalitetsreformen.
På den annen side ser vi utvilsomt gevinstene med slike samlinger, det vil nokså sikkert bidra til kvalitetssikring og -heving og behovet er ytterligere aktualisert etter erfaringer vi (og store deler av sektoren) gjør i tilknytning til ny ordning for klagesensur.
Samlet sett er vi positive til tiltaket, men vil peke på at det vil være ressurskrevende.

d. Nasjonale sensorkorps. **Vi stiller oss positiv til en slik ordning. Vi ønsker imidlertid å peke på at en slik nivellering av sensuren ikke må forveksles med en nivellering av studentenes samlete kunnskaper og kompetanse – for et slikt formål må også læringsmål, underveisprøving, eksamensordninger og så videre undersøkes. Vi vil også nevne at for de juridiske gradsutdanningene er det i en viss grad felles bruk av sensorer, noe som et stykke på vei oppfyller samme formål.**

Tilbake til sakslisten

Høringssvaret slik det ble endelig utformet

Studieadministrativ avdeling

Referanse	Dato
2015/3165-JOSP	14.04.2015

Høringssvar fra Det juridiske fakultet

Vi viser til henvendelse datert 23. mars 2015. med oversendelse fra UHR datert 9. mars 2015. Fakultetets frist er satt til 17. april.

Først vil vi beklage at fristen er så vidt kort – i de fire ukene høringsfristen omfatter, inngår påsken. Saken er svært viktig og bør ideelt ha en bred behandling i fagmiljøet. Tidsrammen gir lite rom for å forberede en slik behandling og samordne resultatet til et høringssvar fra fakultetet.

Vi har i stedet behandlet saken i Studieutvalget, og vil bemerke:

1. Vi ser behovet for kvalitetssikring av sensurarbeidet.

2. Vi ser behovet for samordning og «kalibrering» av bruken av karakterskalaen. Når vi har en nasjonal skala som framstår som ensartet, er det av betydning at den faktisk er det – både innen og på tvers av fagområdene.

3. På bakgrunn av den brede variasjonen i form og innhold vi har innen uh-sektoren – og som i de fleste tilfeller er ønskelig, bør man være forsiktig med å regulere i stor detalj og med omfattende bindinger, de prosesser og metoder enhetene velger for å nå sine mål.

4. Vi anser at erfaringene sektoren i disse dager gjør med klagesensur etter de nye reglene i universitets- og høyskoleloven, aktualiserer en drøftelse av forståelsen og bruken av karakterskalaen.

5. Vi er optimistiske med hensyn til de mulighetene for samhandling og koordinering som ligger i de digitale plattformene som nå etter hvert introduseres for eksamen. Her vil være muligheter for sensorer og fagansvarlige til å utveksle synspunkter og formidle erfaringer på en annen måte en det som har vært gjeldende til nå – og til langt lavere kostnad med hensyn til både tidsbruk og økonomi.

6. Vi ville ønske en tydeligere vektlegging av sammenhengen mellom læringsmål og vurdering/karaktersetting. Rapporten går meget nøye inn på instrumenter for å samordne selve karaktersettingen, mens de underliggende realitetene – som vi mener har den avgjørende rollen – får mindre oppmerksomhet.

   Vi anser at en god kvalitetssikring av sensur/vurdering forutsetter en felles forståelse av læringsmålene og deres betydning for nivået et emne eller en studentprestasjon befinner seg på.

7. Konkret til rapporten og forslagene der:

    a. Felles regler om sensurordninger

        i. Sensorveiledninger. For alle obligatoriske emner i masterstudiet i rettsvitenskap har vi sensorveiledninger til ordinær eksamen. Vi har det ikke til eksamen i spesialemner, og heller ikke til utsatt prøve. Det henger sammen med at disse eksamenene normalt har bare én kommisjon, og behovet for samordning er ikke til stede. For oss ville et pålegg om sensorveiledninger til alle eksamener, representere en merbelastning på mer enn et årsverk undervisning. **Vi er i tvil om nytten av et slikt pålegg for eksamener med bare én kommisjon, i forhold til kostnadene ordningen vil representere.**

        ii. Kvalifikasjonskrav for sensorer. Vi har allerede samme krav til sensorer som til undervisere, og **har ingen merknad til forslaget**.

        iii. Minstekrav til antallet sensorer. Ordningen med nivåkontroll som skisseres, praktiseres allerede hos oss. Vi har imidlertid ca 12,5 % av besvarelsene til kontroll. Vi har eksamenskull på rundt 400 kandidater – 25 % av dette ville utgjøre 100 besvarelser, og det er ikke realistisk at en slik mengde skulle kunne få en grundig gjennomgang av nivåkontrollør på rimelig tid. Hvis vi måtte ha to nivåkontrollører, faller poenget bort etter vår mening. **Vi støtter forslag om nivåkontroll, men omfanget må begrenses til det som er realistisk overkommelig.**

        iv. Definisjon av ekstern sensor. **Vi har ingen innvendinger til forslaget, og mener at det kan være fornuftig med en slik definisjon.**

        v. Minstekrav til ekstern sensur. **Vi er kritiske til at den «endelige» nivåfastsettelsen skal tillegges ekstern sensor.** Universitets- og høyskoleloven tillegger institusjonen ansvaret for det faglige nivået på eksamen (§ 3-9 (1)). Videre heter det i universitets- og høyskoleloven § 1-5 (4): «Den som gir undervisning ved institusjon under denne lov har et selvstendig faglig ansvar for innhold og opplegg av denne innenfor de rammer som institusjonen fastsetter eller som følger av lov eller i medhold av lov.» Emneansvarlig har altså et velfundert ansvar for innhold og nivå i sitt emne; det forutsettes å komme til uttrykk i læringsmålene og konkret i sensorveiledningen for eksamen.

            Det framstår som dårlig i samsvar med dette, at «siste ord» med hensyn til nivå og kvalitet skal tilligge en ekstern sensor; dersom institusjonen utøver streng instruering overfor den eksterne, faller poenget i alle fall bort – dersom den eksterne opptrer relativt fritt, sitter institusjonen med ansvar på et område der de er fratatt instrumentene.

            Det framstår for øvrig som uklart hva som er formålet med denne delen av forslaget fra UHRs arbeidsgruppe, og hvilke forutsetninger som er lagt til grunn for forslaget.

        vi. Oppnevning av sensorer. Dette forslaget synes å være i god overensstemmelse med bestemmelsen i universitets- og høyskoleloven § 3-9

(2). Vi kan ikke se hva som er nytt i dette forslaget, og har ingen merknader til det.

vii. Håndtering av uenighet mellom sensorer. Se merknaden til punkt v over. For øvrig framstår det som uklart for oss hva dette forslaget egentlig går ut på, og hvilket problem det tar sikte på å løse.

viii. Ekstern evaluering av vurderingen eller vurderingsordningene. Vi har ingen merknader til forslaget, men anser at det kan være av interesse å avklare begrepsbruken – det kan virke som begrepene ekstern sensor/sensur, ekstern evaluering av vurderingen eller vurderingsordningene, programsensor og eventuelt også tilsynssensor ikke har noen entydig anvendelse i sektoren.

b. Sensurordninger og kvalitetssystem. Dette framstår som et nokså vidtrekkende forslag. Vi har ingen innvendinger til at de tiltakene som vedtas, også innarbeides i kvalitetssikringssystemet. Vi tar imidlertid noen **forbehold når det gjelder innholdet i det som foreslås** – se de følgende punktene.

c. Samordning av sensurarbeidet – nasjonale og lokale sensorsamlinger.

Dette forslaget har omfattende konsekvenser, både praktiske og budsjettmessige. Våre innvendinger er knyttet til kostnadssiden, og til det praktiske: De aller fleste av våre sensorer er eksterne og de er i annet fast arbeid. Det vil naturlig begrense i hvor stor grad de har anledning til å delta i slike samlinger. Videre stiller vi spørsmål ved at det ikke er problematisert i rapporten at tiltakene – og kanskje særlig dette – vil trekke ressurser fra undervisning til prøving, i strid med en av retningslinjene fra Kvalitetsreformen.

På den annen side ser vi utvilsomt gevinstene med slike samlinger, det vil nokså sikkert bidra til kvalitetssikring og -heving og behovet er ytterligere aktualisert etter erfaringer vi (og store deler av sektoren) gjør i tilknytning til ny ordning for klagesensur.

Vi viser også til punkt 5 over.

Samlet sett er vi positive til tiltaket, men vil peke på at det vil være svært ressurskrevende. Vi oppfordrer til å undersøke og utvikle de mulighetene som ligger i digitale plattformer for eksamen.

d. Nasjonale sensorkorps. **Vi stiller oss positiv til en slik ordning. Vi ønsker imidlertid å peke på at en slik nivellering av sensuren ikke må forveksles med en nivellering av studentenes samlete kunnskaper og kompetanse – for et slikt formål må også læringsmål, underveisprøving, eksamensordninger og så videre undersøkes. Vi vil også nevne at for de juridiske gradsutdanningene er det i en viss grad felles bruk av sensorer, noe som et stykke på vei oppfyller samme formål.**

Vennlig hilsen

Asbjørn Strandbakken
dekan

Øystein L. Iversen
fakultetsdirektør

Protokoll fra møte i Studieutvalget ved Det juridiske fakultet

Tirsdag 21. april 2015 kl. 09:15 – 11:10.
Møterom 546

Til stede:
Bjørnar Borvik (leder) (a)
Magne Strandberg (a)
Linda Grøning – vara for Anneken Sperr (a)
Jonas Jensen (b)
Anne Torekoven – vara for Kjersti Bakke Sørensen (c)
Emilie Melbø Kristoffersen (d)
Sandra Guderud (d)

Forfall: Anneken Sperr, Kjersti Bakke Sørensen

Sekretær: johanne.spjelkavik@jurfa.uib.no

Neste møte: 2. juni (siste møte før ferien)

Sak 29 /15	**Godkjenning av innkalling og dagsorden**
	Innkalling: Ingen merknader Dagsorden: Forslag fra studentene om sak til eventuelt.
Sak 30/15	**Orienteringssaker**
1	Protokoll fra SU 10. mars. Godkjent på sirkulasjon 12. mars. ***OBS – ekstern lenke – må lastes ned separat.***
2	Fullmaktsvedtak Det har ikke vært noen fullmaktsvedtak i perioden.
3	Sak på sirkulasjon 11. mars: Veiledning til innstillingsråd og Veiledning til sakkyndig komite. Det kom ikke merknader til noen av veiledningene.
4	Rapport fra evaluering av arbeidsgruppeledere.
5	Protokoll fra møte i Utdanningsutvalget 5. februar 2015.
6	Studiebarometeret 2014. Rapporten finnes her: http://vedlegg.uib.no/?id=55a0b44aed4dcb5be42651b630fe0074 ***OBS – ekstern lenke – må lastes ned separat.*** (Rapporten er på 31 sider og settes ikke inn i innkallingen). Hovedpunktene finnes her. En bearbeidelse og analyse av resultatene vil komme senere.
Sak 31/15	**Saker til drøftelse/høring/uttalelse**
1	Årsplan for digitalisering.
SU uttaler	Studieutvalget er positiv til intensjonene som kommer til uttrykk i planen og imøteser rask iverksettelse.
2	Rapportering av oppfølging av handlingsplan for etikk i studiet. Henvendelse fra Studieadministrativ avdeling og forslag til svar herfra.
SU uttaler	Studieutvalget slutter seg til forslaget til svar til Studieadministrativ avdeling.
	Vedtakssaker
Sak 32/15	JUR601 Innføring i juridiske emner. Forslag til endring av emnebeskrivelse.
Vedtaksforslag	Emnebeskrivelse for EVU-emnet JUR601 endres som foreslått.
Sak 33/15	JUS399 Masteroppgave 30 studiepoeng. Forslag til endring i emnebeskrivelsen fra studieadministrasjonen.
Vedtaksforslag	JUS399 Masteroppgave stenges slik at studentene ikke kan melde seg opp eller trekke seg fra emnet på egen hånd i Studentweb.
Sak 34/15	Innholdet i kursrapporter. Forslag fra JSU.
Vedtaksforslag	Studentevarluering (referansegruppemøte eller annet) av hvert kurs skal inngå i kursrapporten fra kursansvarlig. Evalueringen skal være kommentert av kursansvarlig.
Sak 35/15	JUS399 Masteroppgave 30 studiepoeng. Endring av emnebeskrivelse; deling av

	faggruppe. Forslag fra emneansvarlige/studieadministrasjonen.
Vedtaksforslag	Faggruppen *Arverett, familierett og barnerett* deles i to, og det opprettes to nye grupper kalt *Arverett og familierett* og *Barnerett*. Thomas Eeg vil være fagansvarlig for gruppen *Arverett og familierett*, og Gudrun Holgersen blir ny fagansvarlig med ansvar for faggruppen *Barnerett.*

Eventuelt	Forslag om å behandle søknad om å tillate flere hjelpemidler til eksamen i JUS243 Alminnelig formuerett i vår.

	Søknaden ble ikke realitetsbehandlet. Til neste møte vil Studieutvalget ha en sak om
	- Unntak fra fireukersfristen for endring i emnebeskrivelse
	  o Skal fristen regnes til eksamensdagen når det gjelder forhold som knytter seg direkte til eksamen
	  o Skal fristen kunne fravikes når det gjelder endringer som utelukkende eller hovedsakelig er til studentene fordel
	  o Skal fristen kunne fravikes når det foreligger lovendringer som aktualiserer nye hjelpemidler til eksamen – eventuelt med hvilke vilkår
	- Saker om hjelpemidler til eksamen avgjøres på fullmakt av studiedekanen og ikke i SU-møte
	- En bredere sak om hjelpemiddelreglementet bør komme når vi kjenner utfallet av HRs vurdering av fuskesaken fra Gulating, og når vi har noe erfaring med digital eksamen og muligheter for digitale hjelpemidler

Bjørnar Borvik
Leder

Johanne Spjelkavik
Sekretær

Sak 30/15 – 4

Evaluering av arbeidsgruppelederne på 1. og 2. studieår

I uke 4 og 5 2015 ble alle studenter på 1. og 2. studieår oppfordret til å svare på en spørreundersøkelse om arbeidsgrupper generelt og om arbeidsgruppelederen sin spesielt. Formålet med undersøkelsen var at arbeidsgruppelederne skulle få en tilbakemelding på arbeidet sitt, slik at de kunne få innspill til å gjøre opplegget enda bedre.

Bakgrunn for spørreundersøkelsen

Tidligere arbeidsgruppeledere har flere ganger gitt uttrykk for at de ønsker en evaluering av arbeidet sitt, utover samtaletimene de har med studentene. I årsplanen til fakultetet for 2013 ble det derfor satt opp et punkt om nettopp dette: «*Det vil bli arbeidet med etablering av system for evaluering av enkelt arbeidsgruppeleders arbeid, noe som er fremsatt som et ønske fra arbeidsgruppelederne selv.*» En spørreundersøkelse om arbeidsgruppene ble derfor sendt ut for første gang i fjor vår, og dette har blitt videreført i år som følge av gode tilbakemeldinger fra arbeidsgruppelederne.

Gjennomføring

Alle studentene som var påmeldt en arbeidsgruppe ved oppstart av kurset fikk sendt spørreundersøkelsen på mail. Alle arbeidsgruppelederne ble også oppfordret til å sette av noen minutter i arbeidsgruppene i uke 4 eller 5 til å la studentene svare på undersøkelsen.

Anonymitet

For at studentene skulle tørre å gi ærlige tilbakemeldinger, var undersøkelsen anonym. Hvis færre enn fem studenter i en gruppe svarte, fikk ikke arbeidsgruppelederen ut rapport for sin gruppe. Dette ble tilfellet for fire av gruppene, to på første studieår og to på andre studieår.

Presentasjon av resultatet

Vi inviterte alle arbeidsgruppelederne til pizza og presentasjon av generelle funn i undersøkelsen tirsdag 3. mars kl. 16. 38 av 62 arbeidsgruppeledere møtte opp. Fra fakultetet deltok Veronica Ljosheim, Bjørnar Borvik, Christine Stoltz Olsvik, Ingrid Tøsdal, Kari Bjorøy og Anne Torekoven.

Etter presentasjonen fikk arbeidsgruppelederne utdelt en rapport med resultatet fra sin gruppe. De som ikke var til stede på presentasjonen hentet rapportene i infosenteret senere.

Feilkilder

I undersøkelsen i fjor var det noen feilkilder som følge av at studentene kunne åpne undersøkelsen ved å klikke på en generell link. Dette gjorde vi for at det skulle bli lettere for arbeidsgruppelederne å dele undersøkelsen med studentene sine, for eksempel på Facebook. I tillegg var det lagt opp til at studentene selv skulle skrive inn hvilken arbeidsgruppe de tilhørte, og vi hadde ingen mulighet til å sjekke at det stemte siden undersøkelsen var anonym. I år valgte vi å legge inn studentene i riktig gruppe i systemet på forhånd, slik at hver student fikk hver sin unike link til undersøkelsen på mail. Undersøkelsen var fremdeles anonym, men med denne fremgangsmåten kan vi være sikre på at ingen kan ha oppgitt svar i feil gruppe.

Tidspunkt for undersøkelsen

Det er vanskelig å finne et tidspunkt for undersøkelsen som passer for både 1. og 2. studieår, siden studentene på første studieår ikke begynner med arbeidsgrupper før i november. Vi sendte ut

undersøkelsen tidligere i år enn i fjor, på bakgrunn av at det kom tilbakemeldinger fra arbeidsgruppelederne på 2. studieår om at det ble for kort tid til å justere opplegget etter at resultatet var klart. Også i år har vi fått tilbakemelding fra de på 2. studieår om at de gjerne skulle hatt denne undersøkelsen enda tidligere. For de på 1. studieår er det ikke mulig å ha den tidligere, så neste år vil vi vurdere å gjennomføre undersøkelsen på 2. studieår i høstsemesteret, og på 1. studieår i vårsemesteret.

Resultat

441 studenter (69 %) svarte på hele undersøkelsen og 23 studenter (4 %) svarte på deler av den. Omtrent like mange studenter fra første og andre studieår svarte. Her følger en kort oppsummering av resultatet på de generelle lukkede spørsmålene. Rødt tall i parentes er resultatet fra i fjor.

- 89 % (93 % *) oppgir at deres nåværende arbeidsgruppeleder har innfridd forventningene i stor grad eller i svært stor grad.
- 85 % (86 %) synes at arbeidsgruppeleders kommentarer av arbeidsgruppeoppgavene er viktig eller svært viktig for deres totale læring.
- 83 % (95 % *) får faglig utbytte av arbeidsgruppeleders kommentarer på oppgavene i stor grad eller i svært stor grad.
- 88 % (90 %) trives godt eller svært godt i sin arbeidsgruppe.
- 49 % (37 %) opplever karakterpress i større eller mindre grad i sin arbeidsgruppe.
- 55 % (39 %) mener det er en jevn deltakelse i den faglige diskusjonen i gruppen, altså at stort sett alle bidrar i diskusjonen.
- 71 % sier at de møter forberedt til arbeidsgruppene i stor grad eller i svært stor grad. 64 % mener at medstudentene gjør det samme. Hele 97 % mener at arbeidsgruppelederen møter forberedt i stor grad eller i svært stor grad. (Disse spørsmålene var ikke med i fjor, og vi har derfor ingen tall å sammenligne med.)

* *I fjor var det for stort spenn mellom de to øverste svarkategoriene på noen av spørsmålene. Der gikk det fra «i noen grad» til «i svært stor grad». Svarene er derfor ikke helt sammenlignbare.*

I tillegg til de lukkede spørsmålene stilte vi åpne spørsmål som for eksempel:
- Hva kan din arbeidsgruppeleder gjøre annerledes for å oppnå jevnere diskusjon i gruppen?
- Har du forslag til hva dere som gruppe kan gjøre annerledes for å øke læringsutbyttet eller forbedre gruppedynamikken?
- Er det noe din arbeidsgruppeleder kan gjøre annerledes for at du skal lære mer i arbeidsgruppene?
- Hva setter du mest pris på hos din arbeidsgruppeleder?

Resultatet fra de lukkede spørsmålene i undersøkelsen er vedlagt. I rapportene som arbeidsgruppelederne fikk utdelt kunne de lese svarene på de åpne spørsmålene fra studentene i sin gruppe. Studentenes tips og ønsker til arbeidsgruppelederne vil bli tatt med inn i opplæringen av nye arbeidsgruppeledere neste studieår.

23.03.2015, VL.

Hvordan var forventningene dine til arbeidsgruppeleder da du begynte med arbeidsgrupper på 1. studieår?

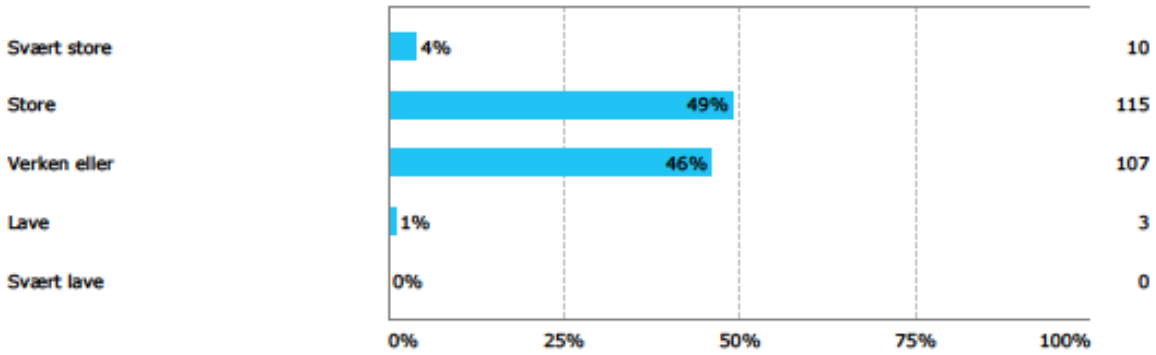

Hvordan var forventningene dine til arbeidsgruppeleder da du begynte med arbeidsgrupper på 2. studieår?

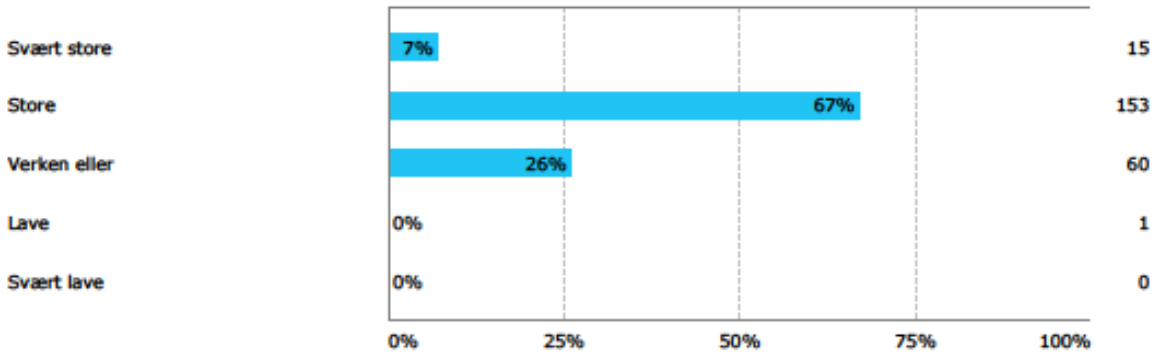

I hvilken grad har din nåværende arbeidsgruppeleder innfridd dine forventninger?

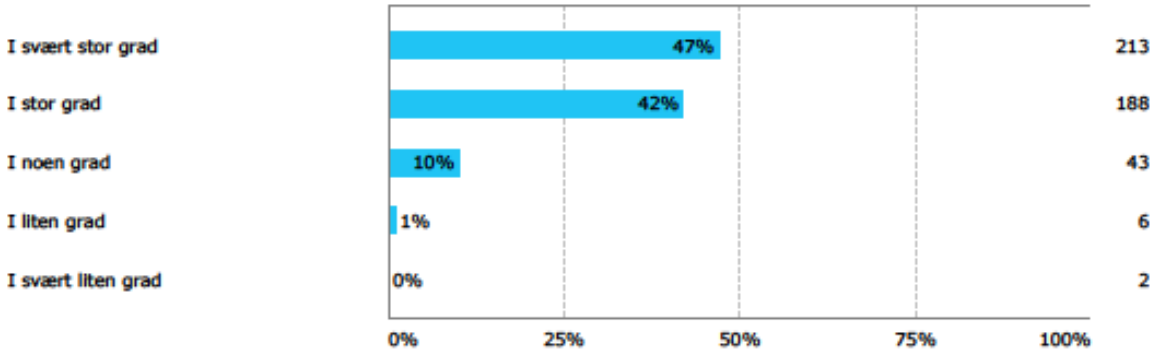

Hvor viktig er arbeidsgruppesamlingene for din totale læring?

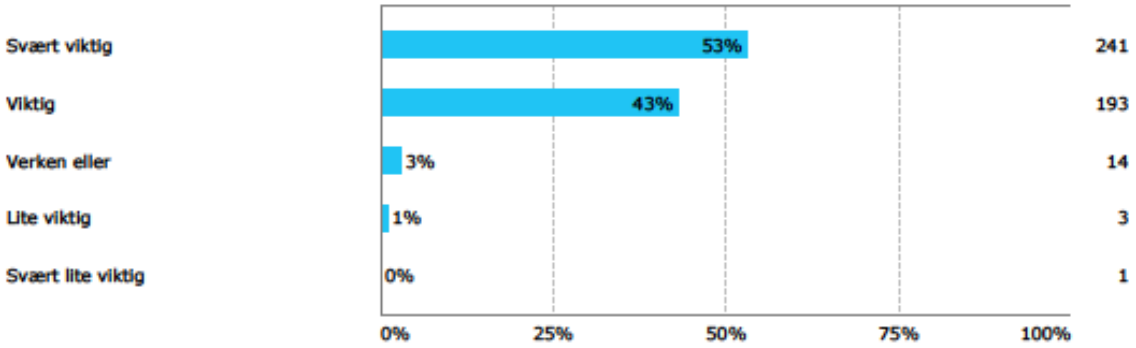

Hvor viktig er arbeidsgruppeleders kommentarer av arbeidsgruppeoppgavene dine for din totale læring?

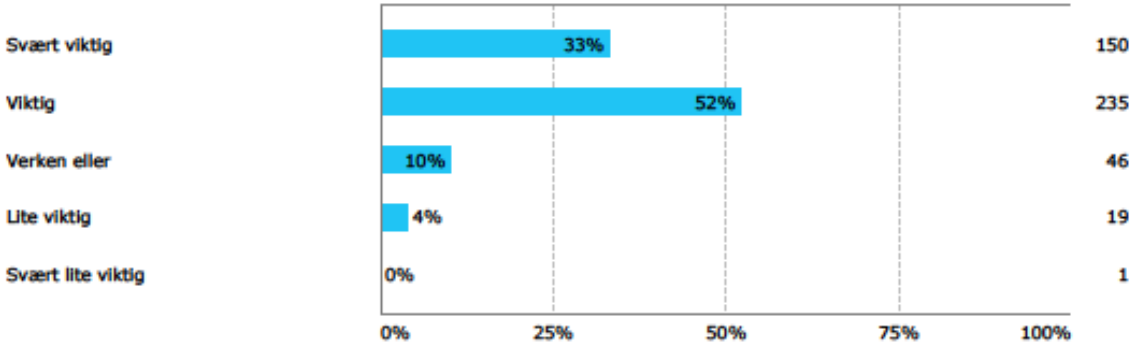

I hvilken grad får du faglig utbytte av din arbeidsgruppeleders kommentarer av arbeidsgruppeoppgavene?

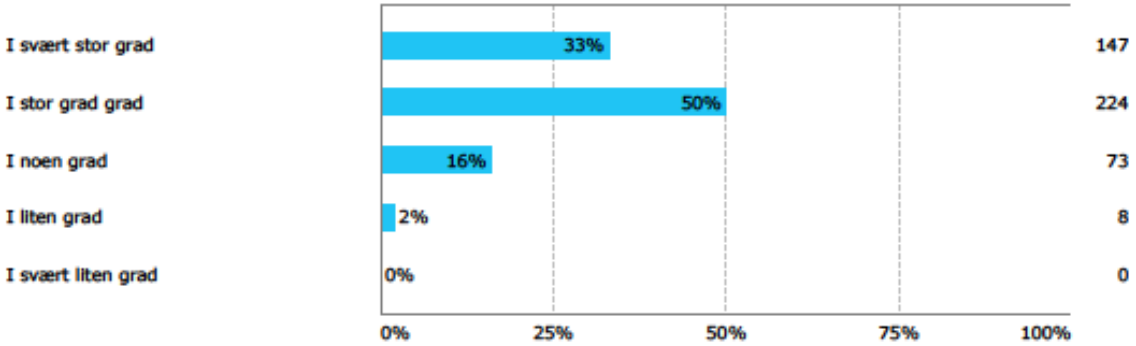

Hvordan trives du i din arbeidsgruppe?

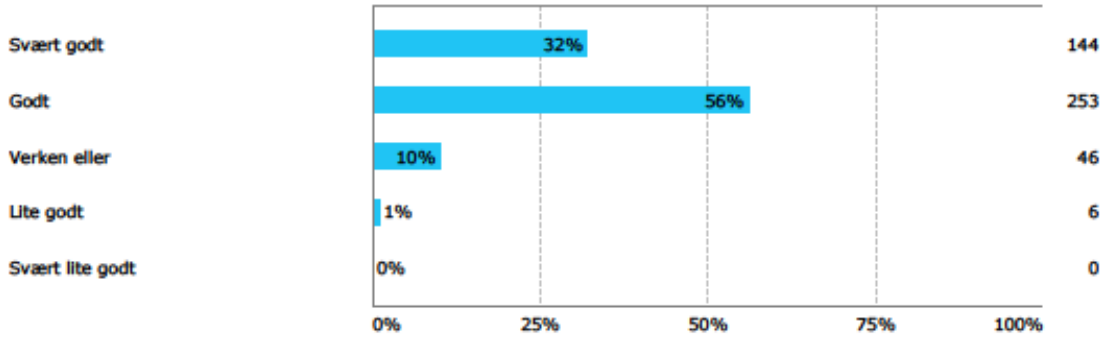

Hvordan vil du beskrive den faglige diskusjonen i din arbeidsgruppe?

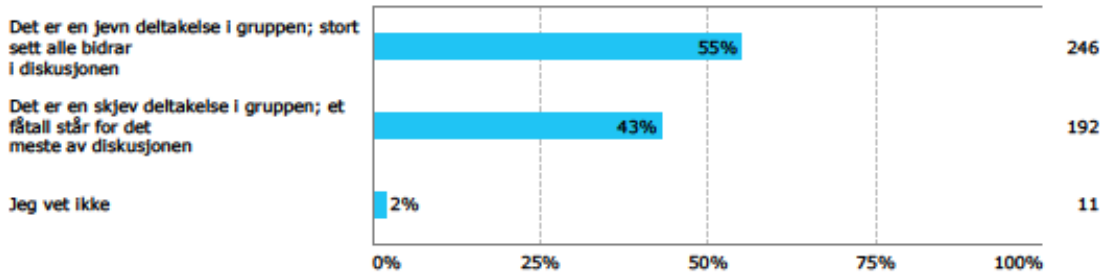

I hvilken grad møter du forberedt til arbeidsgruppene?

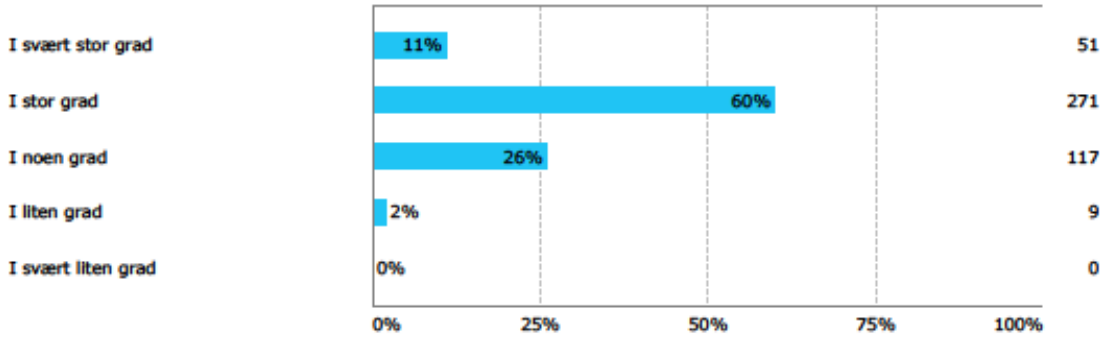

I hvilken grad opplever du at dine medstudenter møter forberedt til arbeidsgruppene?

-

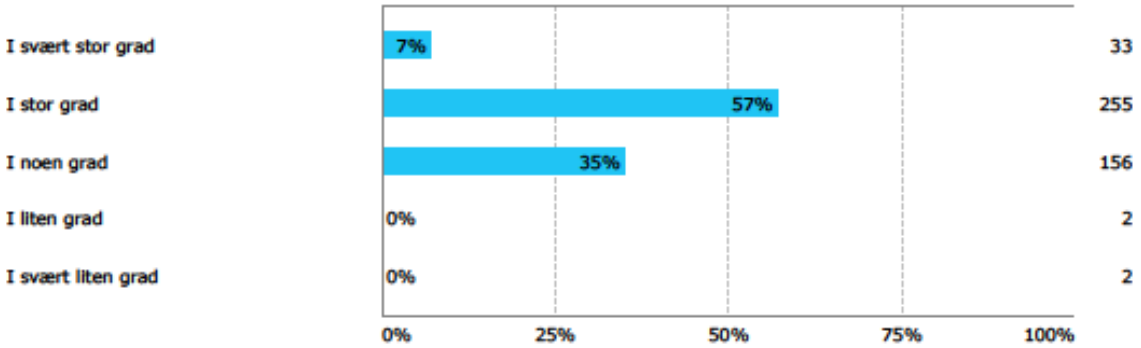

I hvilken grad opplever du at din arbeidsgruppeleder møter forberedt til arbeidsgruppene?

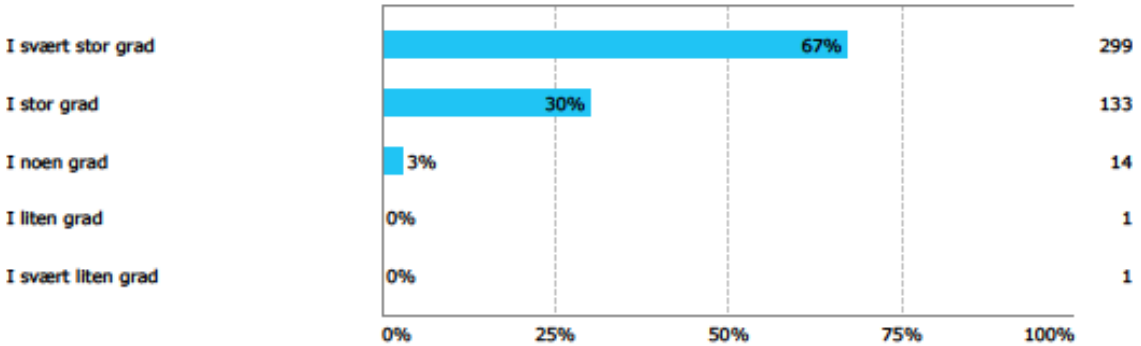

Opplever du karakterpress i din arbeidsgruppe?

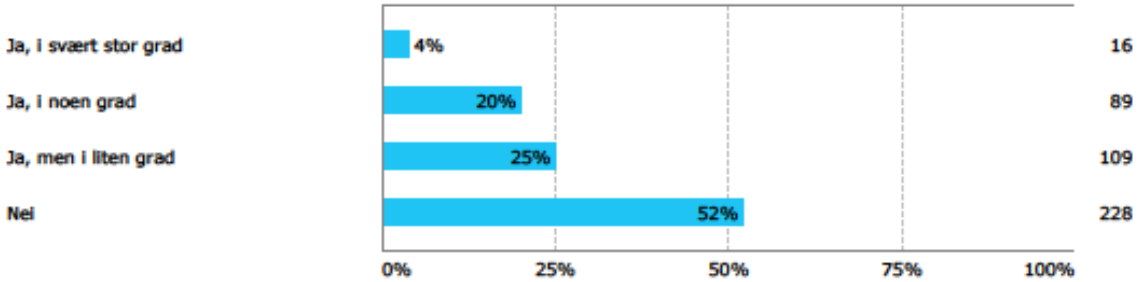

Tror du karakterpresset er større eller mindre i din arbeidsgruppe enn på jusstudiet generelt?

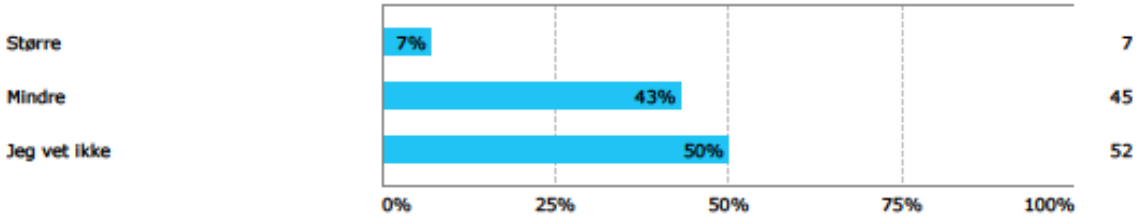

Studieår

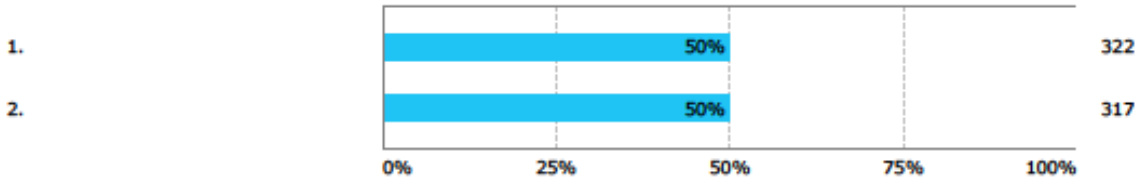

Samlet status

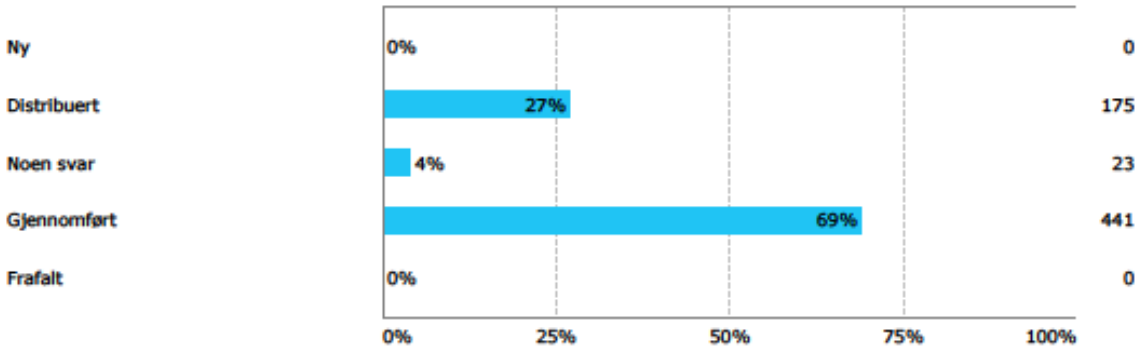

Tilbake til sakslisten

Sak 30/15 – 5

UNIVERSITETET I BERGEN,
UNIVERSITETETS
UTDANNINGSUTVALG

Protokoll fra møte i Utdanningsutvalget – Møte 1 2015

Tidspunkt: 5. februar 2015, Kl. 09.00–11.45
Møtested: Museplass 1, kollegierommet

Tilstede:
Viserektor for Utdanning: Oddrun Samdal
Pro- og visedekaner: Harald Walderhaug (MN), Kariane T. Westrheim (PSY), Bjørnar Borvik (JUS), Arne Tjølsen (MOF), Knut Hidle (SV), Claus Huitfeldt

Vara: Ørjan Leren (MOF, settevara) tiltrådte da Arne Tjølsen forlot møtet.

Rektoratet: Anne Christine Johannessen

Studentrepresentanter: Susann Strømsvåg,
Vara: Pål Halle Johnsen og Johanne Vaagland (settevara)

Fra administrasjonen: Christen Soleim, Tove Steinsland

Dagsorden:

I **Godkjenning av innkalling og dagsorden**
Sak 2/15 og 3/15 ble tatt etter sak 4/15. Det ble meldt inn en sak under eventuelt: Forslag om tittel «prodekaner for utdanning». Innkalling med endringer ble godkjent.

II **Godkjent protokoll fra forrige møte**
Protokollen var godkjent før møtet.

III **Diverse tilbakemeldinger fra utvalgsleder**

- I perioden desember 2014 - 5. februar har ledelsen for DigUiB-programmet hatt møter med fakultetene. Fokus i møtene har vært hva DigUiB kan tilby fakultetene, og informasjon om den videre framdriften i arbeidet med DigUiB.
- 19. -20. januar: DigUiB studietur i London for å se på ulike modeller for læringsplattform. Mer om dette i sak 5/15.
- 2. februar: Studiebarometeret for 2014 ble lansert.
- 7. Januar: Offisiell åpning av UiBs Oslokontor.
- UHR- styret har vedtatt nasjonale retningslinjer for veiledende praksis i lektorutdanningene. UiB ligger godt an når det gjelder kravene.

Sak 1/15 Barneuniversitet
Jens Eike Schnall orienterte. Ordning med barneuniversitet startet i Innsbruck i 2001 og retter seg i hovedsak mot barn i aldersgruppen 8-12 år. Konseptet har spredt seg og det finnes i dag mer enn 200 barneuniversitet, hovedsakelig i Europa men også i andre deler av verden.

I Norge finnes det barneuniversitet i Stavanger, Oslo, Trondheim og Tromsø. Det er mange ulike modeller for barneuniversitet, herunder dagsarrangement, tilbud under forskningsdagene og ordninger med flere forelesninger utover i studieåret. Fordelene med barneuniversitetet er at disse på sikt kan være positive for rekruttering til høyere utdanning, og bidrar også til allmenndanning. Ordningen bidrar videre til å synliggjøre fag som ikke er tradisjonelle skolefag, og er positiv for institusjonens omdømme.

Viser til vedlagt presentasjon for nærmere informasjon

Det kom følgende innspill:

- Det ble stilt spørsmål ved hvorfor det er viktig å introdusere «Universitetet» allerede fra barneskolen av, og om «universitet» er et dekkende begrep for ordningen. Schnall fremhevet at dette er en fin måte å promotere universitetet på, og at den gir elevene tidlig tilgang til informasjon som kan underbygge senere valg av studier.
- UiB har de senere årene arbeidet for å opprette ordninger rettet mot både ungdomsskoletrinnet og videregående skoler. Dette er ressurskrevende ordninger. Det er viktig at universitetet er tilgjengelig for omverdenen, men det kan stilles spørsmål ved om en ytterligere satsning på barneskoletrinnet er veien å gå.
- Universitetsskoler er ganske ressurskrevende, men de trenger ikke å være til fortrengsel for barneuniversitet. Barneuniversitet er langt mindre ressurskrevende.
- Barneuniversitet kan ha positiv innvirkning på rekrutteringen til universitetet på sikt. Et styrket rekrutteringsgrunnlag er særlig viktig i årene framover når ungdomskullene går ned.
- Det er ulike ordninger ved universitetene. Ved NTNU har de en ordning med barneuniversitet en lørdag i måneden.
- Ordning med barneuniversitet er ikke avhengig av at hele universitetet engasjerer seg. Det kan være tilstrekkelig at en person ved hvert fakultet bidrar. Ordning med barneuniversitet kan gjøres med veldig små midler.

Sak 2/15 Melding om internasjonal virksomhet- utdanning 2013
Anne Christine Johannessen orienterte. Det blir årlig utarbeidet en rapport om den internasjonale virksomheten på utdanningsfeltet ved UiB. Rapporten tar for seg både studentmobilitet, inn- og utreisende studenter, internasjonale gradsstudenter, kvotestudenter samt lærerutveksling. Det har vært en jevn økning på innreisende og utreisende studenter de senere årene. Det er et ønske å øke målsetningen om andel utreisende studenter fra 30 % til 40 % i neste periode.

Det ble minnet om handlingsplan for rekruttering av internasjonale studenter. Det er viktig at fakultetene har et aktivt forhold til denne.

Johanne Vaagland orienterte om hva studentrepresentantene ser på som viktig når det gjelder inn- og utveksling:

- Det må være enkelt og forutsigbart å reise på utveksling.
- Det er positivt at det fra sentralt hold har vært stort fokus på Briks-landene, men det bør ikke utelukkende satses på Briks, det er viktig å satse bredere.

- Det bør gjøres enklere å få permisjon på masternivå for å kunne arbeide i utdanningsrelevante stillinger i utlandet. Dette bør innarbeides i UiBs grads- og studiereglement.
- Når det gjelder utenlandske studenter som kommer hit, er det en del regler som er ulike for ulike grupper av studenter. Det er viktig at alle studenter blir inkludert i de ordningene som finnes.
- Det ble orientert om at Studentparlamentet har tatt initiativ til en pris som skal gis den studentorganisasjonen som iverksetter best tiltak for å inkludere internasjonale studenter.

Det kom følgende innspill til saken:

- Regelverket bør åpne opp for muligheten til å gjennomføre relevant praksis i utlandet. Dette må innarbeides når Grads- og studieforskriften skal revideres seinere i år.
- I en del tilfeller er det behov for at kontaktflaten mellom administrativt og faglig nivå samvirker bedre når det gjelder inn- og utveksling.
- Noen fakulteter har store utfordringer i å få i stand kurs på engelsk, særlig på bachelornivå.
- Ambisjonsnivået på omfanget av utveksling, bør henge sammen med hva UiB har å tilby av forelesninger på engelsk. Skal UiB ha en ambisjon om 40 % utveksling, bør vi ha en språkpolitikk som harmonerer med denne ambisjonen.
- Ved JUS har 50 % av studentene som avlegger grad ved fakultetet, vært på utveksling. Langsiktighet og forutsigbare økonomiske rammebetingelser er avgjørende for å få dette til.
- Det finnes eksempler på at samarbeid om utveksling har startet opp, men der de økonomiske insentivene har falt bort etter noe tid. Ordningen er i disse tilfellene prisgitt at institusjonen velger å prioritere den videre finansieringen.
- En del utreisende studenter har blitt tatt i mot på en veldig god måte. Det ble stilt spørsmål ved om vi er like flinke til å ta imot innreisende studenter. Ved UiB har vi høyst sannsynlig et forbedringspotensial når det gjelder integrering av utenlandske studenter.
- Det har kommet innspill om at det er veldig bra når utenlandske studenter blir inkludert i norske faddergrupper. Faddergruppene gir for mange et viktig samhold videre i studietiden.

Sak 3/15 Etikk i utdanning

Oddrun Samdal orienterte. Handlingsplan for Akademisk redelighet gjaldt i perioden 2009 - 2012. I løpet av planperioden ble det satt i verk en rekke tiltak, og det ble årlig rapportert om fremdriften i handlingsplanen.

Formålet med å ta opp saken var å få innspill på om det er behov for en ny satsning for å fremme etikk ved UiB, eller er om dagens praksis i hovedsak er tilfredsstillende, eventuelt med tillegg av noen justeringer eller tiltak.

Det kom følgende innspill:

- Det er ulik praksis for håndtering av etikk og redelighet ved fakultetene. Ved PSY har de kopiert JUS sin praksis, og opprettet en komite for redelighet i utdanningen. Alle fuskesaker blir behandlet i komiteen, som også vurderer videre saksgang.

- Flere av fakultetene har temaet etikk og fusk som fast post i informasjonsmøter med studentene.
- Når det gjelder opplæring i etikk, er det også viktig å fokusere på forebyggende tiltak.
- Ved SV-fakultetet har de egne forelesninger om etikk og fusk på ex.fac. Ved HF har man obligatoriske forelesninger om etikk.
- Etikk er også viktig for innreisende studenter, inklusive de som er ved UiB i bare ett semester. Det kan være behov for økt fokus på etikk for denne gruppen studenter.
- Fra studentrepresentantenes side ble opplegget for nye studenter ved PSYK trukket frem som svært bra. Etikk står sentralt i starten av studiene, og det blir fokusert på temaene fagetikk, forskningsetikk og etikk i møte med mennesker. Dette er en fin måte å møte studiet på, og gir studentene en tidlig bevisstgjøring rundt temaet.
- Det er bra at internasjonale studenter får brosjyrer om etikk når de starter studiene. Men det er mye som skjer i starten av studiene, og temaet kan med fordel følges opp også senere i studieløpet.

Videre oppfølging

Temaet følges opp videre ved at fakultetene blir bedt om å gi tilbakemelding om fakultetenes oppfølging av handlingsplanen som gikk ut i 2012. De samlede innspillene fra fakultetene legges til grunn for vurdering av videre oppfølging rundt temaet. Dersom kartleggingen viser behov for det, kan det bli aktuelt å utarbeide en ny handlingsplan om etikk i utdanningen. Saken legges fram igjen for Utdanningsutvalget når kartleggingen er gjennomført.

Sak 4/15 Sensurering og begrunnelse for karakterer

Oddrun Samdal orienterte. Formålet med saken var dels å informere om gjeldende regler for begrunnelser for sensur, og ulike måter begrunnelser for sensur kan bli gitt på. I tillegg var det ønskelig å få avklart om det er behov for en felles veileder for sensorer som gjelder for hele UiB.

Det kom følgende innspill:

- Begrunnelser for sensur må være av en slik kvalitet at den gir studentene et tilstrekkelig grunnlag for å vurdere å klage.
- Ulempen med muntlige tilbakemeldinger er at det som blir sagt ikke blir dokumentert.
- Det gir en betydelig fordel om det blir laget god sensorveiledning før sensuren faller, og at denne blir tilgjengelig for studentene. En tilstrekkelig grundig sensorveiledning vil redusere studentenes behov for begrunnelser betraktelig, fordi de da har tilgang til en «forklaring».
- Innholdet i en «sensorveiledning» varierer mellom fakultetene. Ofte inneholder denne informasjon om hvilke momenter som kreves i studentenes besvarelser. Sensorveiledninger inneholder imidlertid ikke alltid informasjon om hva som skal til for å oppnå de ulike karakterene.
- Ved JUS diskuterer sensorene hvor listen skal ligge for de ulike karakterene. Deretter utarbeides en sensorveiledning. Sensorveiledningen blir tilgjengelig på nett når karakterene foreligger.
- Det ligger en betydelig skjønnsutøvelse i vurderingene, også i de tilfellene det er utarbeidet en sensorveiledning. Dette arbeidet gjøres på svært ulike måter ved fakultetene. Dette gjør det vanskelig å lage et felles grunnlag for alle fakultetene.
- Fakultetene har ulik praksis med hensyn til bruk av interne og eksterne sensorer. I de tilfellene det finnes en intern og en ekstern sensor, er det ulike rutiner for hvilken av sensorene som har ansvar for å gi begrunnelser når det er etterspurt.
- Det er minst arbeidskrevende å gi muntlige begrunnelser. Lov og forskrift sier at begrunnelser kan være både muntlige og skriftlige. Sensors rett til å velge

begrunnelsens form bør ikke innskjerpes, da dette kan innebære et betydelig merarbeid i emner med mange studenter.
- Psykologisk fakultet ønsker en felles veileder for sensorer der lovverket skisseres innledningsvis og der en del av veiledningen er lokal for de enkelte emnene.
- Studenten har ikke klagerett ved muntlig eksamen. Ved HF er det vanlig at studentene får muntlig begrunnelse når studentene får karakterene.
- Læringsutbyttet for emnet bør ligge til grunn når sensorveiledningen skrives. Krav til de ulike karakterene bør også inngå.

Videre oppfølging
Det lages utkast til en veileder for sensorer ved UiB, i dialog med fakultetene.
- Veilederen bør ta utgangspunkt i UH-loven og tolkninger av loven når det gjelder hva som er rimelig- og ikke rimelig når det gjelder begrunnelser. I tillegg må læringsutbyttebeskrivelsene implementeres. Det bør også sies noe om skjønnsvurderinger, og så kan dette knyttes til sensorveiledningen.
- Veilederen bør være på et svært overordnet nivå. Etablerte velfungerende praksiser som følger lov og regelverk rundt på fakultetene, skal ikke tvinges inn i andre rammer.

Sak 5/15 Anbefaling av ny læringsplattform ved UiB
Oddrun Samdal orienterte. Representanter fra DigUiBs styringsgruppe og prosjektgruppen for ny læringsplattform var i januar på besøk ved ulike utdanningsinstitusjoner i England, for å høre om deres erfaringer knyttet til ulike læringsplattformer. Per i dag er Canvas det av alternativene som ser ut til å være særlig interessant, og Canvas er også prosjektgruppens anbefaling. Det jobbes med en ytterligere utredning av løsningen.

Utvalget diskuterte saken. Anbefalingen er grunnet på en omfattende behovskartlegging og en grundig vurderingsprosess. Generelt er det viktig at det nye systemet så langt mulig legger til rette for single-sign-on løsninger for studentene og at behovet for raskt og enkelt å kunne gi varslinger/meldinger til studentene.

Saken ble tatt til etterretning.

Sak 6/15 Fakultetenes benevnelser for organisering og styring av oppgaver knyttet til utdanning
Oddrun Samdal orienterte. Formålet med saken var å se på og drøfte fakultetenes ulike praksiser når det gjelder organisering, roller, navn på organer og oppgavefordeling på utdanningsfeltet, og å vurdere om det bør etableres en mer samordnet praksis.

Det kom følgende innspill:
- Det kan være en fordel med mer samordning, men alt bør ikke standardiseres. Det som er mest aktuelt å standardisere, er å gi de funksjonene som finnes ved flere fakulteter, lik betegnelse.
- Ved MOF har de valgt en annen betegnelse enn «programstyre». Det kan være aktuelt å endre dette slik at det blir den samme benevnelsen som for de øvrige fakultetene.
- Det bør ligge til det enkelte fakultetet å avgjøre nivåplassering på de ulike funksjonene.

Videre oppfølging

I dialog med fakultetene lages det et forslag til standardiserte benevnelser når det gjelder bruk av benevnelser på råd, utvalg og funksjoner. Forslaget skal kun fokusere på benevnelser og ikke på strukturelle forhold.

Sak 7/15 Opptak ved UiB

Oddrun Samdal orienterte. Formålet med saken var å orientere om de ulike måtene vi organiserer dagens ulike opptak på. Det er flere endringer på vei som vil kunne påvirke opptaksarbeidet ved universitetet. Det er derfor ønskelig å få drøftet dagens praksis for gjennomføring av opptak ved UiB, og om det er tiltak som bør iverksettes for å kunne møte endringene.

Det kom følgende innspill:

- Felles nasjonalt samordnet masteropptak støttes.
- Det er bør etableres en praksis der det er mulig å ta inn studenter som ikke har fullført grad på søknadstidspunktet. Dette for å unngå å miste gode søkere.
- Det er viktig at et eventuelt fellesopptak ikke innebærer forsinkelser utover det som dagens løsning innebærer.
- Det er ønskelig å kunne foreta opptak på enkeltemner.
- Det er positivt om internasjonalt opptak blir samordnet. Men ulike utfordringer knyttet til internasjonale opptak, innebærer at det også framover vil være behov for kontakt med fagmiljøene i opptaksprosessen.
- Det ble stilt spørsmål knyttet til et eventuelt krav om motivasjonsbrev i tilknytning til søknad om opptak. Det ble spurt om hvem som skal lese brevene og om brevene skal godkjennes. Det ble også spurt om det kun skal utarbeides motivasjonsbrev for søkerens førstevalg.
- Formålet med et motivasjonsbrev er at søker skal reflektere rundt det studievalget vedkommende gjør. En mulighet er å skrive motivasjonsbrev når studenten har fått plass på et studieprogram.

Sak 8/15 Ny aktivitet under Erasmus+ programmet: Mobilitet i verden

Anne Christine Johannessen orienterte. En ny aktivitet under Erasmus+ programmet; International Credit Mobility eller «Mobilitet i Verden», er lyst ut med søknadsfrist 4. mars. Ordningen åpner for studentmobilitet med EU stipend mellom programlanda (EU, Norge, Tyrkia, Island og Makedonia) og partnerland. Størrelsen på EU stipendet som følger med ordningen er imidlertid ikke stort nok til å dekke kravet UDI stiller for å gi studenter utenfor EU/Schengen oppholdstillatelse i Norge. Differansen er på kr. 7.600,- og må dekkes av andre midler.

Utgangspunktet for denne saken var å vurdere muligheten for at dette kan dekkes gjennom fakultetenes hodepenger for utvekslingsstudenter. Dette vil imidlertid være et dårlig incentiv for økt utveksling, og universitetsledelsen har derfor besluttet at disse midlene skal dekkes av UiB sentralt.

Sak 9/15 Olsens legat – oppnevning av vurderingsnemnd

Jacob. R Olsens og Johanne Georgine Olsens legat ble lyst ut med frist 1. desember 2014. Formålet med saken var å sette ned en vurderingsnemnd som fikk i oppgave å gi en tilråding av midler for legatet. For 2015 lyses det ut kr. 500 000,- til utdanning, forskning og formidling ved UiB. Kr. 400 000,- av midlene skal gå til forskere og stipendiater og kr. 100 000,- til studenter.

Vedtak:

Vurderingskomiteen for Olsens legat 2015, består av viserektor for utdanning Oddrun Samdal, en studentrepresentant, utdanningsdekanene Bjørnar Borvik (JUS) og Harald Walderhaug (MN)

Sak 10/15 Universell utforming og tilrettelegging ved UiB
Formålet med saken var å orientere om hvordan tjenestene til studenter med nedsatt funksjonsevne ved UiB er organisert og hvordan vi jobber med dette området. Fakultetene har ansvar for tilrettelegging av studiesituasjonen for personer med nedsatt funksjonsevne, Studieadministrativ avdeling (SA) har en koordinator- og rådgiverfunksjon overfor kontaktpersoner på fakultetene. I tillegg har SA ansvar for tilrettelegging av eksamen for denne gruppen studenter.
Saken ble tatt til orientering.

Sak 11/15 Klage frå Psykologisk Studentutvalg- oppfølging
Læringsmiljøutvalget (LMU) mottok i forbindelse med møtet 26. november mottok LMU en omfattende klage fra Psykologisk studentutvalg (PSU). Oppfølging av saken har skjedd i samråd med LMU. Klagen gjaldt sviktende informasjonsrutiner, sen begrunnelse for sensur og mangelfull oppfølging av klagene fra fakultetets side. Tema i denne saken var informasjon fra Det psykologiske fakultet om hvordan saken var fulgt opp så langt, og hva som ville bli gjort for videre oppfølging.

Studentrepresentant Eivind Brandt fra Det psykologiske fakultet, ble invitert til å kommentere oppfølging muntlig i møtet. Brandt uttrykte tilfredshet med den måten fakultetet har tatt tak i denne saken på, og så positivt på de tiltakene som skal gjennomføres framover. Han understreket at han hadde tro på at disse ville ha ønsket effekt. Studentene vil eventuelt komme tilbake til saken i LMU og UU dersom problemene likevel ikke løser seg.

Saken ble tatt til orientering.

SAK 12/15 Eventuelt
Det ble vist til det kommende styremøtet 12.02, der det blir tatt opp en sak der det blir foreslått at benevnelsen på visedekan/ visedekan for utdanning blir endret til prodekan for utdanning. Dette for å få til en harmonisering av benevnelsene for dekaner for forskning og utdanning. Det er fint om utdanningsdekanene ser på saken og gjør seg opp en mening om temaet.

Tilbake til sakslisten

Sak 30/15 – 6

OVERORDNET TILFREDSHET - I hvilken grad er du enig i de følgende påstandene:

- Jeg er, alt i alt, fornøyd med studieprogrammet jeg går på

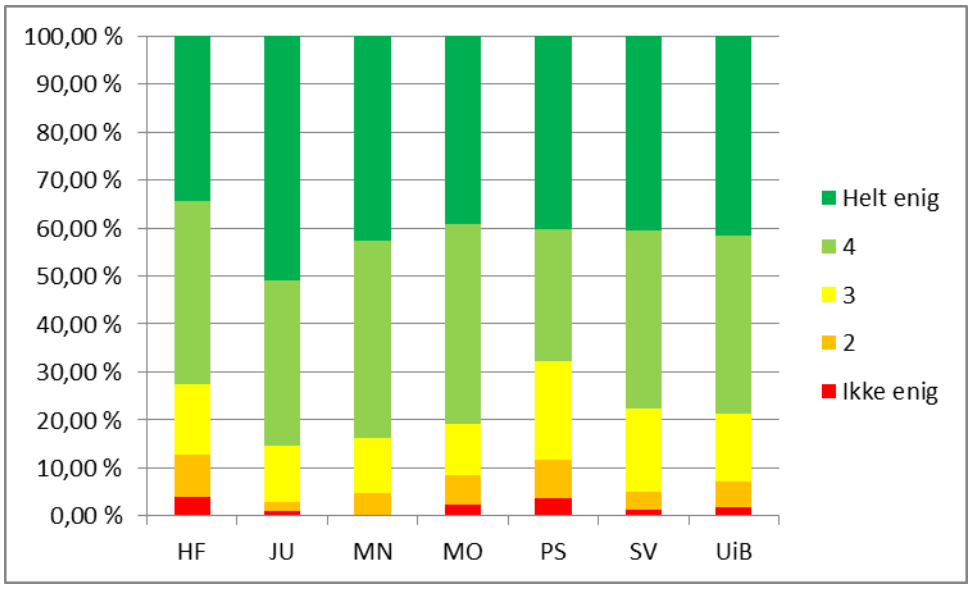

- Jeg går på det studieprogrammet jeg helst vil gå på

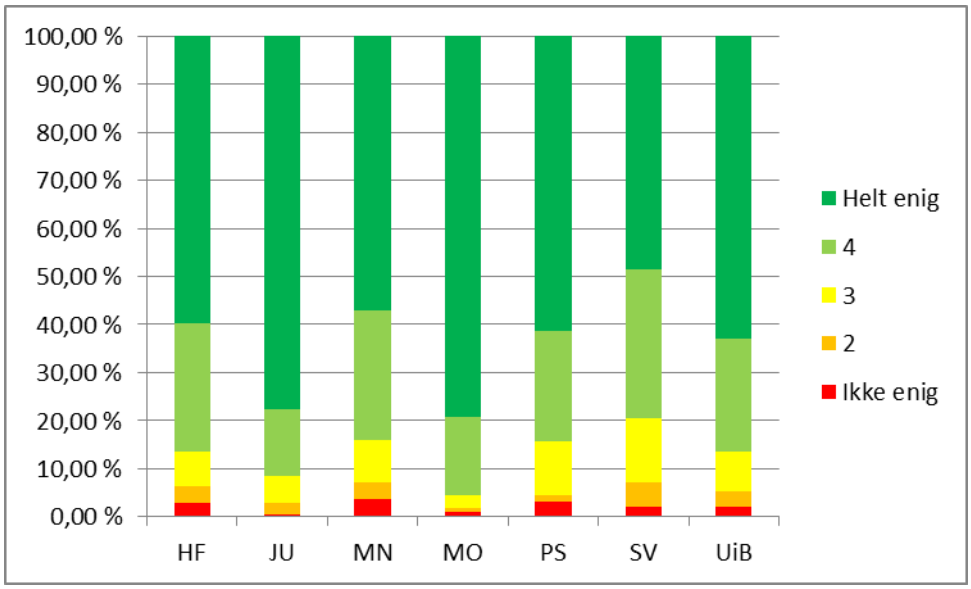

Studie- og læringsmiljø – Hvor tilfreds er du med:

- Det sosiale miljøet blant studentene på studieprogrammet

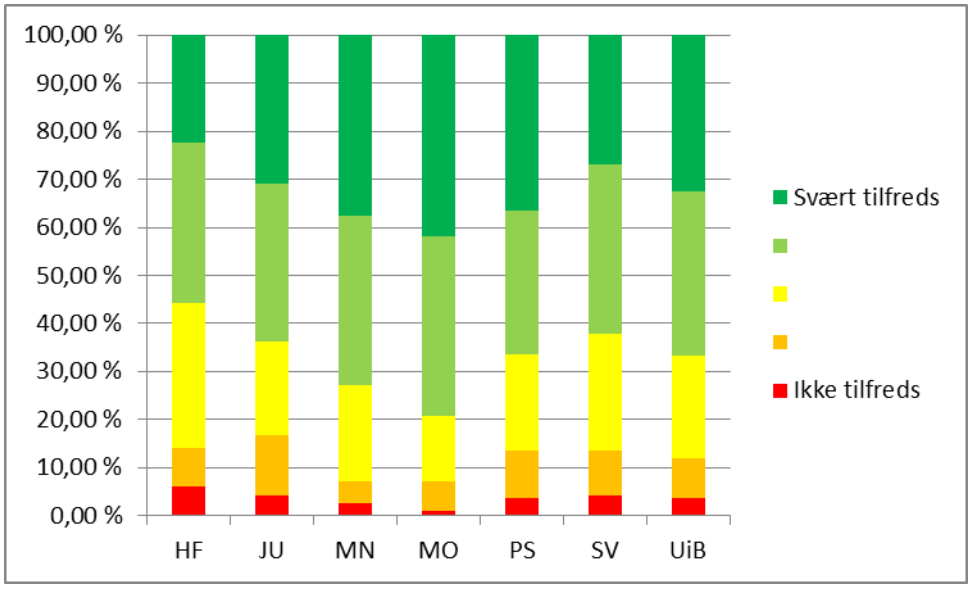

- Det faglige miljøet blant studentene på studieprogrammet

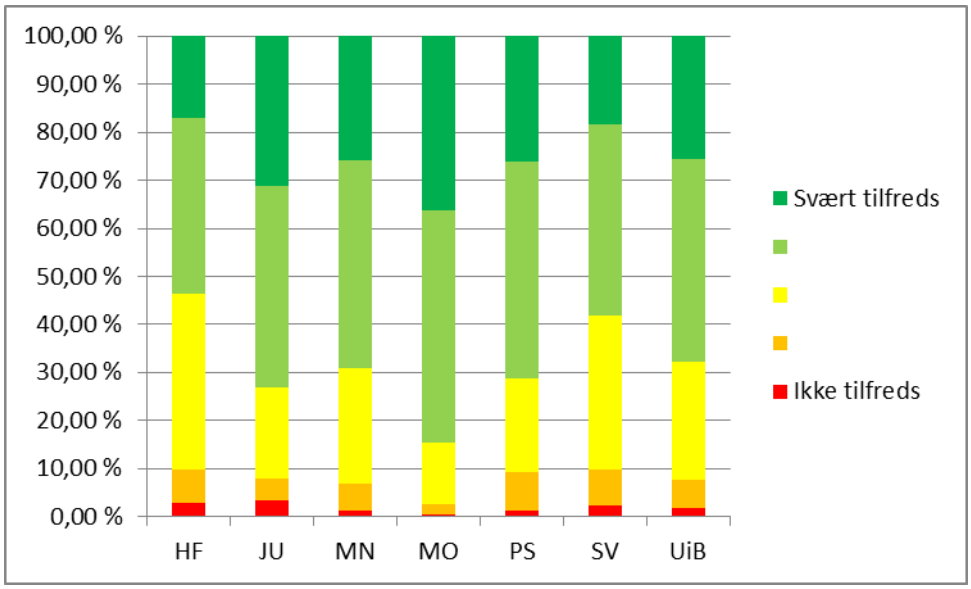

ENGASJEMENT OG SAMMENHENG - I hvilken grad mener du at studieprogrammet:

- Er engasjerende

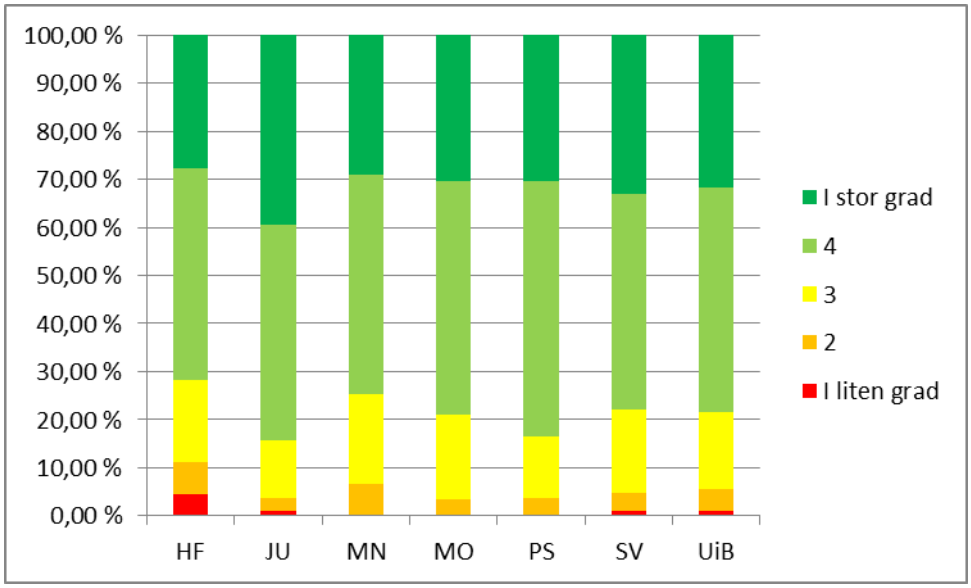

- Er faglig utfordrende

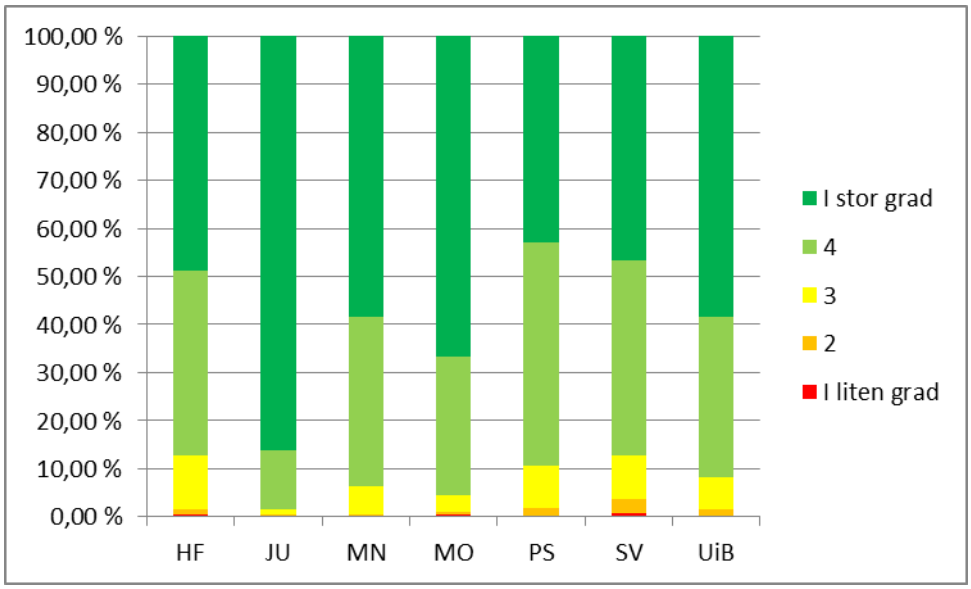

RELEVANS FOR ARBEIDSLIVET - I hvilken grad tror du at studieprogrammet du går på:

- Er relevant for aktuelle yrkesområder

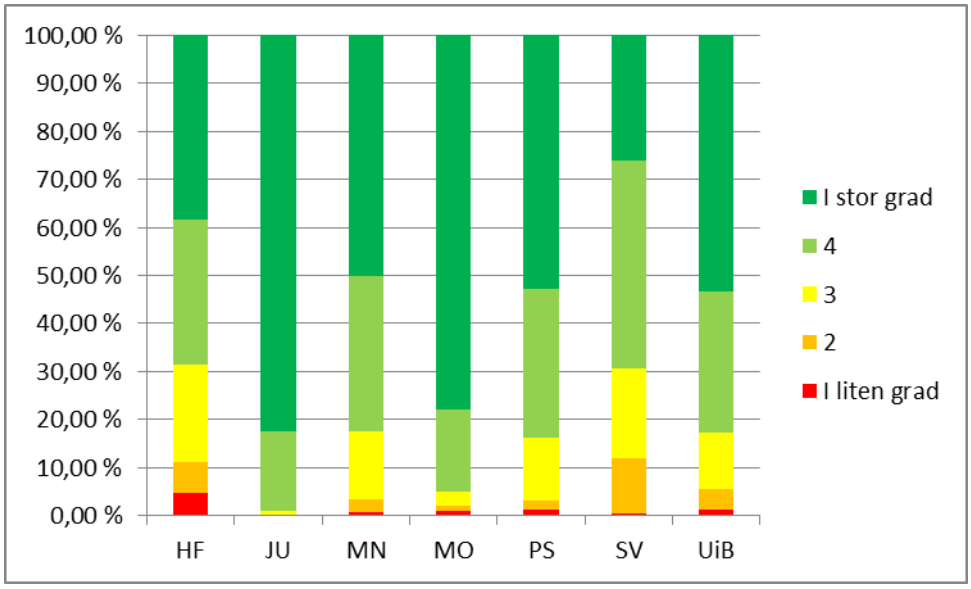

- Gir ferdigheter som er viktige i arbeidslivet

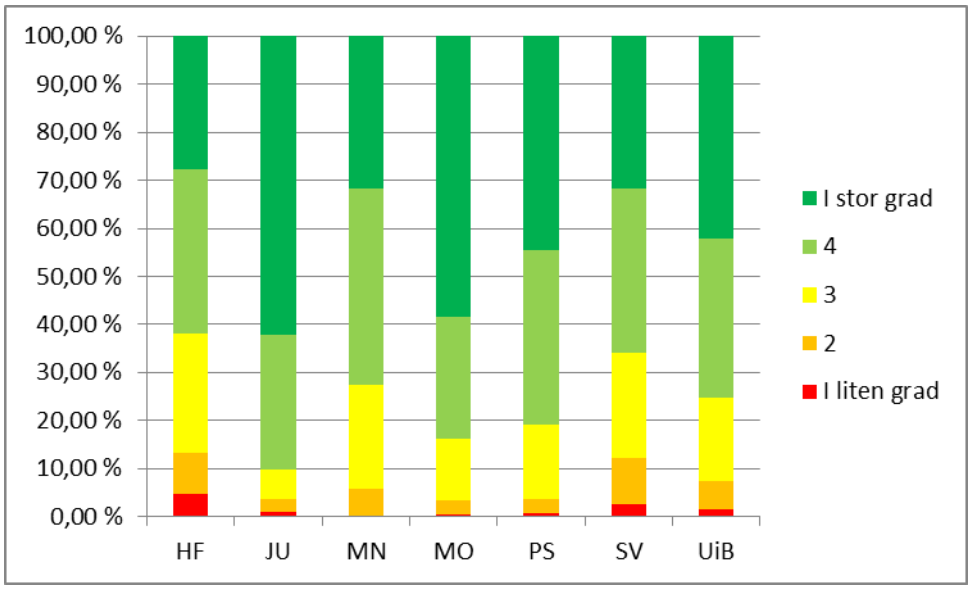

UTVEKSLINGSOPPHOLD I UTLANDET - I hvilken grad er du enig i at studieprogrammet ditt:

- Informerer godt om mulighetene for utveksling til utlandet

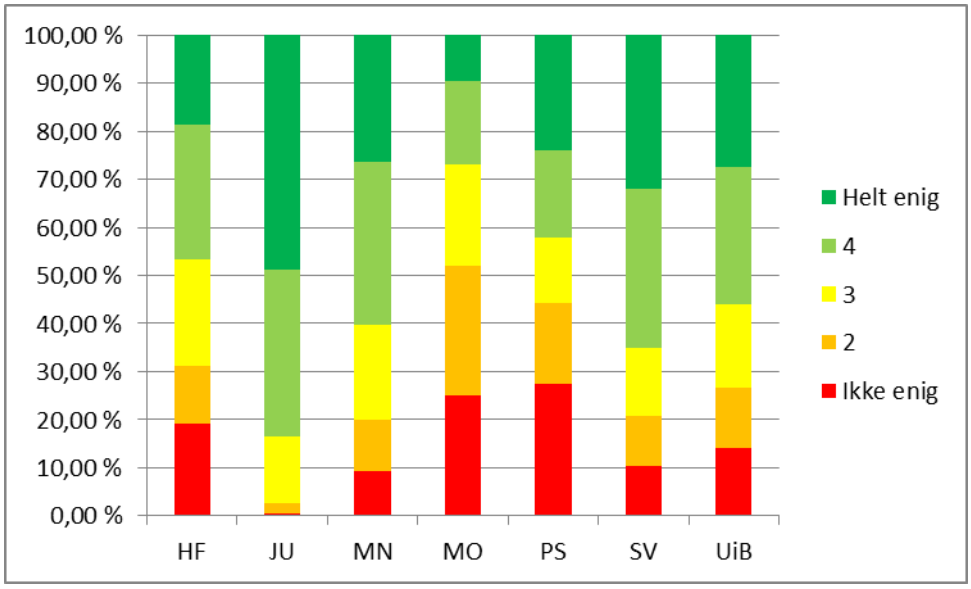

- Legger godt til rette for utveksling til utlandet

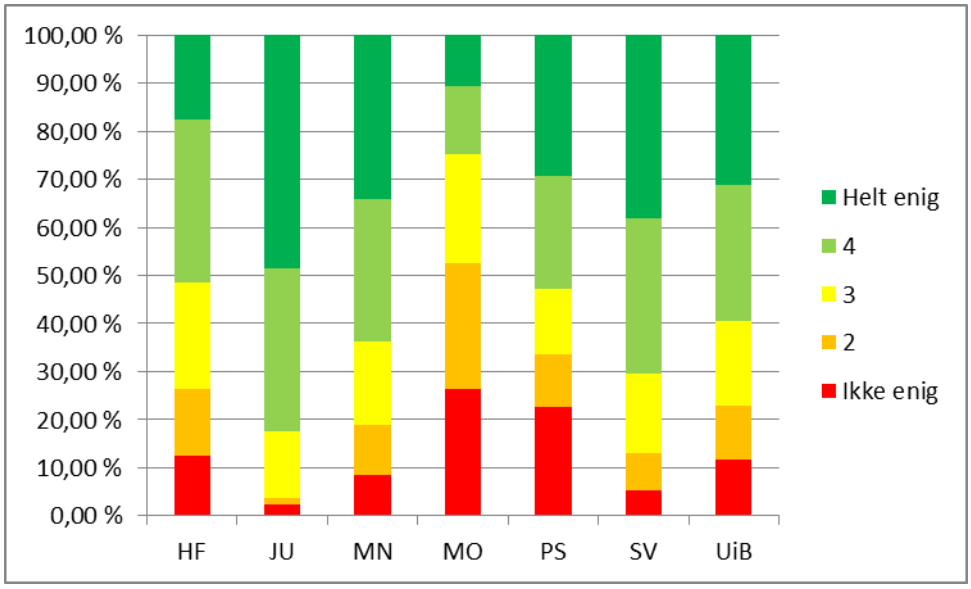

MEDVIRKNING - Hvor tilfreds er du med:

- Studentenes mulighet for å påvirke innhold og opplegg i studieprogrammet

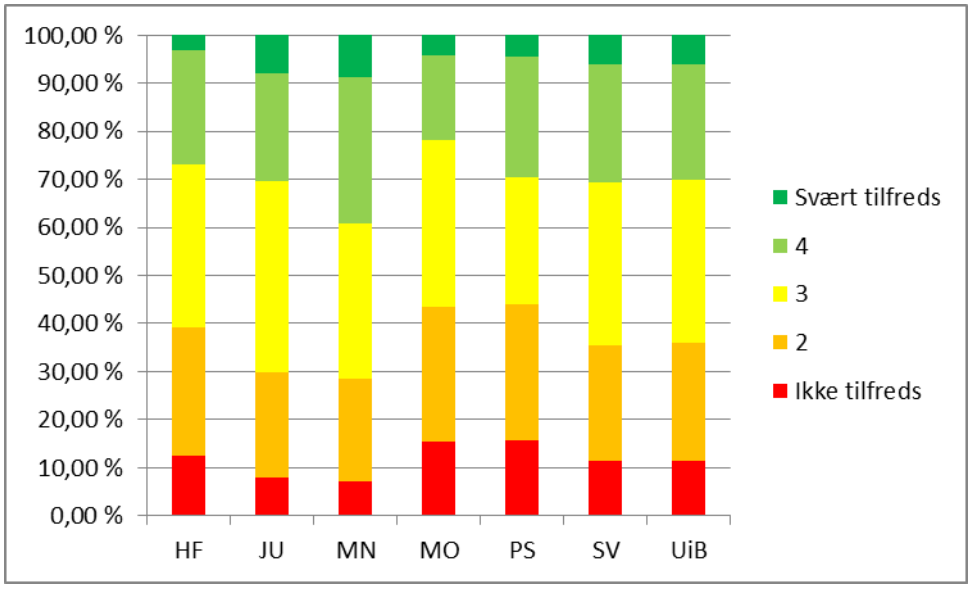

- Hvordan kritikk og synspunkter fra studentene blir fulgt opp

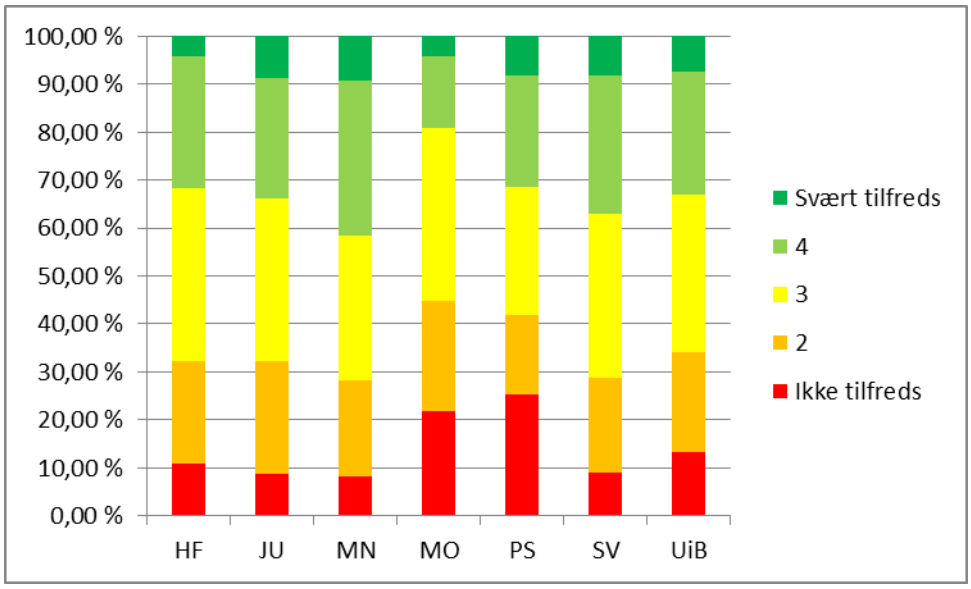

UNDERVISNING OG VEILEDNING - Hvor tilfreds er du, alt i alt, med:

- Faglærernes evne til å gjøre vanskelig stoff forståelig

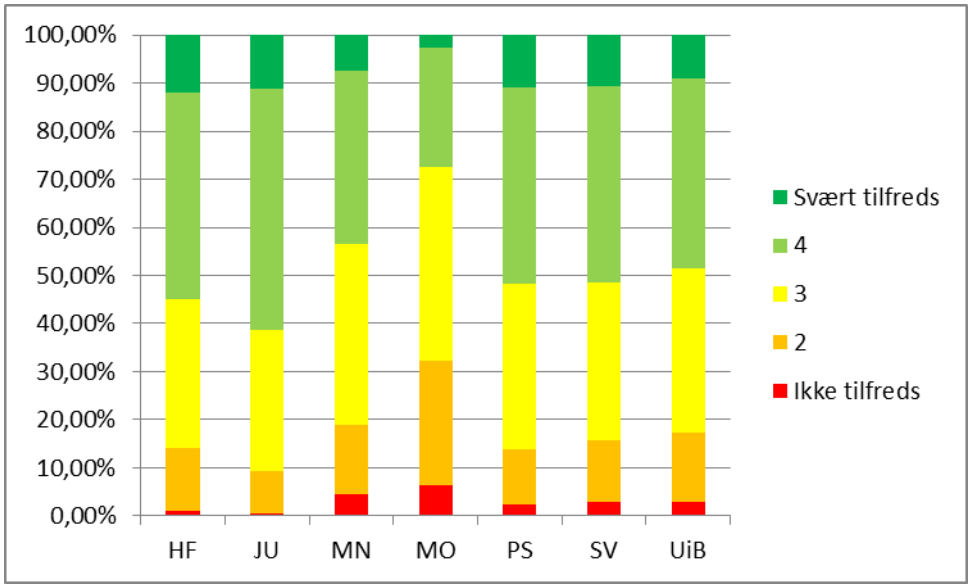

- Faglærernes tilbakemeldinger på ditt arbeid (om de er konstruktive)

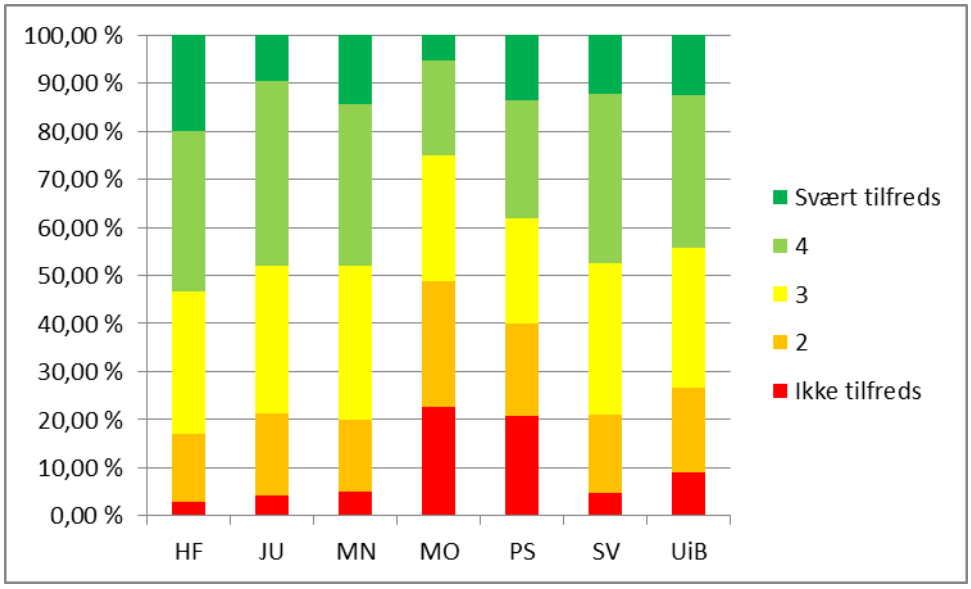

- Den individuelle oppfølgingen fra faglærerne

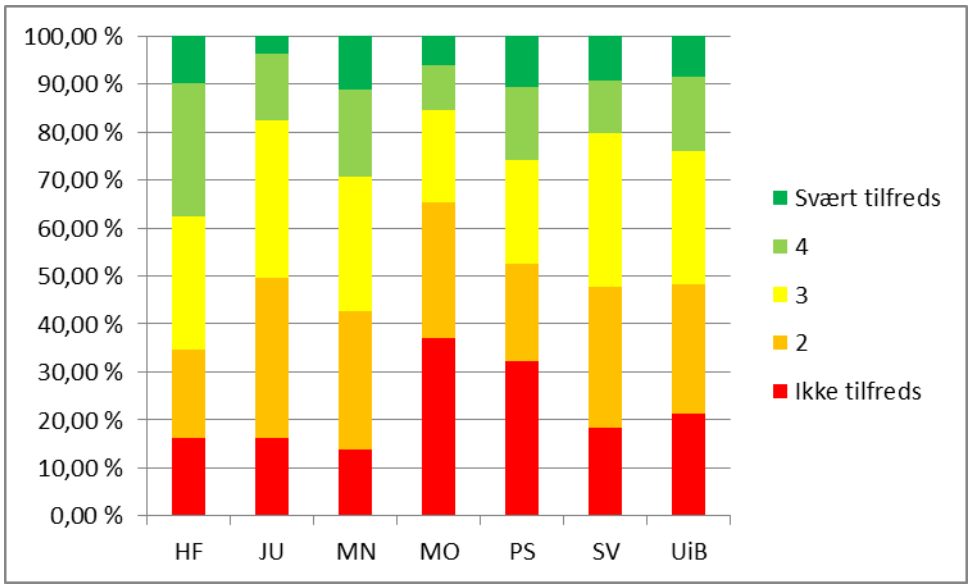

VALG AV STUDIEPROGRAM - Hvor viktig var følgende punkter for ditt valg av studieprogram?

- Lærestedets faglige omdømme

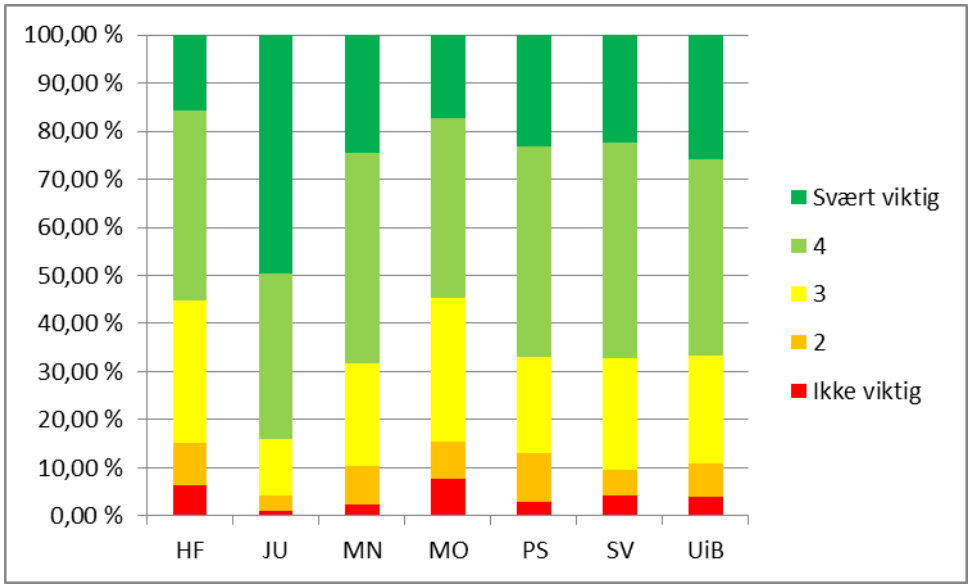

- Utdanningen finnes bare få / ingen andre steder

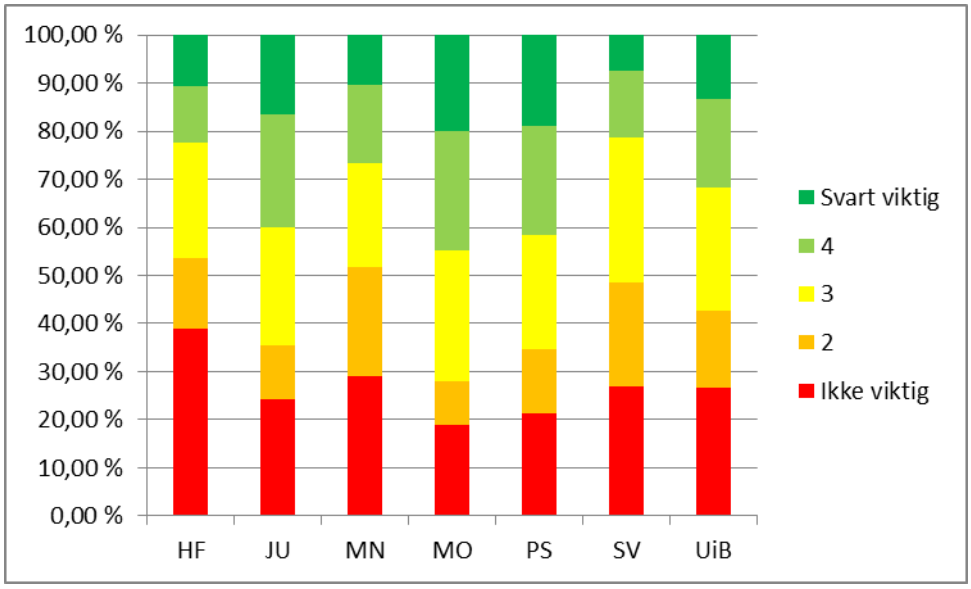

- Faglig interesse

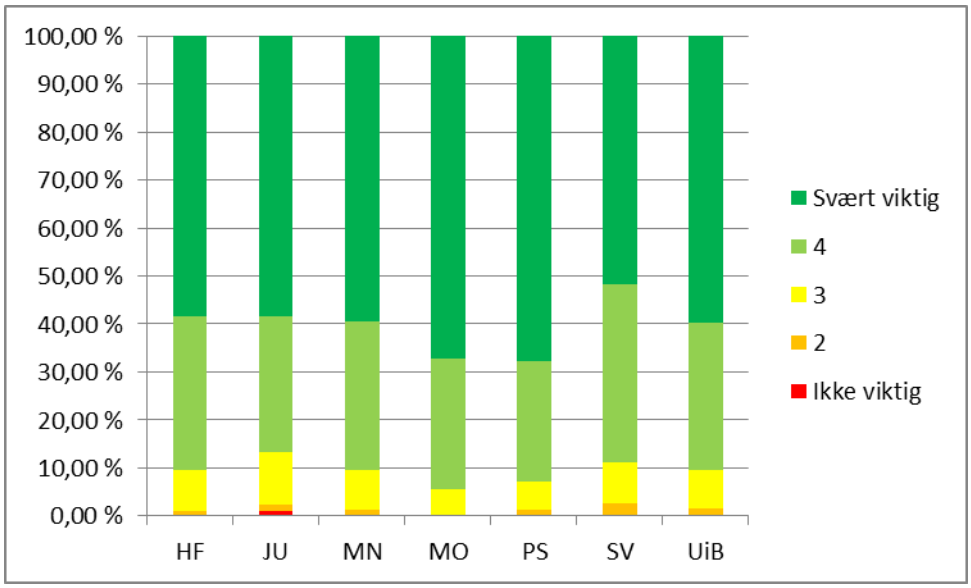

EGET LÆRINGSUTBYTTE - Hvor tilfreds er du med eget læringsutbytte hittil i studiet, når det gjelder

- Teoretisk kunnskap
- Kunnskap om vitenskapelig arbeidsmetode og forskning
- Egen erfaring med forsknings- og utviklingsarbeid
- Yrkes- og fagspesifikke ferdigheter
- Evne til refleksjon og kritisk tenking
- Samarbeidsevne
- Evne til å jobbe selvstendig
- Muntlig kommunikasjonsevne
- Skriftlig kommunikasjonsevne
- Evne til å tenke nytt

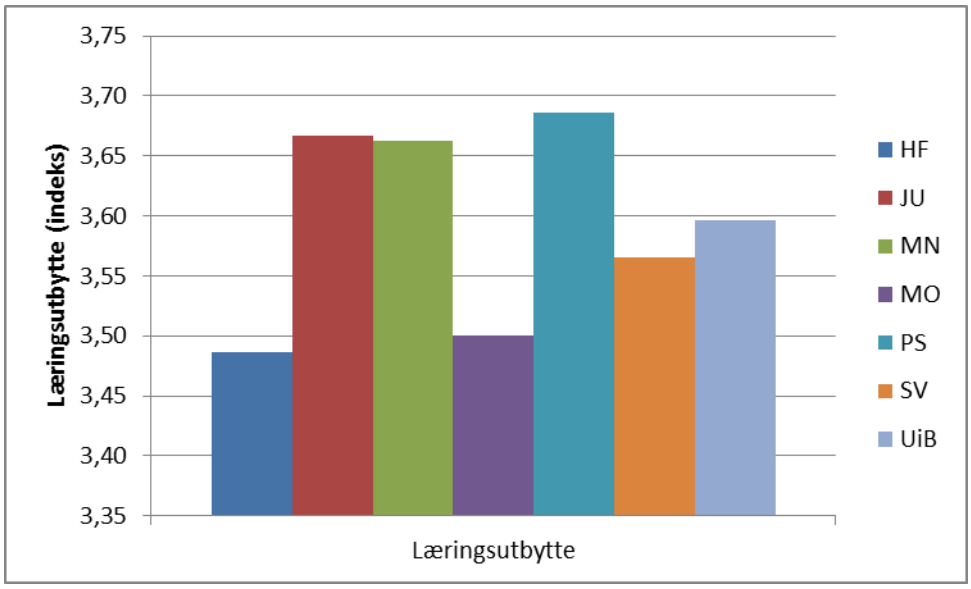

Tilbake til sakslisten

Sak 31/15 – 1

Årsplan for det digitale arbeidet ved Det juridiske fakultet

Innledning

Det juridiske fakultet har lange tradisjoner for å ta i bruk digitale verktøy, fra Arvid Frihagen gjorde filmopptak av forelesninger, til bruk av ulike digitale læringsstøttesystemer fra begynnelsen av 2000-tallet og frem til i dag. I nyere tid startet fakultetet så smått å filme forelesninger våren 2012. Opptakene ble gjort tilgjengelige for studenter i form av podcasts publisert på Edublogs[1]. Siden den gang har omfanget av digitalisering i undervisning økt betydelig, og også forskningsformidling har blitt gjort digitalt både i form av filmopptak og etablering av et digitalt fagtidsskrift.

Digitalisering slik det er ment i denne planen er digitale virkemiddel og verktøy som brukes for å fremme kvalitet i utdanning og forskning og som bidrar til å gjøre utdanning og forskning mer tilgjengelig.

I stedet for at flere elementer kun inngår i årsplanene for henholdsvis utdanning og forskning, samles alt i en egen årsplan for det digitale arbeidet. Alle årsplanene må her ses i sammenheng.

Fakultetet har siden 2012 investert i digitalt utstyr og programvare, både for å kunne digitalisere og for å kunne formidle undervisning og forskning. Noe har blitt gjort i samarbeid med DigUiB[2], mens mye av utprøvingen har blitt gjort i regi av tidligere prodekan for undervisning, nåværende visedekan for digitalisering, Knut Martin Tande. I løpet av 2014 ble det anskaffet utstyr til større filmproduksjoner, og vi har også knyttet til oss produksjonsmedarbeidere som har erfaring med planlegging, gjennomføring og redigering av filmopptak (filmproduksjon). Dette fordi erfaringene hittil viser at når man først gjør opptak, så må den tekniske kvaliteten på opptakene være god, slik at produksjonene fremstår som profesjonelle og kan ha en viss varighet.

Hovedansvaret ligger hos den enkelte ansatte. Utviklingen skjer gjennom den enkeltes bruk av digitale hjelpemidler i egen undervisning og forskningsformidling. Det er det faglige og pedagogiske som står i sentrum. Fakultetet har hatt jevnlig kontakt med universitetspedagogikkmiljøet og har fått gode tilbakemeldinger på mye av arbeidet. Det er ønskelig med et tettere samarbeid med universitetspedagogikk i fortsettelsen. Visedekan for digitalisering fasiliterer og kvalitetssikrer utviklingen av det digitale arbeidet. Mye av utviklingen skjer i grensesnittet mellom det tekniske, faglige, pedagogiske og administrative. Den administrative støtten rundt arbeidet er forankret hos den administrative ledelsen, digital koordinator, webredaktør og formidlingsgruppen.

For å forsøke å vise det totale bildet er også digitaliseringsarbeid som har forankring hos administrasjonen tatt med i årsplanen.

Fra prosjekt til ordinær drift

Store deler av digitaliseringsarbeidet ved fakultetet knyttet til undervisning og forskning har vært basert på enkeltpersoners engasjement og innsats og har vært drevet som prosjektorganisasjon. I 2014 har stadig flere ansatte blitt involvert i arbeidet og vi har fått på plass et støtteapparat. Støtteapparatet er fortsatt i en oppbygningsfase og det testes ut hvilken kompetanse det er behov for i fortsettelsen, og hvilket omfang støtteapparatet bør ha. Prosjektet har fått en klarere administrativ forankring ved at det er definert en administrativ leder og en digitaliseringskoordinator i administrasjonen. Vi har også knyttet til oss to produksjonsmedarbeidere. Arbeidet med å klargjøre roller og fremtidig behov vil fortsette i 2015.

---

[1] http://edublogs.org/
[2] http://ww.uib.no/diguib

Selv om det er gjort mye innen digitalisering de siste årene, er det klart at fakultetet har knappe ressurser på området og at bruken av disse må prioriteres.

«Dragefjellet lærings- og formidlingssenter»[3]

For å synliggjøre og forankre det digitale arbeidet har fakultetet opprettet Dragefjellet lærings- og formidlingssenter. Fakultetet ønsker å være en pådriver og bidragsyter for å gjøre digitale medier til en naturlig del av forsknings- og undervisningshverdagen ved UiB. Vi har derfor innledet samarbeid med Kommunikasjonsavdelingen. Vi har også stilt vår kompetanse, utstyr og arbeidskraft til disposisjon for resten av UiB ved å filme vårens doktorpromosjon i Håkonshallen, samt gjøre opptak av intervju med én ph.d.-kandidat fra hvert fakultet. Senteret vil kunne ta på seg oppdrag for andre fagmiljøer og utvikle tverrfaglig samarbeid på denne måten, både når det gjelder forskning, undervisning og formidling generelt.

Fakultetet vil gjennom deltakelse i DigUiB bidra med opphavsrettslig og kontraktsrettslig kompetanse overfor UiB i utforming av maler og avtaler.

Senteret vil bistå fakultetets ansatte i utvikling av deres digitale portefølje.

Fakultetet vil i løpet av 2015 arrangere et internt seminar om bruk av digitale verktøy i undervisning og forskning. Fakultetet vil i løpet av 2015 også vurdere å invitere ansatte ved UiB til et åpent seminar om bruk av digitale verktøy i undervisning og forskning.

Bruk av digitale verktøy i forskningsformidling

I 2014 startet arbeidet med å bruke digitale medier i forskningsformidling ved fakultetet. Dette kan blant annet gjøres ved opptak og publisering av foredrag, faglige diskusjoner og presentasjoner av forskningsprosjekter. Det digitale er kun virkemiddel for å fremme målene til fakultetet. Ved å få tilgang til flere og bedre formidlingskanaler vil forskningen synliggjøres mer både internt og eksternt. Dette arbeidet vil fortsette i 2015.

Det er det faglige som står i fokus og forskergruppene vil derfor ha en sentral rolle i arbeidet med å velge ut aktivitetene som skal digitaliseres. Senteret vil bistå så langt ressursene tillater det. Det tverrfaglige forskningsprosjektet om Magnus Lagabøtes landslov[4] og forskningsprosjektet Strafferettssystemets funksjonalitet[5] er eksempler på at det benyttes digital presentasjon/formidling av eksternfinansierte forskningsprosjekter.

Det ble i 2014 bestemt at fakultetets disputaser skal filmes dersom det gis samtykke fra ph.d.-kandidat og opponenter. Rutiner er utviklet for dette, og første disputas filmes sannsynligvis våren 2015.

Bruk av digitale hjelpemidler til å formidle forskningsresultat, kan også bli et konkurransefortrinn i søknader om eksterne forskningsmidler.

Open Access

E-tidsskriftet «Bergen Journal of Criminal Justice» ble etablert i 2013, og fortsetter i 2015. Tidsskriftet kommer ut to ganger årlig og gjøres tilgjengelig for et nordisk og internasjonalt publikum gjennom ordningen med *open access*.

Det arbeides med løsninger for å gjøre nye ph.d.-avhandlinger tilgjengelig for et bredt publikum via *open access i løpet av 2015*. Denne kanalen skal gi avhandlingene publikasjonspoeng som

[3] http://www.uib.no/df
[4] http://folk.uib.no/hnooh/landslov/
[5] http://www.uib.no/prosjekt/srf

monografier og vil sikre at alle ph.d.-avhandlinger blir publisert. Per i dag er det ca. en tredjedel av ph.d.-avhandlingene i rettsvitenskap som ikke blir gitt ut som bok på forlag.

Bruk av digitale verktøy i undervisning

Som nevnt innledningsvis gjorde fakultetet de første opptakene av forelesninger i nyere tid våren 2012. Nå filmes forelesningene på alle obligatoriske emner og på flere spesialemner, og publiseres fortsatt som podcasts på Edublogs. Fra våren 2013 har stadig flere kursansvarlige tatt i bruk spørsmål og svar-funksjonen i Edublogs for mer interaktivitet med studentene.

Det har blitt eksperimentert noe med opptak av faglige diskusjoner mellom forskere til bruk i undervisningen. Dette arbeidet vil utvikles videre i 2015.

Digitale medier åpner for å gjøre andre typer opptak enn av forelesninger som kan ha lengre varighet og eventuelt fylle faglige tomrom i det enkelte fag. Slike filmproduksjoner må spesialtilpasses det enkelte emne og kan ha helt andre formater enn forelesninger.

Digitale hjelpemidler åpner også for å kunne gjøre tradisjonelle forelesninger mer interaktive for studentene, for eksempel ved bruk av « klikkere» i form av hjelpemidler som Socrative[6], stille spørsmål til studentene og diskutere ut fra deres tilbakemeldinger.

Det må utredes hvilken kapasitet fakultetet bør ha til å støtte opp om digitale pedagogiske hjelpemidler i undervisningen. Det vil utarbeides skisser for ulike «digitaliseringspakker» av ulikt omfang som kan synliggjøre overfor de kursansvarlige hvilke muligheter som ligger i bruken. Fakultetet vil også vurdere kapasitet for å kunne tilby kurs og ekstra opplæring til de som ønsker det.

Det bør også utredes hvordan støttefunksjonene ved de ulike digitaliseringsformene kan forenkles og effektiviseres.

Filming av emnepresentasjoner

For å øke rekrutteringen til spesialemner med eksterne kursansvarlige (spesielt engelske emner) kan det vurderes å lage korte filmer som presenterer emnene. Disse filmene kan brukes i markedsføring av emnene for internasjonale studenter og i presentasjon av emnene på informasjonsmøtet for 5. studieår.

Nytt læringsstøttesystem

UiB skal erstatte læringsstøttesystemet Mi Side (dotlrn) med et nytt system (Canvas[7]), og fakultetet er forespurt om å være pilot fra høsten 2015. Vi er i dialog med sentraladministrasjonen for å få klarlagt hvor stort omfang piloten kan få. Vi vil deretter gå i dialog med de enkelte kursansvarlige på aktuelle studieår.

Ph.d.-opplæring

Webmøteverktøyet Adobe Connect har blitt brukt ved gjennomføring av flere av ph.d.-kursene ved fakultetet. Dette gjør at stipendiater som for eksempel er på forskningsopphold i utlandet, og eksterne kandidater som er bosatt andre steder i landet, kan få med seg forelesninger og delta i diskusjoner. Dette vil fortsette også i 2015.

Etter- og videreutdanning

De kursansvarlige for etter- og videreutdanningsemnet JUR640 Planrett har i sin kursevaluering for 2014 fremhevet at deler av kurset kan egne seg som nettkurs. Fakultetet vil i samarbeid med de kursansvarlige utrede mulighetene for dette i 2015 for potensiell oppstart i 2016.

---

[6] http://socrative.com/
[7] http://www.canvaslms.com/

Høsten 2015 vil fakultetet gjøre filmopptak i oppdragsemnet JUR103 og på sikt vurdere om emnet kan gjøres tilnærmet heldigitalt.

Evaluering av digitale verktøy i utdanningen

Evaluering av digitale verktøy i utdanningen har frem til nå vært gjennom ordinære referansegruppemøter, samt at Studiebarometeret har meldt noe tilbake. Fakultetet vil i løpet av 2015 utarbeide en studentundersøkelse for å kartlegge studentenes bruk og utbytte av filmopptak i undervisningen.

Det kan vurderes om universitetspedagogikkmiljøet bør involveres i evalueringene.

Digital vurdering (eksamen)

Fakultetet har vært pilot på digitale eksamener ved UiB siden våren 2012, men da kun på spesialemner. Våren 2015 avholdes de første piloteksamenene på obligatoriske emner. Første pilot går av stabelen 24. april 2015 i fakultetets egne, nyrenoverte lokaler i gamle Dragefjellet skole. Målet er at alle skoleeksamener ved fakultetet skal avholdes digitalt fra og med høsten 2015.

Det er nedsatt en administrativ arbeidsgruppe ved fakultetet, ledet av digital koordinator, som arbeider med digital eksamen, både opp mot sentraladministrasjonen og for å utarbeide informasjonsmateriale til studenter, lærere og sensorer. Overgangen til fulldigital eksamen innebærer nye måter å arbeide på for alle involverte. Det vil derfor være et særlig fokus på opplæring og på utarbeidelse av nye prosedyrer, rutiner og maler.

Pilotene vil bli evaluert i samarbeid mellom fakultetet og Studieadministrativ avdeling.

Fakultetet har en løpende dialog med Juridisk studentutvalg om arbeidet.

Innføring av digital eksamen åpner også for å kunne teste ut nye prøvingsformer. Dette står det mer om i årsplan for utdanning

Forskningsbasert undervisning

Digitale medier kan gjøre det enklere å trekke forskningen inn i undervisningen og å få til vekselvirkninger mellom de to. Dette ser vi allerede eksempler på der filmopptak av faglige diskusjoner mellom forskere og forskningsforedrag benyttes i undervisningen. For eksempel kan delen om problemformulering fra ph.d.-kurset Grunnlinjen filmes og bli en læringsressurs for masterstudenter som skal i gang med skriving av masteroppgave. Fakultetet vil stimulere til økt utvikling på området.

Fakultetets nettsider

Fakultetet var pilot da UiB gikk over til ny plattform for sine nettsider i 2013. Nettsider må stadig oppdateres og utvikles for at vår virksomhet skal oppfattes som relevant av omverden. Fakultetets nettsider er en viktig formidlingskanal.

Det utvikles film, bilder og presentasjon av grupper og prosjekter som kan benyttes på forskergruppenes nettsider.

På slutten av 2014 ble malen for personsider på UiB sine nettsider oppdatert, og det er nå enklere for den enkelte ansatte å synliggjøre sin kompetanse med blant annet søkeord og å synliggjøre forskningsproduksjon. Den enkelte ansatte må selv oppdatere sin personside, men fakultetsadministrasjonen stiller med brukerstøtte for de som måtte ønske dette.

Fakultetet i sosiale medier

Fakultetet har hatt en aktiv Facebook-side[8] siden mars 2012. Dette er per i dag det eneste sosiale mediet fakultetet er aktivt på. Fakultetet vil fortsette arbeidet med å være synlig på Facebook i 2015.

Fakultetet har også en Vimeo-konto[9]. Siden ble opprettet i 2014, og er foreløpig tatt i bruk for å vise filmer fra doktorpromosjonen i Håkonshallen. I 2015 vil fakultetet fortsette å bruke Vimeo som plattform for å vise frem de filmene fakultetet lager.

Administrasjon og E-forvaltning

Den statlige forvaltningen, inkludert UiB, gjøres stadig mer digital. For deler av arbeidet er vi avhengig av Difi og sentraladministrasjonen ved UiB. Lokalt vil administrasjonen fortsette arbeidet med å forenkle saksbehandling gjennom å digitalisere flere søknadsskjemaer i 2015. Arbeidet med å videreutvikle lokal administrativ kvalitetshåndbok og rutiner på wiki og utvikling av ansattwiki fortsetter i 2015.

Fakultetets administrasjon besitter høy kompetanse på bruk av digitale saksbehandlingssystemer og andre digitale hjelpemidler, og har fokus på å videreutvikle denne kompetansen hos den enkelte medarbeider.

Tilbake til sakslisten

[8] https://www.facebook.com/UiBJus
[9] https://vimeo.com/uibjus

Sak 31/15 – 2

UNIVERSITETET I BERGEN
Studieadministrativ avdeling

Fakultetene

Referanse	Dato
2015/1534-TOVST	26.03.2015

Melding om vedtak i UU-sak 3/15: Etikk i utdanning, videre oppfølging

Vi viser til sak i Utdanningsutvalget 3/15: Etikk i utdanning. Saken ble drøftet. Det kom følgende innspill:

- Det er ulik praksis for håndtering av etikk og redelighet ved fakultetene. Ved PSY har de kopiert JUS sin praksis, og opprettet en komite for redelighet i utdanningen. Alle fuskesaker blir behandlet i komiteen, som også vurderer videre saksgang.
- Flere av fakultetene har temaet etikk og fusk som fast post i informasjonsmøter med studentene.
- Når det gjelder opplæring i etikk, er det også viktig å fokusere på forebyggende tiltak.
- Ved SV-fakultetet har de egne forelesninger om etikk og fusk på ex.fac. Ved HF har man obligatoriske forelesninger om etikk.
- Etikk er også viktig for innreisende studenter, inklusive de som er ved UiB i bare ett semester. Det kan være behov for økt fokus på etikk for denne gruppen studenter.
- Fra studentrepresentantenes side ble opplegget for nye studenter ved PSYK trukket frem som svært bra. Etikk står sentralt i starten av studiene, og det blir fokusert på temaene fagetikk, forskningsetikk og etikk i møte med mennesker. Dette er en fin måte å møte studiet på, og gir studentene en tidlig bevisstgjøring rundt temaet.
- Det er bra at internasjonale studenter får brosjyrer om etikk når de starter studiene. Men det er mye som skjer i starten av studiene, og temaet kan med fordel følges opp også senere i studieløpet.

Som videre oppfølging i saken, blir fakultetene med dette bedt om å gi tilbakemelding om deres oppfølging av handlingsplanen for etikk som gikk ut i 2012. De samlede innspillene fra fakultetene legges til grunn for vurdering av videre oppfølging rundt temaet.
De konkrete tiltakene i handlingsplanen ser dere på sidene 5-10 i vedlagt handlingsplan for akademisk redelighet: Handlingsplan for akademisk redelighet.
Vi ber om tilbakemelding om fakultetenes oppfølging av handlingsplanen innen **11. mai.**

Vennlig hilsen

Christen Soleim
avdelingsdirektør

Tove Steinsland
fung. seksjonsleder

Kopi
Universitetsbiblioteket

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Studieadministrativ avdeling
Telefon 55589314
Telefaks 55589418

Postadresse
Postboks 7800
5020 Bergen

Besøksadresse
Langesgate 1
Bergen

Saksbehandler
Tove Steinsland
+47 55 58 90 47

Melding om etikk i utdanning, videre oppfølging.

Tilbakemelding fra Det juridiske fakultet.

Generelt

Slik henvendelsen er utformet, forstår vi det sånn at det er bare oppfølging innen utdanning som etterspørres – ikke forskning og forskerutdanning. En slik forståelse ligger til grunn for det følgende. Det juridiske fakultet har engasjert seg tungt for å innarbeide akademisk redelighet i studentens samlete kompetanse. Dette engasjementet har en proaktiv og en reaktiv side. Utgangspunktet er at vi har tiltro til studentene og deres ønske om å adoptere den kulturen fakultetet representerer. Vår primære oppgave er å sette dem i stand til det. Den reaktive siden begrunnes både med hensynet til likebehandling av studentene og med hensynet til at det ikke skal være mulig å hente noen fordeler – verken på kort eller lang sikt – ut av uredelig opptreden.

Proaktive tiltak for å fremme etikk i utdanningen

Arbeidet med etikk, verdier, metode og rettsvitenskap ses i sammenheng og er forankret i fakultetets gjeldende strategiplan 2010 - 2015. Arbeidet har blitt koblet sammen med prosessen for omlegging av læringsutbyttebeskrivelsene i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for høgre utdanning.

I vårt regelverk har vi beskrevet hva som er å anse som fusk.

Hvert år har vi en presentasjon for hvert studieår der vi viser går gjennom hvilke hjelpemidler som er tillatt til eksamen og hvordan de kan innarbeides.

Vi har publisert et omfattende skriv – Krav til skriftlige arbeider på masterstudiet i rettsvitenskap ved Det juridiske fakultet i Bergen – som forklarer hvilke krav vi stiller til skriftlige arbeider, hva som begrunner disse kravene samt hvordan de enkelt kan oppfylles. Det er også utarbeidet et skriv om sitatteknikk og kildehenvisninger. Begge skrivene gjøres også tilgjengelig for internasjonale studenter på engelsk.

I EXFAC Juridisk forprøve undervises det om akademisk redelighet og etikk. I tillegg gjennomføres en egen forelesningsrekke for nye studenter parallelt med forprøvene, der det fokuseres særskilt på etikk, verdier, metode og rettsvitenskap. De møter dette igjen i de rene metodeemnene på henholdsvis 1. og 3. studieår

Arbeidsgruppelederne som underviser studentgrupper på 1. og 2. studieår får opplæring i akademisk redelighet og etikk.

Det gjennomføres egne forelesninger for alle studenter i det semesteret de skriver masteroppgave. Studenter som skriver stor masteroppgave (60 SP) knyttes til en forskergruppe eller et forskningsprosjekt og får dermed en enda tettere oppfølging og innføring i normer for forskning.

På 5. studieår inngår et obligatorisk kurs i etikk for jusstudenter.

I mai 2012 leverte programsensorene en rapport om etikkens plass i juristutdanningen.

Det ligger til juristrollen å måtte foreta vurdering av ulike etiske problemstillinger og sette disse opp mot hverandre. Derfor er det gjennomgående i hele studiet at studentene skal tilegne seg kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse som gjør dem i stand til å gjøre gode vurderinger og ta gode og rimelige beslutninger som jurister.

Reaktive tiltak for å fremme etikk i utdanningen

Vi gjennomfører en stikkprøvebasert kontroll med hjelpemidlene som nyttes til eksamen, og en inngående kontroll med de skriftlige arbeidene som inngår i obligatoriske arbeidskrav. Vi har en godt innarbeidet modell med organisasjon og prosedyrer for behandling av saker om forsøk på fusk. Vi har vært pådrivere for utvikling av gode prosedyrer også utenfor fakultetet og institusjonen.

Særlig om ulike kategorier studenter

Egne gradsstudenter

I vår velkomstpakke til nye studenter inngår en skriftlig orientering om de forventningene vi har til akademisk redelighet og etikk.

Innpassete gradsstudenter

Studenter som kommer til med emner som skal godskrives, vil i ulik grad bli møtt med informasjon om redelighet og etikk. I godskrivingsvedtaket blir de eksplisitt oppfordret til å sette seg inn i studieplan, fakultetets utfyllende regler og krav til skriftlige arbeider. De får med seg velkomstpakken, men ikke nødvendigvis undervisningen tilknyttet 1. studieår. De har imidlertid – som andre – tilgang til fakultetets informasjon og regelverk.

Innvekslingsstudenter

Denne gruppen får ikke like systematisk informasjon om krav til redelighet og etikk. Vi ser likevel at det er svært få tilfeller av overtramp blant dem. De får grundig informasjon foran innlevering av oppgaver og foran eksamen. Hvert semester starter med innføringsforelesninger i norsk rettskultur.

Tilbake til sakslisten

Sak 32/15

Forslag om endring av emnebeskrivelse for JUR601 Innføring i juridiske emner

Emnet JUR601 Innføring i juridiske emner er et EVU-emne, opprettet på etterspørsel fra Addisco. Addisco er et utdanningsselskap som er heleid av LO-forbundet Forbundet for Ledelse og Teknikk. Formålet er etter- og videreutdanning av forbundets medlemmer. Her kan man lese mer: http://www.flt.no/www/Utdanning/ Selskapet samarbeider med en rekke institusjoner innen høyere utdanning, og dekker også internasjonale utdanninger.

Emnet ble opprettet våren 2005, og har blitt tilbudt annethvert år siden det, med til sammen 80 kandidater møtt til eksamen, alle har bestått. Ytterligere 13 har vært meldt på, uten å gjennomføre/fullføre kurset.

2005: 8 kandidater
2007: 16 kandidater
2009: 18 kandidater
2011: 21 kandidater (1 til kontinuasjonseksamen i 2012)
2013: 17 kandidater (2 til kontinuasjonseksamen i 2014)

Emnet er på 15 studiepoeng på masternivå. Det godskrives i det australske masterprogrammet Master of Business Administration i samarbeid med den australske fagforeningen Professionals Australia.

Emnet finansieres av Addisco, og bare studenter som henvises fra dem blir tatt opp. Selve opptaket administreres av KEVU.

Saken kommer opp nå, fordi emnet har vært driftet på et løsere grunnlag enn en ordinær emnemal, mens det nå er ønskelig å få det inn i fastere former, herunder å legge til rette for kvalitetssikring.

I forslaget inngår også emnets navn. Emneansvarlig foreslår at det endres, også med tilbakevirkende kraft. Det nye navnet anses bedre dekkende for emnets innhold – det gjelder også slik emnet har vært hele tiden, og det vil derfor ikke være misvisende at også tidligere kandidater får det nye navnet på eventuelt nye karakterutskrift.

For øvrig vises til vedlagte emnemal.

Forslag til vedtak:

Emnebeskrivelse for EVU-emnet JUR601 endres som foreslått.

Mal for vedtak om opprettelse av nye emner ved Det juridiske fakultet

Tegnforklaring:
*** skal inngå i kursbeskrivelsen i studieplanen.**
**** skal formuleres godt slik at tekstene egner seg for publisering på emnets hjemmeside.**

Tema	
Kursets navn	
Kode	JUR 601
Kursets navn – bokmål*	Innføring i jus for næringslivet
Kursets navn – nynorsk*	Innføring i jus for næringslivet
Kursets navn – engelsk*	Introduction to Business Law
Antall studiepoeng*	15
Studienivå (BA eller MA)	MA
Kursansvarlig*	Jan-Ove Færstad
Faglærer(e)*	Jan-Ove Færstad, Camilla Bernt, Tine Eidsvaag, Torger Kielland, Guri Lindblad, Sven Gaulen
Administrativ kontaktperson (kan endres av administrasjonen uten nytt vedtak)	Christina Kottum Elmar (og Lars Skjold Wilhelmsen)
Innhold:	
- Innhold**	Kurset gir en innføring i juridiske emner med særlig relevans for næringslivet, herunder en generell innføring i hvordan rettssystemet fungerer og i juridisk metode. Det gir også en innføring i ulike konfliktløsingsmekanismer. Studentene får en innføring i følgende juridiske emner: - Kontraktsrett, herunder forbrukerrett - Arbeidsrett - Konkurranserett - Immaterialrett - Erstatnings- og forsikringsrett - Selskapsrett
- Hva lærer du?**	Etter at kurset er gjennomført skal studentene kunne: - Drøfte rettsspørsmål på en måte som er i samsvar med grunnleggende juridisk metode - Ta stilling til om en kontrakt er riktig oppfylt, og drøfte konsekvensene av kontraktsbrudd - Redegjøre for hovedtrekkene i konkurranselovgivningen - Beskrive hovedtrekkene i forsikringsretten og identifisere ulike forsikringstyper - Gjøre rede for grunnvilkårene i erstatningsretten utenfor kontrakt, og diskutere om disse er oppfylt - Gjøre rede for hovedtrekkene i immaterialretten - Beskrive ulike selskapsstrukturer og drøfte likheter og forskjeller mellom disse - Gjøre rede for grunntrekkene i arbeidsretten, herunder partenes plikter og rettigheter i arbeidsforholdet, kravene til en arbeidsavtale og forskjellen på oppsigelse og avskjed - Beskrive domstolssystemet og identifisere alternative tvisteløsingsmetoder En mer spesifisert beskrivelse av målsetningene for kurset finner man i studieguiden.
Undervisning:	
- undervisningssemester (høst/vår)*	Annenhver høst
- undervisningsform*	Forelesninger og oppgaveløsning i grupper (35 timer totalt), veiledning på nett (2 timer pr. student), obligatorisk hjemmeoppgave
- undervisningsspråk*	Norsk
- obligatoriske elementer*	Godkjent obligatorisk hjemmeoppgave. Studenter som får oppgaven underkjent, får anledning til å levere den én gang til.
Opptak/adgangsregulering:	

- studierettskrav*	Eget, lukket opptak – KEVU
- undervisningsopptak*	
- deltakerkapasitet	
- privatistadgang*	Nei
Eksamen:	
- eksamenssemester(høst/vår) *	Annenhver høst (eksamen holdes i januar). Studenter som har gyldig forfall til eksamen, eller som stryker, får tilbud om kontinuasjonseksamen.
- eksamensform* o semester med undervisning o semester uten undervisning	Skriftlig skoleeksamen Ingen eksamen
- eksamenstid*	4 timer
- eksamensspråk* -oppgaven -besvarelsen	Norsk Norsk/skandinaviske språk/engelsk
- karakterregel*	Gradert skala med 5 trinn fra A til E for bestått og F for ikke bestått, jfr. Studieplan for masterstudiet i rettsvitenskap ved UiB § 3-1 nr 2 første punktum.
Hjelpemidler til eksamen, avvik fra § 3-6 flg.	Ingen
Forkunnskaper (inkludert språkkunnskaper)**:**	
- obligatoriske*	
- anbefalte*	Studentene bør ha tilstrekkelige norskkunnskaper til å følge undervisningen/lese pensumlitteraturen.
Faglig overlapping med andre emner*	
Evaluering*	Evalueringsskjema sendes studentene etter avlagt eksamen
Kontaktinformasjon*- Avdeling/institutt/ /fakultet	Administrativ kontaktperson: Enhetens navn: **Det juridiske fakultet** Besøksadresse: Magnus Lagabøtes plass 1 Ekspedisjonstid: 09.00 – 14.00. Postadresse: Postboks 7800 Postnummer og -sted: 5020 BERGEN Telefon: 55 58 95 00 Faks: 55 58 95 10 E-post: info@jurfa.uib.no Web: http://www.uib.no/jur
Målgruppe(r)	EVU-studenter (Addisco)
Behovet for tilrettelegging i forhold til målgruppene	Undervisningen legges til to helgesamlinger
Finansiering av emnet	Ekstern finansiering (Addisco)
Ressurser	
- kursansvarlig	Intern
- undervisningsressurser	6 forelesere, 2 eksterne og 4 interne. Totalt 35 forelesningstimer.
- administrative ressurser	Ekstern/intern
Kursets relevans	Godkjent som «unit» i det australske masterprogrammet Master of Business Administration i samarbeid med den australske fagforeningen Professionals Australia

Tilbake til sakslisten

Sak 33/15

Til studieutvalget

Stenge emnet JUS399 for oppmelding og avmelding

JUS399 Masteroppgave stenges slik at studentene ikke kan melde seg opp eller trekke seg fra emnet på egen hånd i Studentweb.

Begrunnelse

Studentene må melde seg på masteroppgave innen gjeldene frister hvert semester. En vurderingsmelding i Studentweb er ikke gyldig uten at studentene har meldt seg på innen 15. mai / 15. november.

Med det nye opplegget på masteroppgave som trådte i kraft høsten 2014, skal studentene delta på en obligatorisk workshop. Studentene blir fordelt på workshopene ut i fra hvilken faggruppe de har valgt i påmeldingen. Dette innebærer at studentene må plasseres én og én på workshop for riktig faggruppe i FS.

Gruppeplasseringen gjøres av administrativt ansvarlig etter at påmeldingsfristen er gått ut. Etter at studentene er plassert på grupper (workshop) i FS manuelt, er det enkelt å melde opp alle gruppeplasserte studenter til eksamen. Dette finnes det en rutine for i FS.

Hvis emnet stenges vil administrativt ansvarlig få mye bedre oversikt over hvor mange som skal skrive masteroppgave til enhver tid.

Våren 2015 ble det innført et nytt obligatorisk krav. Studentene skal levere et workshopnotat i forkant av workshopen. Innleveringsfrist for dette notatet er satt tidlig i semesteret, fredag i uke 34 for høsten og fredag i uke 5 for våren. Disse fristene kommer før semesterregistreringsfristene som er 1. september/1. februar. For å sikre at alle studentene har tilgang til emnesiden i Mi Side og finner informasjonen som ligger der tidlig, er det en fordel om administrativt ansvarlig vurderingsmelder alle studentene i sammenheng med gruppeplasseringen

Studenter som ønsker å trekke seg før fristen, må kontakte administrativt ansvarlig for å gjøre dette. På den måten vil adm. ansvarlig ha bedre oversikt over hvem som skal levere masteroppgave. Siden studentene må ta kontakt for å trekke seg får studieseksjonen en mulighet til å følge opp disse studentene med en gang, og vi kan gi informasjon om hva de må foreta seg videre. I tillegg vil vi forhindre at studenter ikke får godkjent obligatoriske arbeidskrav i emnet på grunn av at de selv trekker vurderingsmeldingen i det første semesteret de er oppmeldt.

Bedre kontakt med studenter som blir forsinket betyr bedre oppfølging både av student og veiledere. I forbindelse med at en student trekker seg, vil vi bruke det som et sjekkpunkt for å få oversikt over hvor mye veiledning som er brukt, og om veileder ønsker å fortsette eller avslutte oppdraget.

At emnet er stengt betyr også at vi slipper ugyldige vurderingsmeldinger, fordi studenter som ikke er påmeldt ikke kan melde seg opp på egen hånd.

Tilbake til sakslisten

Sak 34/15

Instruks til hva som bør/skal være med i kursrapport.

I forbindelse med fakultetsstyremøte 17. mars under behandlingen av sak 15-15, orienteringssaker, kom en av studentrepresentantene med et innspill om at det legges til et ekstra punkt i instruks om «temaer som bør/skal inngå i kursrapporten» vedrørende studentevaluering. Det ble i møtet avtalt at Studentutvalget skulle sende en sak til SU om dette.

Innspillet gjelder et nytt punkt i instruksen om at «studentevaluering av kurset skal legges ved kursrapporten og kommenteres av kursansvarlig i den grad det er behov for dette».

Studentutvalget kan ikke se at dette vil medføre nevneverdig ekstraarbeid for de kursansvarlig. Dersom kursrapporten leses sammen med referat fra referansegruppemøtet, mener vi at dette kan være med på å gi leseren et nyansert inntrykk av hva som har skjedd gjennom kurset.

Juridisk Studentutvalg

Bergen 13.04.15.

Tilbake til sakslisten

Sak 35/15

Deling av faggruppen *Arverett, familierett og barnerett* i JUS399 Masteroppgave (30 sp)

Etter forslag fra fagansvarlig Thomas Eeg foreslår de kursansvarlige for JUS399 Masteroppgave Halvard Haukeland og Jon Petter Rui en endring som gjelder faggruppeinndelingen i emnebeskrivelsen:

Faggruppen *Arverett, familierett og barnerett* deles i to, og det opprettes to nye grupper kalt *Arverett og familierett* og *Barnerett*. Thomas Eeg vil være fagansvarlig for gruppen *Arverett og familierett*, og Gudrun Holgersen blir ny fagansvarlig med ansvar for faggruppen *Barnerett.*

Å dele den nåværende faggruppen synes mer hensiktsmessig enn å hente inn en medfagansvarlig i den eksisterende faggruppen fordi barnerettsemnet, slik det vanligvis defineres i dag, omfatter store fagområder som har lite med tradisjonell familierett å gjøre (barnevernsrett m.m.).

I emnebeskrivelsen for JUS399 Masteroppgave endres oversikten over faggrupper slik:

1. Dynamisk tingsrett, pant og konkurs
2. Strafferett og straffeprosess
3. Arbeidsrett og diskrimineringsrett
4. *Arverett og familierett*
5. Erstatningsrett og forsikringsrett
6. Folkerett, havrett og ressursrett
7. Forvaltningsrett og velferdsrett
8. Immaterialrett
9. Markedsrett og konkurranserett
10. Alminnelig og spesiell kontraktsrett
11. Menneskerettigheter, internasjonal strafferett og flyktningerett
12. Sivilprosess og konfliktløsning
13. Rettskultur, rettsfilosofi og metode
14. Selskapsrett og skatterett
15. Tingsrett, planrett og kommunalrett
16. EU- og EØS-rett
17. *Barnerett*

Det er ønskelig at samtlige endringer gjøres gjeldende fra høsten 2015 med noen nødvendige tilpasninger. For studenter som skal skrive masteroppgave høsten 2015 ble informasjonsmøter avholdt i uke 15 og 16, og påmeldingsskjemaet ble publisert med opprinnelig faggruppeinndeling per 14. april 2015. Derfor foreslås det at studentene som melder seg på i den opprinnelige faggruppen *Arverett, familierett og barnerett* etter påmeldingsfristen fredag 15. mai fordeles i to grupper med utgangspunkt i problemstillingen de har oppgitt i prosjektskissen som ble levert ved påmelding. Ved semesterstart til høsten planlegges det avholdt individuelle workshops i de to nye faggruppene *Arverett og familierett* og *Barnerett.*

Innen påmeldingsfristen til masteroppgave våren 2016 i november 2015 opprettes det egen emnebank for de nye gruppene. Det planlegges og holdes individuelle fagmøter for gruppene i løpet av høstsemesteret før påmeldingsfristen.

Kommentar vedrørende mulige økonomiske konsekvenser

Det er ikke forventet at de foreslåtte endringene vil føre til betydelige endringer i de økonomiske rammene for JUS399 Masteroppgave.

De fagansvarlige mottar variabel godskriving for oppgaven tilsvarende 2 timer per påmeldte student hvert semester. Følgende oppgaver inngår: utarbeide og oppdatere emnebank og edublogs for faggruppen, holde fagmøter i forkant av påmeldingsfrister høst og vår, tildele veiledere og svare på henvendelser fra studenter. I tillegg skal det holdes en ekstra workshop i faggruppen *Barnerett.* De fagansvarlig honoreres på samme måte som seminargrupper på 4. studieår, med forberedelsesfaktor 4,5.

Det er noe uvisst hvilke konsekvenser tilføyelsen av en ny faggruppe kan få for antallet workshops som skal avholdes hvert semester. Det ble i fakultetsstyremøte 16. desember 2014 vedtatt (sak 86/14) at det skal være maksimalt 10 studenter i hver workshopgruppe. Noen nedre grense for antall studenter i workshop for en faggruppe er ikke vedtatt. Dermed vil det totale antallet workshops hvert semester være avhengig både av hvilke faggrupper studentene velger ved påmelding, og av hvordan det totale antallet studenter fordeler seg i de ulike faggruppene.

Tilbake til sakslisten

UNIVERSITETET I BERGEN
DET JURIDISKE FAKULTET

REFERAT
FORSKNINGSUTVALGET
TIRSDAG 4. MARS 2015 KL. 12.15 – 14.00

Til stede: Berte-Elen Konow (leder), Thomas Eeg, Knut Einar Skodvin, Morten Nadim, Bente Rosnes, Hanna Lundby, Eivind Sakslind, Henning Simonsen (sekretær/referent).

Fra administrasjonen: Birgit Falch, Mari Myren, Randi Sæbøe.

Saksliste:

8/15 Godkjenning av innkalling og saksliste og referat fra forrige møte
Godkjent.

9/15 Orienteringssaker

- Oversikt over midlertidig vitenskapelige ansatte (inkl. alle på ph.d.-programmet) pr. 20. februar 2015 – tatt til etterretning
- Oversikt over tilskuddsreiser – tatt til etterretning
- Wiki/rutiner – redegjørelse for fremdrift i arbeidet v/Mari Myren
- Kartlegging av veilederopplæring ph.d. – drøfting av fakultetets svar på spørsmål fra Forskningsadministrativ avdeling – FU ba om en oversikt over hvilke pedagogiske kurs UiB tilbyr – til hvem
- Oversikt over diverse tildelinger til de vitenskapelige ansatte – tatt til etterretning
- Oversikt over BOA-prosjektene – tatt til etterretning
- Innstillingsutvalg – kort notat om fremdrift i prosessen – tatt til etterretning
- Annet – det ble orientert om at det planlegges et seminar for ph.d.-veiledere høsten 2015

10/15 Rapport 2014 - forskning
Vedtak:
'FU slutter seg til utkast forskningsrapporten for 2014.'

11/15 Plan 2015 - forskning
Vedtak:
'FU slutter seg til utkast til plan for forskning i 2015, med de endringene som fremkom i møtet.'

12/15 Insentiver for utarbeidelse av søknader om ekstern finansiering
Vedtak:
'FU slutter seg i hovedsak til det foreslåtte opplegget for insentiver til utarbeidelse av søknader om ekstern finansiering. Under overskriften 'forutsetning for frikjøp' foreslås det et ekstra kulepunkt som følger: 'For andre vesentlige bidrag i forskningsprosjekter (som f.eks. bidrag i samarbeidsprosjekter som ikke fakultetet koordinerer), kan det innvilges frikjøp fra undervisning etter særskilt avtale med dekanatet.''

13/15 Retningslinjer for personlig annuum til ph.d.-stipendiatene

Vedtak:

'FU slutter seg til de foreslåtte retningslinjene for personlig annuum til ph.d.-stipendiatene.

Ordningen bør evalueres innen utgangen av 2015.

De samme retningslinjene bør gjelde for stipendiater som er på et treårig stipendiatprosjekt, men styret bør vurdere om annuumet skal reduseres til kr. 75.000 i 3 år.

FU anbefaler at styret ber seg forelagt en oversikt til neste styremøte som viser størrelse og omfang av driftsmidler for stipendiater som er på eksterne forskningsprosjekter. Oversikten bør danne grunnlaget for en beslutning om stipendiater på eksterne midler skal få et personlig annuum i tillegg til driftsmidlene i prosjektene, slik at de sidestilles med stipendiater som finansieres av fakultetets grunnbevilgning.'

-/15 Eventuelt

- det ble fremmet et ønske om at det på de planlagte wiki-sidene blir lagt inn en oversikt over eksterne kilder til forskningsfinansiering

Berte-Elen Konow
leder

Henning Simonsen
sekretær

Universitetet i Bergen

Det juridiske fakultet

UNIVERSITETET I BERGEN (UiB) er eit internasjonalt anerkjent forskingsuniversitet med over 14 000 studentar og vel 3500 tilsette ved seks fakultet og Universitetsmuseet. Universitetet er lokalisert midt i hjartet av Bergen. Det viktigaste bidraget universitetet gjev til samfunnet er framifrå grunnforsking og utdanning med ei stor fagleg breidd.

Forskerstillinger i rettsvitenskap ved Det juridiske fakultet

Ved Det juridiske fakultet er det ledig to forskerstillinger i rettsvitenskap, hvorav den ene stillingen er 80 prosent. Begge stillingene skal knyttes til forskningsprosjektet Strafferettssystemets funksjonalitet. Forskerstillingene er av 18 måneders varighet og skal tiltres etter avtale.

Prosjektet «Strafferettssystemets funksjonalitet» skal fungere som et knutepunkt mellom de ulike dogmatiske og teoretiske forskningsprosjektene ved Det juridiske fakultet i Bergen, og mellom de ulike fagområdene som sorterer under dette miljøet; materiell strafferett, prosessrett og politirett. Et mål med prosjektet er å løfte bedre fram hvordan politi, domstoler og reaksjonsapparatet spiller sentrale roller i strafferettssystemet og således gi et mer fullverdig bilde av dette. Et viktig område for forskningen er grunnleggende rettslige problemstillinger i grensesnittet mellom den utøvende (politi- og påtalemyndigheten), lovgivende og dømmende virksomheten. Prosjektet skal også ha gevinster direkte i relasjon til den sosiale kontrollen som strafferetten skal sikre, ettersom den bedre kan klargjøre hvordan rettssystemet skal utformes for å nå denne målsetningen.

Forskningssatsingen er finansiert gjennom Bergens forskningsstiftelse.

De to forskerstillingene utlyses med tanke på å styrke konsentrasjonen av forskning innenfor politi- og påtalerett, og for å legge til rette for implementeringen av en strategi for utviklingen av fagene og prosjektets aktiviteter på området.

Den ene stillingen, som er en 100 prosent stilling, skal særlig rettes inn mot forskning på politiets straffeforfølgningsfunksjoner og påtalemyndighetens rolle som leder av politiets etterforskning. Denne forskningen skal gjennomføres på en måte som er egnet til utvikling av forskningsbasert undervisning i faget politirett, med tanke på etterutdanning av politijurister og/eller til bruk for særemner på fakultetets studieordning. Et sentralt område som bør utvikles innenfor dette forskningsfeltet er også rettslig avklaring av Europa Domstolens praksis for å sikre en effektiv implementering av de overnasjonale normer i retts- og påtalepraksis.

Påtalemyndigheten har i de seneste tiår fått en betydelig rolle i reguleringen av en stadig mer organisatorisk kompleks straffeprosess. Den andre forskerstillingen, som er en 80 prosent stilling, skal særlig rettes inn mot forskning som kan skape en dypere forståelse for hvordan påtalemyndigheten håndterer de mange rettslige, organisatoriske og sosiale forventninger, som følger av idealet om et funksjonelt strafferettssystem. Et relevant tema vil blant annet være påtalemyndighetens organisering av samarbeid med politiet og med ulike forvaltningsmyndigheter. Prosjektet skal bestå i, eller integrere rettssosiologiske og empiriske undersøkelser av det norske strafferettssystemet. Det er også ønskelig at prosjektet orienterer seg komparativt og integrerer studier av et annet, eller flere andre, strafferettssystem enn det norske.

I vurderingen av søkerne til begge stillingene skal det legges vekt på om søkerne evner definere selvstendige mål og forutsetninger for å implementere det overordnede prosjektets målsettinger i sin egen forskning. Stillingene skal tillegges et ansvar innenfor det definerte delprosjektfeltet med tilhørende ansvar for resultatene på dette området. Søkerne som får stillingene forplikter seg til å samarbeide om realiseringen av de felles målsettingene for kjerneområdet politi- og påtalerett i prosjektet. Det forutsettes herunder at søkerne vil bidra til å videreutvikle fakultetets og prosjektets utadrettede virksomhet overfor politi, påtalemyndighet, domstoler og akademiske institusjoner, som blant annet politihøyskolen. Søkerne skal derfor utarbeide en plan med målsettinger for gjennomføringen av sitt arbeid der det inngår en aktivitetsplan for utadrettet virksomhet og lokale aktiviteter som kan bidra til å realisere de uttalte målsettingene for forskningsvirksomheten.

For å bli ansatt må søkeren ha mastergrad i rettsvitenskap eller tilsvarende juridisk utdanning, og doktorgrad i rettsvitenskap på søknadstidspunktet.

Stillingen krever gode samarbeidsegenskaper og evne til å bidra til oppbygging av et godt fagmiljø.

I tillegg vil det bli stilt krav om særegne kvalifikasjoner gjennom utdanning og/eller relevant praksis. Herunder vil det bli tillagt stor vekt om søkeren har en vitenskapelig produksjon innenfor politi- og påtalerett, erfaring fra det praktiske rettsliv og særskilt erfaring fra roller i rettssystemet innenfor prosjektets kjerneområde. For den ene forskerstillingen med 80 prosents stillingsandel, vil det kreves en særskilt erfaring med og publikasjoner av empirisk forskning.

Søkeren av stillingen med 100 prosents stillingsandel, må påregne å bidra til undervisning og foredrag overfor ulike etater i rettssystemet innenfor den aktuelle stillingen. Erfaring fra undervisnings- og foredragsvirksomhet innenfor de nevnte fagområdene vil derfor være en fordel.
En sakkyndig komité skal vurdere søkerne sine kvalifikasjoner. Det skal vedlegges en prosjektbeskrivelse på 3-5 sider. Prosjektbeskrivelsen skal inneholde en formidlingsplan og angi forventede forskningsresultater i ansettelsesperioden.

Det er en forutsetning at søkeren vil kunne gjennomføre prosjektet i løpet av ansettelsesperioden. Prosjektbeskrivelsen skal inngå som del av (vedlegg til) arbeidskontrakten for den midlertidige ansettelsen.

Stillingen blir lønnet etter søkerens kvalifikasjoner innenfor statens regulativ kode 1110 forsker.

Den statlige arbeidsstyrken skal i størst mulig grad avspeile mangfoldet i befolkningen. Det er derfor en personalpolitisk målsetning å få en balansert alders- og kjønnssammensetning og rekruttere personer med innvandrerbakgrunn. Personer med innvandrerbakgrunn og nedsatt funksjonsevne oppfordres til å søke stillingen.

Universitetet i Bergen benytter meroffentlighett ved ansettelse i vitenskapelige stillinger.

Den som blir ansatt må rette seg etter de retningslinjene som til enhver tid gjelder for stillingen.

Søknad, som inneholder fullstendig oversikt over utdanning og tidligere virksomhet, vedlagt kopi av vitnemål, attester og liste over vitenskapelige arbeid skal sendes via link på denne siden “Søk stillingen” til Universitetet i Bergen.

I tillegg til de elektroniske vedleggene skal vitenskapelig produksjon pakkes i tre sett og sendes til Universitetet i Bergen, Det juridiske fakultet, Postboks 7806, 5020 Bergen innen søknadsfristen.

De vedlagte vitenskapelige arbeidene og vitnemål må være på et skandinavisk språk eller engelsk. Oversettelser av vitnemål og vitenskapelige arbeid må sendes fakultetet innen søknadsfristen. Vitenskapelige arbeid på andre språk kan godkjennes etter særskilt søknad innen søknadsfristen.

Nærmere opplysninger om stillingen kan en få ved å henvende seg til prosjektleder professor Linda Gröning (tlf.55 58 96 35, e-post: linda.groning@jur.uib.no), administrativ prosjektansvarlig førsteamanuensis Anne Marie Frøseth (tlf 55 58 95 49, e-post: anne.froseth@jur.uib.no).

Søknadsfrist: 31. mars 2015

Søknaden skal merkes: 15/3090

Jobbnorge-ID: 111740, Søknadsfrist: 31.03.2015, Intern ID: 15/3090

Universitetet i Bergen

Det juridiske fakultet

UNIVERSITETET I BERGEN (UiB) er eit internasjonalt anerkjent forskingsuniversitet med over 14 000 studentar og vel 3500 tilsette ved seks fakultet og Universitetsmuseet. Universitetet er lokalisert midt i hjartet av Bergen. Det viktigaste bidraget universitetet gjev til samfunnet er framifrå grunnforsking og utdanning med ei stor fagleg breidd.

Det juridiske fakultet søker arbeidsgruppeledere for studieåret 2015/2016

Å være arbeidsgruppeleder gir verdifull og relevant arbeidserfaring.
Som arbeidsgruppeleder skal en lede arbeidsgrupper på rundt 10 studenter som samles 3-8 ganger i løpet av et kurs.
Arbeidsgruppelederne skal også kommentere oppgavesvar i Kark og ha en muntlig veiledning med den enkelte student i gruppen i løpet av studieåret.

Informasjonsmøte: Det arrangeres informasjonsmøte om stillingen **mandag 16. mars kl. 1415, auditorium 3**

Søknadsfrist: 25. mars

Krav til søkerne:

- At man er ferdig med 2. studieår og har en snittkarakter som minst tilsvarer B. Relevant erfaring samt personlig egnethet vil vektlegges, og kan i noen tilfeller veie opp for karakterkravet.
- At man har jobben gjennom hele studieåret, og ikke skal gjenta eksamener på det studieåret man søker jobb.

Arbeidsgruppelederne vil få:

- Erfaring i muntlig presentasjon av juridiske problemer
- Ledelseserfaring
- Oppfølging og veiledning av kursansvarlige lærere ved Det juridiske fakultet
- Opplæringsprogram
- Månedlig utbetaling av lønn etter den til enhver tid gjeldende sats for studentundervisning
- 15 studiepoeng i spesialemnet JUS329 Universitetspedagogiske rettleiing (ved bestått sluttrapport)

Arbeidsgruppesamlingene og opplæringsprogrammet vil bli planlagt slik at vi i størst mulig grad unngår kollisjon med undervisning på 3. og 4. studieår.

Praktiske opplysninger om søknaden:
Send søknad elektronisk via lenken «Søk stillingen» på denne siden.

Følgende opplysninger må tas med i søknaden:

- Hvor langt du er kommet i studiet
- Hvilket studieår du helst vil være gruppeleder på
- Korrekt postadresse i Bergen, e-postadresse (studentmail) og telefon
- På grunn av stor søkermasse, ber vi om at bilde legges ved søknaden.
- Attestert karakterutskrift og relevante attester

Innsendte dokumenter returneres ikke.

Spørsmål :
For spørsmål om stillingen, ta gjerne kontakt med
Ingrid Tøsdal: 55 58 96 58 / ingrid.tosdal@jurfa.uib.no eller
Magnus Wiig: 55 58 96 16/ magnus.wiig@jurfa.uib.no

Les mer om å være arbeidsgruppeleder
Her kan du lese intervju med to studenter om hvordan de synes det er å ha deltidsjobb som arbeidsgruppeleder.

Tidsplan
På grunn av påskeferie vil det gå litt tid mellom søknadsfristen og innkalling til intervju. Innkalling til intervju blir sendt ut innen 10. april,

intervjuene avholdes i tidsrommet 13.4-22.4.
Tilbud om stilling sendes ut i løpet av uke 18 med svarfrist 4. mai. Samtlige søkere skal ha fått svar innen utgangen av uke 22.

Jobbnorge-ID: 111834, Søknadsfrist: 25.03.2015, Intern ID: 15/3361

Universitetet i Bergen
Det juridiske fakultet

UNIVERSITETET I BERGEN (UiB) er eit internasjonalt anerkjent forskingsuniversitet med over 14 000 studentar og vel 3500 tilsette ved seks fakultet og Universitetsmuseet. Universitetet er lokalisert midt i hjartet av Bergen. Det viktigaste bidraget universitetet gjev til samfunnet er framifrå grunnforsking og utdanning med ei stor fagleg breidd.

INTERNUTLYSNING - Universitetslektor 1-2 stilllingar (100%)

Ved Det juridiske fakultet er det ledig 1 til 2 stillingar som universitetslektor med tiltredelse august 2015.

Hovudsiktemålet med stillingane er rekruttering til fakultetet sitt doktorgradsprogram (ph.d).

Tilsetjing i stillingane som mellombels universitetslektor inneber 50 % undervisningsdel og 50% forskingsdel.

Forskingsdelen av stillinga (50%) skal brukast til å utvikle eit ph.d-prosjekt slik at dei som blir tilsett kan søkje stipendiatstilling og opptak på doktorgradsprogrammet ved fakultetet.

Undervisningsdelen av stillinga (50%) skal brukast til undervisning på mastergradsprogrammet i rettsvitskap,
og dei som blir tilsett må rekna med å delta i undervisninga i privatrettsfag. Innhald og omfang av undervisningsplikta blir nærare avtalt med fakultetsleiinga etter at tilsetjing har funne stad.

Vi gjer merksam på at tilsetjing i stipendiatstilling og opptak til ph.d-programmet skjer i open konkurranse med andre søkjarar.
Mellombels tilsetjing som universitetslektor gjev ikkje garanti for framtidig tilsetjing i stipendiatstilling.

Stillingane er mellombels med ein tilsetjingsperiode på 6 månader.

Kvalifikasjonar og eigenskapar:

- Du må ha levert masteroppgåva til vurdering innan sommaren 2015. Det er ein føresetnad at mastergraden er oppnådd før tilsetjing kan skje.
- Du må gjennom karakternivå eller skriftlege arbeid ha vist eit høgt fagleg nivå, som kvalifiserer for rettsvitskapleg arbeid
- Du må kunne arbeide sjølvstendig og strukturert og ha gode samarbeidsevner.

Vi kan tilby:

- Eit godt og fagleg utfordrande arbeidsmiljø
- Løn etter lønssteg 50 i staten sitt lønsregulativ (kode 1009).
- Medlemskap i Statens pensjonskasse
- Stilling i ei inkluderande arbeidslivsverksemd (IA-verksemd)
- Gode velferdsordningar

Søknad:
Søknad med CV, vitnemål og attestar skal leggjast inn elektronisk via link på denne sida ”søk på jobben”.

Generell informasjon:
Utfyllande opplysningar om stillinga kan ein få ved å vende seg til administrasjonen ved Det juridiske fakultet, tlf. 55 58 95 13, eller til prodekan for forsking Berte-Elen R. Konow tlf. 55 58 95 44.
Det kan vere aktuelt med intervju før tilsetjing.

Søknadsfrist **30. april 2015**

Søknaden merkast: 15/4361

Jobbnorge-ID: 112924, Søknadsfrist: 30.04.2015

DET JURIDISKE FAKULTET
UNIVERSITETET I BERGEN

NOTAT

til

Fakultetsstyret

Jnr. Arkiv	Sak nr. Styremøte

ORIENTERINGSSAK: HØRINGSSAK OM SENSURORDNINGER - UHR

Fakultetet mottok fra Studieadministrativ avdeling en høringssak fra Universitets- og høyskolerådet. Det gjelder en utredning utarbeidet av en arbeidsgruppe nedsatt av UHR. Utredningen inneholder en rekke forslag til tiltak. Målsetningen er å kvalitetssikre sensurprosessene samt å «kalibrere» karakterbruken i sektoren.

Studieutvalget ble kalt inn til ekstraordinært møte den 14. april 2015 for å utforme et høringssvar. Svaret ble sendt SA og tilbakemeldingen derfra går ut på at UiBs høringssvar i hovedsak er bygget over vårt svar.

Vedlagt her er fakultetets høringssvar.

Her er lenker til høringsdokumentene:

UHRs presentasjon av høringen:
http://www.uhr.no/aktuelt_fra_uhr/rapport_om_sensurordningene_innen_hoyere_utdanning_-_horing
UHR-rapporten:
http://www.uhr.no/documents/Endeleg_sluttrapport_1612_sensurordninger.pdf__L__39337_.pdf
SØF-rapport 3/13: Karakterbruk og kvalitet i høyere utdanning:
https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kd/karakterbruk_og_kvalitet_i_hoyere_utdanning.pdf
NIFU-rapport 21/09 : Hva er viktige kvaliteter ved god sensur ?
http://www.nifu.no/files/2012/11/NIFUrapport2009-21.pdf

UNIVERSITETET I BERGEN
Det juridiske fakultet

Studieadministrativ avdeling

Referanse
2015/3165-JOSP

Dato
14.04.2015

Høringssvar fra Det juridiske fakultet

Vi viser til henvendelse datert 23. mars 2015. med oversendelse fra UHR datert 9. mars 2015. Fakultetets frist er satt til 17. april.

Først vil vi beklage at fristen er så vidt kort – i de fire ukene høringsfristen omfatter, inngår påsken. Saken er svært viktig og bør ideelt ha en bred behandling i fagmiljøet. Tidsrammen gir lite rom for å forberede en slik behandling og samordne resultatet til et høringssvar fra fakultetet.

Vi har i stedet behandlet saken i Studieutvalget, og vil bemerke:

1. Vi ser behovet for kvalitetssikring av sensurarbeidet.
2. Vi ser behovet for samordning og «kalibrering» av bruken av karakterskalaen. Når vi har en nasjonal skala som framstår som ensartet, er det av betydning at den faktisk er det – både innen og på tvers av fagområdene.
3. På bakgrunn av den brede variasjonen i form og innhold vi har innen uh-sektoren – og som i de fleste tilfeller er ønskelig, bør man være forsiktig med å regulere i stor detalj og med omfattende bindinger, de prosesser og metoder enhetene velger for å nå sine mål.
4. Vi anser at erfaringene sektoren i disse dager gjør med klagesensur etter de nye reglene i universitets- og høyskoleloven, aktualiserer en drøftelse av forståelsen og bruken av karakterskalaen.
5. Vi er optimistiske med hensyn til de mulighetene for samhandling og koordinering som ligger i de digitale plattformene som nå etter hvert introduseres for eksamen. Her vil være muligheter for sensorer og fagansvarlige til å utveksle synspunkter og formidle erfaringer på en annen måte en det som har vært gjeldende til nå – og til langt lavere kostnad med hensyn til både tidsbruk og økonomi.

Det juridiske fakultet
Telefon 55589500
Telefaks 55589510
post@jurfa.uib.no

Postadresse
Postboks 7806
5020 Bergen

Besøksadresse
Drageflellet, M.
Lagabøtespl. 1
Bergen

Saksbehandler
Johanne Spjelkavik
55589517

6. Vi ville ønske en tydeligere vektlegging av sammenhengen mellom læringsmål og vurdering/karaktersetting. Rapporten går meget nøye inn på instrumenter for å samordne selve karaktersettingen, mens de underliggende realitetene – som vi mener har den avgjørende rollen – får mindre oppmerksomhet.

   Vi anser at en god kvalitetssikring av sensur/vurdering forutsetter en felles forståelse av læringsmålene og deres betydning for nivået et emne eller en studentprestasjon befinner seg på.

7. Konkret til rapporten og forslagene der:

   a. Felles regler om sensurordninger

      i. Sensorveiledninger. For alle obligatoriske emner i masterstudiet i rettsvitenskap har vi sensorveiledninger til ordinær eksamen. Vi har det ikke til eksamen i spesialemner, og heller ikke til utsatt prøve. Det henger sammen med at disse eksamenene normalt har bare én kommisjon, og behovet for samordning er ikke til stede. For oss ville et pålegg om sensorveiledninger til alle eksamener, representere en merbelastning på mer enn et årsverk undervisning. **Vi er i tvil om nytten av et slikt pålegg for eksamener med bare én kommisjon, i forhold til kostnadene ordningen vil representere.**

      ii. Kvalifikasjonskrav for sensorer. Vi har allerede samme krav til sensorer som til undervisere, og **har ingen merknad til forslaget**.

      iii. Minstekrav til antallet sensorer. Ordningen med nivåkontroll som skisseres, praktiseres allerede hos oss. Vi har imidlertid ca 12,5 % av besvarelsene til kontroll. Vi har eksamenskull på rundt 400 kandidater – 25 % av dette ville utgjøre 100 besvarelser, og det er ikke realistisk at en slik mengde skulle kunne få en grundig gjennomgang av nivåkontrollør på rimelig tid. Hvis vi måtte ha to nivåkontrollører, faller poenget bort etter vår mening. **Vi støtter forslag om nivåkontroll, men omfanget må begrenses til det som er realistisk overkommelig.**

      iv. Definisjon av ekstern sensor. **Vi har ingen innvendinger til forslaget, og mener at det kan være fornuftig med en slik definisjon.**

      v. Minstekrav til ekstern sensur. **Vi er kritiske til at den «endelige» nivåfastsettelsen skal tillegges ekstern sensor.** Universitets- og høyskoleloven tillegger institusjonen ansvaret for det faglige nivået på eksamen (§ 3-9 (1)). Videre heter det i universitets- og høyskoleloven § 1-5 (4): «Den som gir undervisning ved institusjon under denne lov har et selvstendig faglig ansvar for innhold og opplegg av denne innenfor de rammer som institusjonen fastsetter eller som følger av lov eller i medhold av lov.» Emneansvarlig har altså et velfundert ansvar for innhold og nivå i sitt

emne; det forutsettes å komme til uttrykk i læringsmålene og konkret i sensorveiledningen for eksamen.

Det framstår som dårlig i samsvar med dette, at «siste ord» med hensyn til nivå og kvalitet skal tilligge en ekstern sensor; dersom institusjonen utøver streng instruering overfor den eksterne, faller poenget i alle fall bort – dersom den eksterne opptrer relativt fritt, sitter institusjonen med ansvar på et område der de er fratatt instrumentene.

Det framstår for øvrig som uklart hva som er formålet med denne delen av forslaget fra UHRs arbeidsgruppe, og hvilke forutsetninger som er lagt til grunn for forslaget.

vi. Oppnevning av sensorer. Dette forslaget synes å være i god overensstemmelse med bestemmelsen i universitets- og høyskoleloven § 3-9 (2). Vi kan ikke se hva som er nytt i dette forslaget, og har ingen merknader til det.

vii. Håndtering av uenighet mellom sensorer. Se merknaden til punkt v over. For øvrig framstår det som uklart for oss hva dette forslaget egentlig går ut på, og hvilket problem det tar sikte på å løse.

viii. Ekstern evaluering av vurderingen eller vurderingsordningene. Vi har ingen merknader til forslaget, men anser at det kan være av interesse å avklare begrepsbruken – det kan virke som begrepene ekstern sensor/sensur, ekstern evaluering av vurderingen eller vurderingsordningene, programsensor og eventuelt også tilsynssensor ikke har noen entydig anvendelse i sektoren.

b. Sensurordninger og kvalitetssystem. Dette framstår som et nokså vidtrekkende forslag. Vi har ingen innvendinger til at de tiltakene som vedtas, også innarbeides i kvalitetssikringssystemet. Vi tar imidlertid noen **forbehold når det gjelder innholdet i det som foreslås** – se de følgende punktene.

c. Samordning av sensurarbeidet – nasjonale og lokale sensorsamlinger.

Dette forslaget har omfattende konsekvenser, både praktiske og budsjettmessige. Våre innvendinger er knyttet til kostnadssiden, og til det praktiske: De aller fleste av våre sensorer er eksterne og de er i annet fast arbeid. Det vil naturlig begrense i hvor stor grad de har anledning til å delta i slike samlinger. Videre stiller vi spørsmål ved at det ikke er problematisert i rapporten at tiltakene – og kanskje særlig dette – vil trekke ressurser fra undervisning til prøving, i strid med en av retningslinjene fra Kvalitetsreformen.

På den annen side ser vi utvilsomt gevinstene med slike samlinger, det vil nokså sikkert bidra til kvalitetssikring og -heving og behovet er ytterligere aktualisert etter

erfaringer vi (og store deler av sektoren) gjør i tilknytning til ny ordning for klagesensur.

Vi viser også til punkt 5 over.

Samlet sett er vi positive til tiltaket, men vil peke på at det vil være svært ressurskrevende. Vi oppfordrer til å undersøke og utvikle de mulighetene som ligger i digitale plattformer for eksamen.

d. Nasjonale sensorkorps. **Vi stiller oss positiv til en slik ordning. Vi ønsker imidlertid å peke på at en slik nivellering av sensuren ikke må forveksles med en nivellering av studentenes samlete kunnskaper og kompetanse – for et slikt formål må også læringsmål, underveisprøving, eksamensordninger og så videre undersøkes. Vi vil også nevne at for de juridiske gradsutdanningene er det i en viss grad felles bruk av sensorer, noe som et stykke på vei oppfyller samme formål.**

Vennlig hilsen

Asbjørn Strandbakken
dekan

Øystein L. Iversen
fakultetsdirektør